

ÅRSREDOVISNING **2021**

DNR: STY 2021-585

Innehåll

Generaltulldirektören har ordet.....	5
Om Tullverket.....	7
RESULTATREDOVISNING	
Disposition av resultatredovisningen.....	11
Året i korthet.....	12
Ekonomiskt resultat.....	15
Bedömning av målpuppfyllelse.....	19
Underrättelseverksamheten.....	25
Kontrollverksamheten.....	27
<i>Resultat av kontrollverksamheten</i>	34
Uppbördsverksamhet.....	49
<i>Resultat av uppbördsverksamheten</i>	52
<i>Skattefelet</i>	58
Brottsutredningsverksamheten.....	65
<i>Resultat av brottsutredningsverksamheten</i>	69
<i>Brottsförebyggande arbete</i>	71
Förtroende och samma villkor.....	75
Verksamhetsutveckling.....	85
Kompetensförsörjning.....	92
Mätmetoder.....	97
Regeringsuppdrag.....	101
Internrevision.....	102
Intern styrning och kontroll.....	103

FINANSIELL REDOVISNING

Sammanställning av väsentliga uppgifter.....	109
Resultaträkning	110
Balansräkning.....	111
Redovisning mot inkomstitlar.....	113
Redovisning mot anslag.....	114
Finansieringsanalys	115
Noter.....	116

TABELLBILAGA

Ekonomiskt resultat	131
Kontrollverksamheten.....	132
Uppbördsverksamheten.....	137
Brottsutredningsverksamheten	141
Förtroende och samma villkor.....	144
Verksamhetsutveckling.....	147
Kompetensförsörjning	148
Årsredovisningens undertecknande.....	149

Foto: Björn Dalin

Generaltulldirektören har ordet

Det är dags för mig att summera år 2021, ett både intensivt och händelserikt år för Tullverket.

Inför 2021 fick Tullverket återigen en kraftig anslagshöjning, en tydlig signal om att Tullverket gör ett viktigt arbete i samhället. Det har gjort det möjligt för oss att hålla hög takt i arbetet med att rusta Tullverket för framtiden och göra nödvändiga förstärkningar. Vi har anställt nya medarbetare i olika verksamheter från norr till söder, och ökat antalet årsarbetskrafter. Vi har också inrättat en ny postering i Berlin och förstärkt vår bemanning på Europol. Dessutom har vi etablerat ett nytt fast tullkontor i Gävle och köpt in effektiv utrustning som gör oss vassare i kontrollarbetet.

Från den 1 januari 2021 har Tullverket en ny organisation med fyra operativa avdelningar, en organisation som tydligare speglar vårt uppdrag och skapar bättre förutsättningar till en flexibel användning av resurserna. Vi har tagit fram en kontrollstrategi med förstärkt fokus på underrättelsesdrivet kontrollarbete och fastställt en underrättelsestrategi för att ytterligare stärka detta arbete. Under året har vi också tagit fram och dragit igång en ny förlängd grundutbildning som ger en bredare kompetens och gör det möjligt för oss

” Antalet tulldeklarerationer har fördubblats och vi har fått hantera en större uppbörd.

att arbeta effektivare utifrån hela vårt uppdrag. Under hösten har vi också förberett för en ny ledningscentral som införs successivt från den 1 februari 2022 och som ska stödja hela den operativa verksamheten.

Tullverket är inne i en pressad period när det gäller it-utveckling och digitalisering. Flera nya system måste komma på plats utifrån tvingande tidsramar som gäller för hela EU. Vi prioriterar också utvecklingen av vårt nya brottshanteringssystem som ska vara kompatibelt med Rättsväsendets informationsförsörjning, RIF. Detta har varit en stor utmaning och väldigt resurskrävande för oss under året och kommer att vara så ytterligare en tid.

” **Samhällsnyttan av narkotika- och dopningsbeslag är den högsta på tio år.**

Till följd av pandemin har Tullverket samverkat i olika sammanhang med andra myndigheter. Vi har lånat ut lokaler till Polismyndigheten och hjälpt dem att utföra inresekontroller i persontrafiken vid vissa gränsorter. Vi har också utfört kontroller för att säkerställa att villkoren för tullfrihet uppfyllts för skyddsutrustning och andra varor kopplade till pandemin. Jag är också nöjd med att vi har klarat pandemin utan ökad sjukfrånvaro, trots att många medarbetare möter människor i sitt dagliga arbete. Det är arbetsuppgifter som inte går att utföra hemifrån och de medarbetarna har gjort en bra insats med svåra utmaningar varje dag på jobbet vid gränsen och i klareringsexpeditioner.

Vi har också haft effekter av brexit att hantera under året. Att handeln med Storbritannien nu är handel med ett land utanför EU har bidragit till att importvärdet har ökat. Antalet tulldeklarationer har fördubblats och vi har fått hantera en större uppbörd. I början av året blev det också ett hårt tryck i Tullsvaret med många frågor från både privatpersoner och företag.

Jag känner mig både glad och stolt över det arbete vi har gjort under året. Vi har fortsatt att vässa vår operativa förmåga och har kunnat möta olika utmaningar i vår verksamhet. Men vi har också levererat fina resultat. Vi har som redan nämnts hanterat en ökad uppbörd med gott resultat. Vi har gjort riktigt stora beslag av kokain och cannabis där underrättelseinformation har varit avgörande. Samhällsnyttan av Tullverkets narkotika- och dopningsbeslag är i år igen på en ny rekordnivå, den högsta på tio år. Den nya samlade kontrollverksamheten har gjort fler kontroller och gjort många beslag som hanterats bra av tullkriminalverksamheten.

Jag känner mig trygg med att Tullverket under 2021 tagit viktiga steg mot framtiden där vi ska fortsätta att vara en myndighet som gör skillnad i samhället.

Charlotte Svensson
Generaltulldirektör

Foto: Mette Ottosson

Om Tullverket

Uppgifter

Tullverkets uppgifter framgår av ett flertal författningar, bland annat EU:s tullagstiftning, tullagen¹ och Tullverkets instruktion².

Enligt instruktionen ska Tullverket

- fastställa och ta ut tullar, skatter och avgifter så att en riktig uppbörd kan säkerställas
- övervaka och kontrollera trafiken till och från Sverige så att bestämmelser om in- och utförsel av varor följs
- förebygga och motverka brottslighet i samband med in- och utförsel av varor.

Att övervaka och kontrollera trafiken till och från Sverige innebär att varuflödet till och från Sverige ska övervakas och kontrolleras oavsett hur varorna transporteras. Att fastställa och ta ut tullar, skatter och avgifter för att säkerställa en

riktig uppbörd förutsätter också en övervakning och kontroll av varuflödet.

Enligt instruktionen ska vi också delta i det myndighetsgemensamma arbetet mot den grova och organiserade brottsligheten samt bedriva viss utrednings- och åklagarverksamhet i fråga om brott mot bestämmelser om in- och utförsel av varor. Tullverket ska även bedriva viss verksamhet rörande rattfylleribrott.

Dessutom ska Tullverket tillhandahålla information och god service så att allmänhet och företag får goda förutsättningar för att kunna fatta långsiktiga och hållbara beslut. Vi ska också bidra till ett väl fungerande samhälle och utföra våra uppgifter på ett sätt som är rättssäkert, kostnadseffektivt och enkelt för såväl allmänhet och företag, som Tullverket.

Regleringsbrevet

I det årliga regleringsbrevet anger regeringen vilka mål, uppdrag och återrapporteringskrav som gäller för det kommande budgetåret. Enligt

1) Tullagen (2016:253).

2) Förordning (2016:1332) med instruktion för Tullverket.

regleringsbrevet 2021 ska Tullverket bidra till att

- säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn
- bidra till ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag
- motverka brottslighet.

Dessutom ska allmänhet och företag ha förtroende för Tullverkets verksamhet, och alla ska ges samma möjligheter och villkor vid kontakter med myndigheten.

Den europeiska unionen

Inom ramen för Europeiska unionen (EU) regleras samarbetet mellan medlemsstaterna inom en rad olika områden. Alla medlemsstater har sina egna rättssystem men är bundna av EU:s lagar och bestämmelser.

Inom handelspolitiken är EU:s inflytande stort och lagarna stiftas helt på EU-nivå.

Vid handel över EU:s yttre gränser gäller en unionsgemensam tullagstiftning och det är de bestämmelserna som Tullverket har att följa i den verksamhet som rör handel och uppbörd.

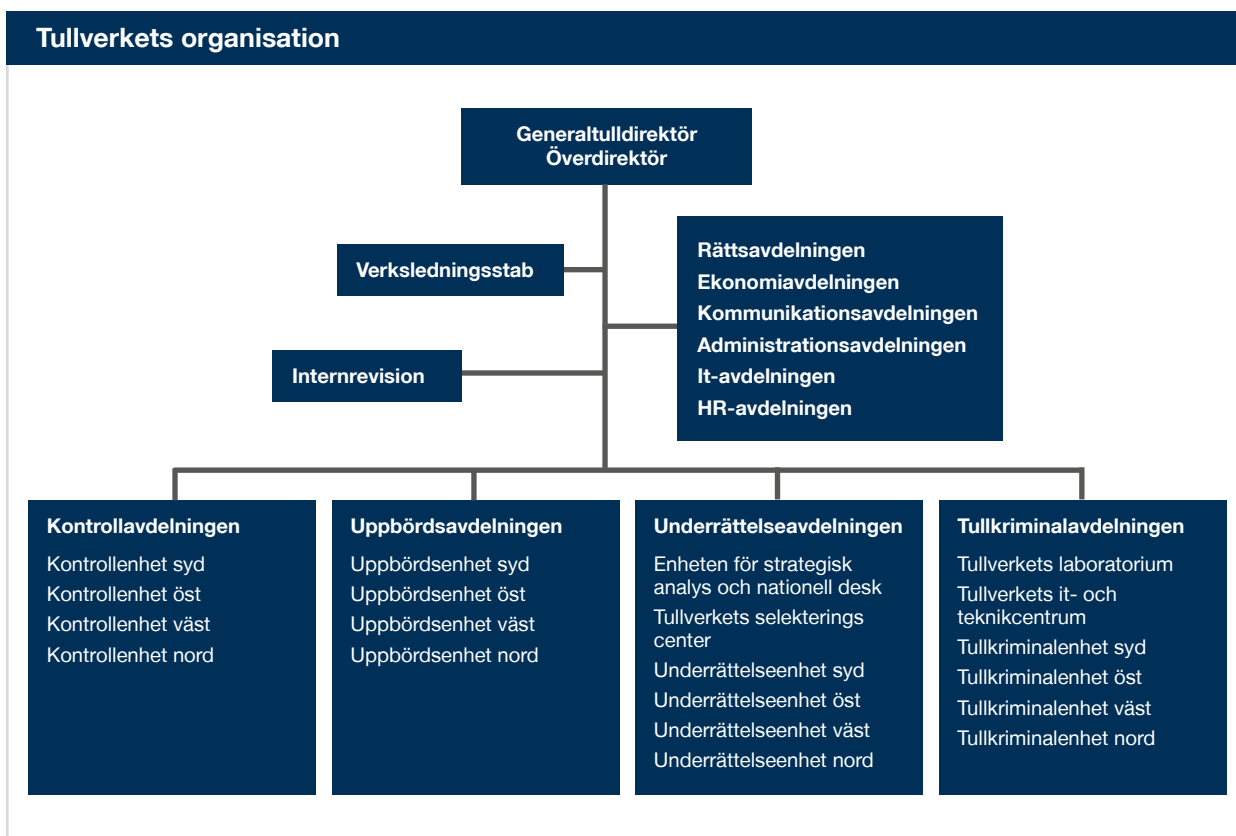
EU:s inflytande är mindre över de delar av verksamheten som rör brottsbekämpning. Tullverkets brottsbekämpande verksamhet styrs i större omfattning av nationellt stiftade lagar, som till exempel smugglingslagen³ och inregränslagen⁴.

Världstullorganisationen

Sverige är ett av 183 medlemsländer i Världstullorganisationen (World Customs Organization, WCO). WCO har som syfte att underlätta den legala handeln, säkerställa en rättvis uppbörd och skydda samhället. Arbetet sker främst genom att utveckla internationella standarder och stärka

3) Lag (2000:1225) om smuggling.

4) Lag (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen.

förmågan hos framför allt utvecklingsländer. Under perioden 1 juli 2019–30 juni 2021 var Sverige medlem i WCO Policy Commission, en styrgrupp som bland annat har i uppgift att stötta WCO-rådet i arbetet med att uppnå WCO:s övergripande mål.

Organisation

Tullverket består av tio avdelningar. Tullverkets operativa verksamhet utförs sedan den 1 januari 2021 i fyra avdelningar och geografiska områden. Den nya organisationen underlättar mer flexibla arbetsformer och speglar Tullverkets hela uppdrag med en samlad kontrollverksamhet, ett större fokus på uppbörd och separata avdelningar för under rättelse- respektive tullkriminalverksamheten.

Tullverket verkar i hela landet och har kontor från Kiruna till Trelleborg. Merparten av personalen är placerad på de tre huvudorterna Stockholm, Göteborg och Malmö. It-avdelningen är koncentrerad till Luleå.

Under 2021 öppnade Tullverket ett tullkontor i Gävle. Det innebär att kontrollverksamheten stärks i Gävle hamn men även generellt i området mellan Stockholm och Sundsvall.

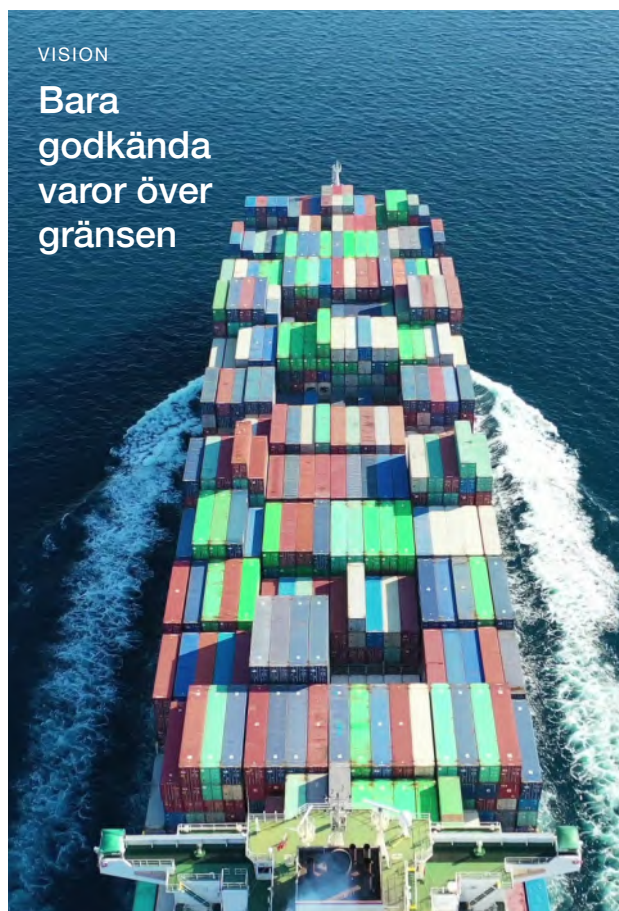
Tullverkets vision och målbild 2025

Tullverket har sedan december 2019 en ny målbild och en ny vision⁵ som är viktiga för Tullverkets strategiska styrning av all verksamhet. De angivna önskade samhällseffekterna är härledda ur den politiska intentionen inom ramen för Tullverkets uppgifter.

Tullverkets vision – Bara godkända varor över gränsen – är vår långsiktiga viljeinriktning. Visionen uttrycker att endast lagliga, deklarerade och betalade varor passerar gränsen. Det innebär att Tullverket arbetar långsiktigt för ett samhälle fritt från varor som hotar miljön eller människors hälsa och trygghet och där näringslivet konkurrerar på lika villkor.

Målbilden består av tre strategiska mål och åtta kritiska framgångsfaktorer. De strategiska målen uttrycker de värden som Tullverkets arbete ska leda till på fem års sikt som steg mot visionen. De kritiska framgångsfaktorerna beskriver vad Tullverket måste vara riktigt bra på för att nå de strategiska målen.

5) STY 2019-775 Tullverkets vision och målbild 2025.

Resultatredovisning

Disposition av resultatredovisningen

Det första kapitlet behandlar Tullverkets ekonomiska resultat.

Sedan följer ett kapitel med bedömning av måluppfyllelse av Tullverkets bidrag till regeringens mål för utgiftsområdet Skatt, tull och exekution. I detta kapitel redovisas de indikatorer som ligger till grund för måluppfyllelsebedömningen.

Därefter följer fyra kapitel med redovisning av Tullverkets fyra verksamhetsområden: under rättelseverksamhet, kontrollverksamhet, uppbördsverksamhet och brottsutredningsverksamhet. I dessa kapitel redovisas resultat och analyser som svarar på åiterrapporteringskrav i regleringsbrevet.

I kapitlet om kontrollverksamheten ingår resultaten av Tullverkets kontroller för att säkerställa en efterlevnad av in- och utförelsebestämmelser. Här redovisas också hur Tullverket har balanserat insatserna mellan olika risk- och restriktionsområden, kommentarer om ökad ambitionsnivå och gjorda överväganden. I kapitlet om uppbördsverksamheten ingår resultaten av uppbörden och skattefelet. I

kapitlet om brottsutredningsverksamheten ingår även det brottsförebyggande arbetet. I dessa kapitel redovisas också styckkostnader för större ärendeslag.

I kapitlet om förtroende och samma möjligheter redovisar vi resultaten för arbetet med att, tillhandahålla information och service, skapa förtroende för Tullverkets verksamhet samt ge alla samma möjligheter och villkor i mötet med Tullverket.

Därefter följer ett kapitel om verksamhetsutveckling som omfattar it-utvecklingsinsatser, investeringsbudget, arbetet med beredskap samt hållbarhet och miljö.

I kapitlet Kompetensförsörjning redovisas de åtgärder som gjorts för att säkerställa kompetens för att fullgöra våra uppgifter. I kapitlet redovisas även sjukfrånvaro och hälsofrämjande åtgärder.

Resultatredovisningen avslutas med kapitel om mätmetoder och definitioner, regeringsuppdrag, internrevision samt intern styrning och kontroll.

ÅRET I KORTHET

Tullverkets verksamhet under 2021 har till stor del fortsatt att påverkas av pandemin och av brexit. Dessutom är vi mitt i en expansiv fas där vi både blir fler medarbetare och effektiviserar våra arbetssätt för att på bästa sätt kunna möta utvecklingen i samhället med både en ökad brottslighet och en ökad handel.

Underrättelse

Under 2021 har ett arbete pågått för att stärka Tullverkets strategiska underrättelseverksamhet vilket är en förutsättning för att kunna göra rätt kontroller vid rätt tillfälle och på rätt plats. Tullverket behöver ha en god förmåga att upptäcka omfattande eller systematiska fel som leder till uppbördsbortfall eller att restriktionsvaror felaktigt förs över gränsen.

En strategi för Tullverkets underrättelsearbete har tagits fram för att tydliggöra hur Tullverkets operativa åtgärder och planerade inriktningar ska bli mer underrättelse styrda.

Under året infördes också första fasen i det nya import kontrollsystemet ICS2. Fullt utbyggt ska systemet öka möjligheterna att upptäcka hot mot säkerhet och skydd i fraktflödet.

Kontroll

Totalt sett har antalet fysiska kontroller ökat med 13 procent under 2021. Denna ökning beror bland annat på effektivare arbetssätt och att antalet anställda inom kontrollverksamheten har ökat under året. Trafikflödena har återgått till mer normala förhållanden sedan pandemins restriktioner lättade.

Det ökade antalet kontroller har genererat höga resultat sett till samhällsnyttan av beslagen av narkotika och dopningsmedel. Den beslagtagna mängden kokain har ökat med 21 procent jämfört med föregående år. De beslagtagna och omhändertagna mängderna alkohol har däremot minskat vilket troligtvis beror på ändrade rese mönster under pandemin. Tullverket har arbetat aktivt under året med att stärka vår förmåga mot vapensmuggling och antalet beslagstillfällen har ökat men antalet beslagtagna skjutvapen har minskat. Beslagen av explosiva varor har däremot ökat och under 2021

2 312 medarbetare

Under året har 137 nya medarbetare anställts.

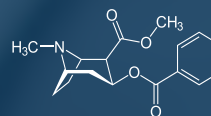
Fler fysiska kontroller

106 000 fysiska kontroller genomfördes, vilket är en ökning med 13 %.

Samhällsnyttan har ökat

3 528 miljoner kronor – den högsta samhällsnyttan de senaste tio åren. Beslagen av cannabis, amfetamin och kokain utgör cirka 93 % av samhällsnyttan.

261 kg kokain beslagtogs

Det är en ökning med 21 %. Ett rekordstort beslag på 150 kg kokain gjordes i en container i Göteborgs hamn.

85 beslagtagna skjutvapen

Antalet beslagtagna skjutvapen minskade – men beslagen av explosiva varor ökade.

174 ingripanden rörande produktsäkerhet

Det är en minskning med 19 %, men en ökning jämfört med 2019. 1,8 miljoner produkter har kontrollerats – 600 000 har belagts med importförbud.

4 500 varuundersökningar

Antalet varuundersökningar ökade med 10 %.

8,2 miljarder kronor i debiterad uppbörd

Den debiterade uppbörden ökade med 19 %. 13,6 miljoner tulldeklarationer hanterades – en ökning med 57 %.

beslagtogs drygt 22 000 stycken sådana varor, mest så kallade bangers och andra pyrotekniska artiklar.

För att skydda säkerhet och hälsa och för konsument skydd samverkar Tullverket inom området produkt säkerhet med marknadskontrollmyndigheterna. Antalet ingripanden som Tullverket har gjort under året har minskat. Tullverket har kontrollerat att produkter med koppling till pandemin som skydds utrustning, men också leksaker och elektriska produkter, har uppfyllt införselvillkoren eller hindrats från att komma ut på marknaden. Under 2021 stoppades också 627 ton gränsöverskridande avfallstransporter.

Uppbörd

Pandemin har lett till att e-handeln i Sverige ökar och detta, tillsammans med att handel från Storbritannien nu räknas som handel från tredjeland, har resulterat i att importvärdet ökat med cirka 36 procent jämfört med föregående år. För Tullverket har detta lett till en enorm ökning av antalet tulldeklarationer och en ökning av både den debiterade och inbetalda uppbörden.

Antalet kontroller har inte ökat i samma omfattning som deklARATIONERNA, men vi har gjort fler varuundersökningar, det vill säga fysiska kontroller som genomförs ur både ett uppbörds- och ett restriktionsperspektiv baserat på risk och väsentlighet.

Tullverket har fortsatt lagt stor vikt vid att underlätta för handeln och näringslivet under året. En del i detta är att säkerställa att så många som möjligt kan ansluta sig till digitala lösningar för kontakt med myndigheten. Andelen digitala tullräkningar av totalt utställda tullräkningar fortsatte öka och var i slutet av året 69 procent. Under 2021 infördes det nya

garantisystemet som stärker Tullverkets övervakning och underlättar företagens hantering av garantier.

Brottsutredning

Under 2021 har vi bedrivit förundersökningar i samma omfattning som föregående år. Andelen slutredovisade av inledda förundersökningar har ökat till 42 procent 2021 medan lagföringskvoten har minskat.

Samverkan inom ramen för det myndighets gemensamma arbetet mot organiserad brottslighet och annan samverkan, även internationellt, är avgörande i arbetet för att bekämpa den organiserade och storskaliga brottsligheten. Vi ser ännu inte resultatet av det omfattande utredningsarbetet av komplexa ärenden med information från krypterade appar. De är till stora delar fortfarande i utredningsfasen och förväntas leda till åtal och domar under 2022. Antalet utslagna kriminella nätverk är därför lägre än föregående år.

Det är viktigt att Tullverkets förundersökningar håller hög kvalitet och är rättssäkra. Samarbetet mellan åklagarna och Tullverkets brottsutredare och insatsledare fortsätter att utvecklas positivt vilket framgår av den enkät som åklagare har besvarat under året.

Under 2021 har Tullverket arbetat förebyggande bland annat genom informationskampanjer i sociala medier. Vi har varnat för farliga varor som godis som innehåller höga halter av cannabis. Tillsammans med Jordbruksverket genomfördes en informationsinsats med anledning av den ökade hundsmugglingen.

8 700 förundersökningar

Antalet förundersökningar låg på ungefär samma nivå som föregående år.

22 utslagna kriminella nätverk

Antalet utslagna nätverk har minskat. Det beror bland annat på mer omfattande och komplexa brottsutredningar. Antalet utslagna nätverk för 2021 återspeglar därför inte utredningsarbetet under året.

Förebyggande kampanjer

Sociala medier har använts för att sprida information, till exempel om hundsmuggling, och varna för farliga varor, som cannabisgodis.

Ekonomiskt resultat

Tullverkets totala kostnader uppgår 2021 till 2 286 575 tkr varav 2 275 673 tkr har anslagsavräknats. Tullverkets kostnader har ökat med 124 950 tkr jämfört med 2020. Kostnader för personal har ökat med 100 100 tkr och står därmed för den största ökningen. Ingående överföringsbelopp uppgick till 39 387 tkr och utgående överföringsbelopp uppgår till 63 678 tkr.

Intäkter

Under 2021 har Tullverket haft 2 339 351 tkr i tilldelade medel, det vill säga anslaget på 2 299 964 tkr och ett ingående överföringsbelopp på 39 387 tkr. Tullverket finansieras huvudsakligen via anslagsmedel vilket under 2021 utgjorde 99,5 procent av intäkterna. Övriga intäktskällor utgörs av offentligrättsliga avgifter, uppdragsverksamhet och bidrag. Av tabell 1 framgår att intäkterna har ökat med 124 950 tkr (5,8 procent) i förhållande till 2020. Ökningen beror främst på en högre anslagsförbrukning. Budgeten för avgiftsbelagd verksamhet där

intäkter disponeras enligt regleringsbrevets struktur framgår av tabell 2. Budgeten för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna inte disponeras framgår av tabell 3.

Alla intäkter i avgiftsbelagd verksamhet, se tabell 2, har ett lägre utfall än budget.

Även intäkter i avgiftsbelagd verksamhet som inte disponeras, se tabell 3, har ett lägre utfall än budget. Totalt debiterad dröjsmålsränta är lägre än vad som tidigare prognostiserats. Storleken på dröjsmålsräntorna tenderar att korrelera med värdet på totalt debiterad uppbörd.

Kostnader

Tullverkets totala kostnader uppgår 2021 till 2 286 575 tkr varav 2 275 673 tkr har anslags-avräknats. Tullverkets kostnader har ökat med 124 950 tkr jämfört med 2020 varav kostnader för personal har ökat med 100 100 tkr.

Verksamhetens kostnader har påverkats av att kostnader för utveckling aktiverats¹ till ett värde av 56 721 tkr vilket är en minskning med 8 041 tkr (12 procent) jämfört med 2020.

I diagram 1 redovisas kostnadsfördelningen per kostnadsslag 2021. Av tabell 4 framgår fördelningen för åren 2019–2021.

Kostnader för personal uppgår till 1 601 171 tkr, en ökning med 6,7 procent jämfört med 2020. Ökningen beror främst på rekryteringar inom den operativa verksamheten, konsultväxling inom it-avdelningen, lägre

1) Med aktivering avses att utvecklingskostnader för projekt som uppfyller särskilda kriterier inte belastar anslaget utan finansieras via löpande krediter hos Riksgälden. Krediterna omvandlas till lån när projekten avslutas. Dessa lån skrivs av på 5 år och avskrivningarna belastar anslaget.

aktiveringar samt en högre lönenivå generellt.

Kostnader för lokaler uppgår till 161 345 tkr, en minskning med 2,6 procent. Avvikelsen beror främst på lägre hyreskostnader till följd av att Tullverket 2020 hade merkostnader i samband med flytt till nya lokaler i Göteborg och Hån. När det gäller Hån motverkas det av att vi efter tillträdet till nya lokaler (maj 2020) har en högre hyreskostnad.

Kostnader för övriga driftskostnader uppgår till 391 805 tkr, en ökning med 7 procent jämfört med föregående år. Ökningen är en följd av att Tullverket anställt fler medarbetare, men också av riktade insatser som inköp av fler datorer, mobiltelefoner och hyrpaket i samband med hemarbete på grund av pandemin samt lägre aktiveringar. Kostnaderna för resor har ökat jämfört med 2020 men ligger fortsatt på en lägre nivå än innan pandemin. Köpta tjänster har ökat (licensavgifter och övrigt köpta tjänster). Tullverket har en inriktning att minska på resandet utifrån kostnadsaspekten men också

Tabell 1

Tullverkets intäkter (tkr)	2019	2020	2021
Intäkter av anslag	1 988 605	2 140 454	2 275 673
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	6 413	13 022	7 753
Intäkter av bidrag	5 732	8 037	3 134
Finansiella intäkter	902	112	14
Totalt	2 001 652	2 161 625	2 286 575

Tabell 2

Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras (tkr)	+/- t.o.m. 2019	+/- 2020	Int. 2021	Kost. 2021	+/- 2021	Ack. +/- utgå. 2021	Budget
Uppdragsverksamhet							
Kontroll av päls av katt och hund	-32	-37	2	0	2	-67	95
Kontroll av handel med sälprodukter	-83	2	0	0	0	-81	45
Totalt	-115	-35	2	0	2	-148	140

Tabell 3

Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna inte disponeras (tkr)	Ink.tit.	+/- t.o.m. 2019	+/- 2020	Int. 2021	Kost. 2021	+/- 2021	Ack. +/- utgå. 2021	Budget
Offentligrättslig verksamhet								
Dröjsmålsränta	2397	71 860	363	160	0	160	72 383	530
Avgift för tullkontroll eller annan tillämpning av tullagstiftningen	2811	-7	0	1	0	1	-6	30
Totalt		71 853	363	161	0	161	72 377	560

Tabell 4

Kostnadsfördelning per kostnadslag (tkr)	2019	2020	2021
Kostnad för personal	1 401 133	1 501 072	1 601 171
Kostnad för lokaler	137 195	165 702	161 345
Övriga driftskostnader	342 129	366 134	391 805
Finansiella kostnader	-700	2 541	1 351
Avskrivningar och nedskrivningar	121 903	126 177	130 903
Totalt	2 001 660	2 161 626	2 286 575

Tabell 5

Fördelning av verksamhetens intäkter och kostnader per verksamhet (tkr)	2019			2020			2021		
	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Kostnader	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Kostnader	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Kostnader
Underrättelseverksamhet	293 063	1 923	294 987	307 812	3 045	310 857	364 451	1 746	366 197
Kontrollverksamhet	788 866	5 176	794 045	885 151	8 755	893 906	934 346	4 476	938 822
Uppbördsverksamhet	351 570	2 307	353 878	358 406	3 545	361 948	351 174	1 682	352 856
Brottsutredningsverksamhet	555 106	3 642	558 750	589 087	5 827	594 914	625 702	2 997	628 699
Totalt	1 988 605	13 047	2 001 660	2 140 456	21 171	2 161 625	2 275 673	10 901	2 286 575

Diagram 1

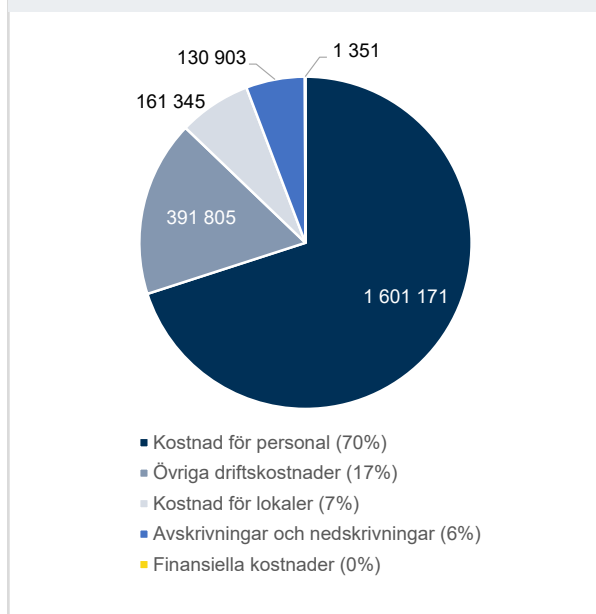
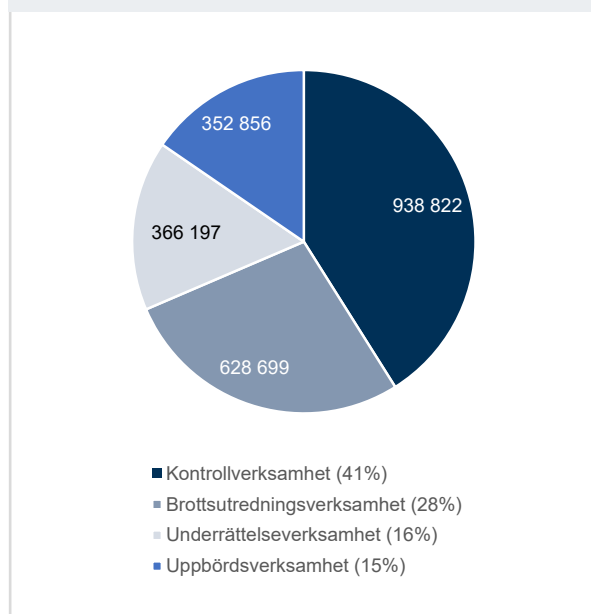
Kostnadsfördelning per kostnadslag (tkr)

Diagram 2

Kostnadsfördelning per verksamhetsdel (tkr)

med hänsyn till miljön. Finansiella kostnader har minskat med 1 190 tkr och kopplas till betalade räntekostnader 2021. Kostnader för avskrivningar och nedskrivningar uppgår till 130 903 tkr, en ökning med 3,7 procent jämfört med föregående år. Tullverket har en generell ökning av både materiella och immateriella investeringar vilket bidragit till ökade avskrivningskostnader.

Fördelning av intäkter och kostnader per verksamhet

Enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska verksamhetens intäkter och kostnader fördelas enligt samma indelning som myndigheten bestämt för resultatredovisningen i stort. Tullverket har valt att redovisa resultatet i verksamheten indelat efter verksamhetsområdena: underrättelseverksamhet, kontrollverksamhet, uppbördsverksamhet och brottsutredningsverksamhet.

Myndighetens totala kostnader, totala intäkter och totalt nedlagda tid fördelas till dessa delar av operativa verksamheten, se kapitel Mätmetoder, sidan 97.

Kostnaderna för samtliga verksamhetsdelar har ökat i linje med tillförd anslagsökning och andelen av totalen för respektive verksamhet är i stort sett oförändrade jämfört med föregående år.

Såväl uppbördsverksamheten som brottsutredningsverksamheten bär stora andelar av it-utvecklingskostnaderna. Kontrollverksamheten bär den stora andelen av utrustningskostnader som fordon, tjänstevapen, uniformer med mera.

Bedömning av måluppfyllelse

Tullverket ska bidra till regeringens mål för utgiftsområde Skatt, tull och exekution att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn, bidra till ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag samt motverka brottslighet.

För att bidra till målet för utgiftsområdet eftersträvar Tullverket effekterna säkerställd uppbörd, efterlevda in- och utförelsebestämmelser samt förebyggd och motverkad brottslighet. Tullverkets tolkning är att dessa effekter bidrar till att målet uppnås och illustreras i figuren nedan.

Bedömning av måluppfyllelse

Tullverket bedömer att vi genom utförda åtgärder och uppnådda resultat under 2021 har bidragit till att säkerställa finansieringen av den offentliga sektorn, ett väl fungerande samhälle för allmänhet och företag samt att motverka brottslighet.

Nedan redovisas resultat för de indikatorer som ligger till grund för bedömningen men utförligare redovisning av resultaten finns inom kapitlet om respektive verksamhetsområde.

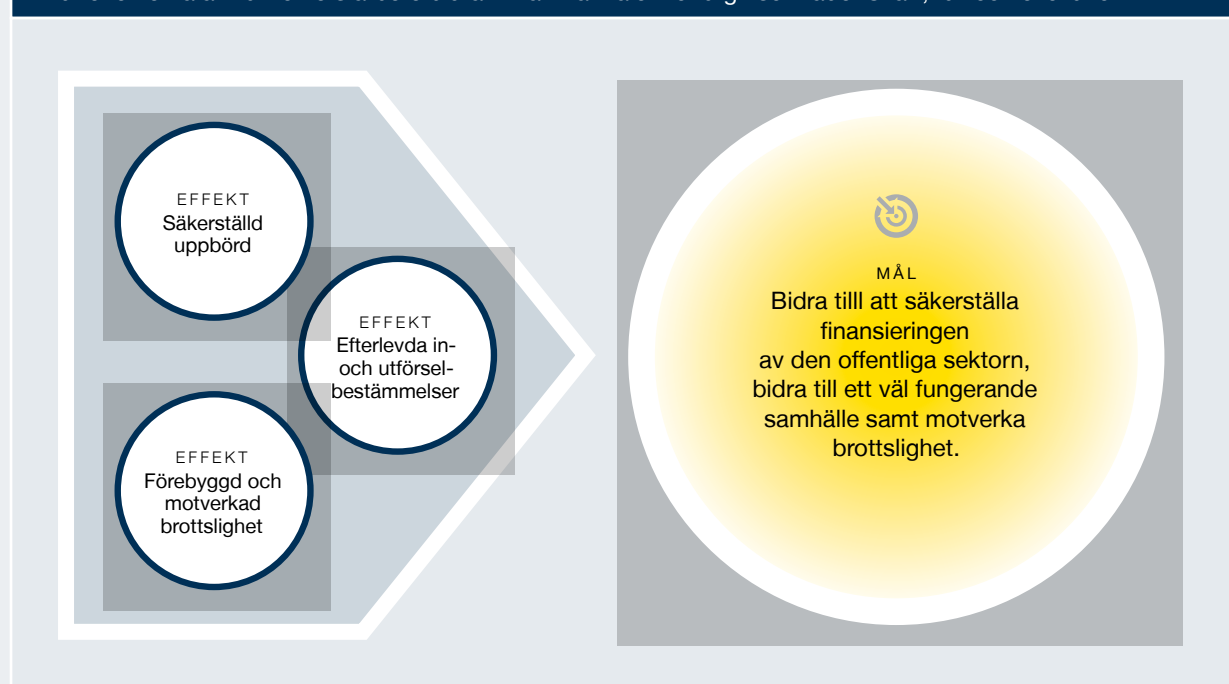
Säkerställa uppbörden

Tullverket ska fastställa och ta ut tullar, skatter och avgifter så att en riktig uppbörd kan säkerställas.¹ Skillnaden mellan de fastställda och de teoretiskt riktiga beloppen för skatter och avgifter (skattefelet) ska vara så liten som möjligt. Tullverket ska bedöma skattefelets storlek och i vilken grad skattefelet har förändrats.²

1) Förordning (2016:1332) med instruktion för Tullverket.

2) Regleringsbrev för budgetåret 2021 avseende Tullverket.

Hur effekterna av Tullverkets arbete bidrar till att nå målen för utgiftsområdet Skatt, tull och exekution

Bedömning säkerställd uppbörd

Uppbördens storlek påverkas av importvärdet som ökat under 2021 till följd av ökad handel efter lättnader i pandemin och brexit.

Tullverkets arbete för att säkerställa att uppbörden blir korrekt bedöms vara tillfredsställande baserat på följande indikatorer:

- Den inbetalda uppbörden har ökat (8 240 miljoner 2021; 7 092 miljoner kronor 2020) till följd av ökad handel och ökat importvärde.
- Uppbördsförlusten under året är fortsatt låg (0,20 procent 2021; 0,44 procent 2020).
- Andelen tillstånd som handläggs inom lagstadgad tid är fortsatt hög (99,7 procent 2021; 99,9 procent 2020).
- Genomströmningstiderna i hanteringen av tillstånd till samlad garanti har återgått till samma nivå som före pandemin (42 dagar 2021; 46 dagar 2020).
- Den årliga slumpmässiga kvalitetsgranskningen av tulldeklarationerna för import visar att kvaliteten bedöms fortsatt vara tillfredsställande.
- Antalet tulldeklarationer kontrollerade genom varuundersökning har fortsatt att öka (4 541 stycken 2021; 4 140 stycken 2020).
- Genomströmningstiden för ärenden med begäran om ändring i tulldeklarationen har ökat (16 dagar 2021; 15 dagar 2020) men ligger fortfarande inom den lagstadgade tiden på 30 dagar.
- Genomströmningstiden för revisioner har minskat (143 dagar 2021; 151 dagar 2020) till följd av färre komplexa revisionsobjekt och en snabbare hantering vid distansarbete både hos företagen och Tullverket.
- Andelen revisioner som resulterat i ändringar har minskat (78 procent 2021; 84 procent 2020;) till följd av färre komplexa revisionsobjekt.
- Andelen domar i förvaltningsrätten med ändring av Tullverkets beslut var fortsatt låg (9 procent 2021; 13 procent 2020).

Tullverket kan inte bedöma storleken på skattefelet men de avgränsade mätningar av tullfelet som har gjorts indikerar att det utgör en mycket liten del av tullvärdet. Tullverket kan heller inte bedöma i vilken grad skattefelet har förändrats.

Efterleva in- och utförelsebestämmelser

Tullverket ska övervaka och kontrollera trafiken till och från Sverige så att bestämmelser om in- och utförelse av varor följs.³ Ambitionsnivån avseende att förhindra smuggling av narkotika, vapen och explosiva varor liksom att förhindra storskalig eller frekvent illegal införelse av alkohol och tobak ska öka. Samtidigt måste insatserna balanseras mot myndighetens ansvar inom samtliga risk- och restriktionsområden. Tullverket ska redovisa resultatet av kontrollverksamheten avseende smuggling av narkotika, vapen och explosiva varor samt storskalig eller frekvent illegal införelse av alkohol och tobak. Av redovisningen ska det även framgå hur myndigheten har balanserat insatserna inom dessa områden mot insatserna på övriga risk- och restriktionsområden, hur ambitionsnivån ökat samt vilka överväganden som gjorts.⁴

Bedömning efterlevda in- och utförelsebestämmelser

Resultatet av Tullverkets arbete för att kontrollera att in- och utförelsebestämmelserna efterlevs bedöms vara tillfredsställande och ha bidragit till regeringens mål om ett väl fungerande samhälle och att motverka brottslighet.

3) Förordning (2016:1332) med instruktion för Tullverket.

4) Regleringsbrev för budgetåret 2021 avseende Tullverket.

- Antalet fysiska kontroller har ökat (105 908 stycken 2021; 93 864 stycken 2020) till följd av en ökning av antalet medarbetare, fortsatt prioritering av kontroller av transportmedel och ett ökat flöde av resenärer.
- Den totala träffprocenten för fysiska kontroller är lägre (11,8 procent 2021; 12,4 procent 2020) vilket främst beror på att införsel av alkohol i buss- och personbilsflödet inte förekommit i samma omfattning under året på grund av pandemin.
- Samhällsnyttan av narkotikabeslag och dopningsmedel har ökat (3 528 miljoner kronor 2021; 3 368 miljoner kronor 2020).
- De totala mängderna av beslagtagna och omhändertagna alkohol har minskat (395 435 liter 2021; 508 027 liter 2020) till följd av ändrade resmönster under pandemin.
- De totala mängderna av beslagtagna och omhändertagna cigaretter har minskat (12,7 miljoner 2021; 26,0 miljoner 2020).
- De totala mängderna av beslagtagna och omhändertagna tobak har ökat (18,9 ton 2021; 15,5 ton 2020).
- Antalet beslagtagna skjutvapen har minskat (85 stycken 2021; 142 stycken 2020).

Tullverkets kontrollarbete baseras i huvudsak på att olika risker vägs mot varandra och att resurser nyttjas på ett effektivt sätt. Tullverket prioriterar att ingripa mot varor som utgör en fara för hälsa, miljö och säkerhet. Tullverket bedömer att vi har balanserat kontrollerna av narkotika, alkohol, tobak, vapen och explosiva varor mot övriga restriktionsvaror utifrån risker och resurser, ökade ambitioner och övervägningar.

- Tullverket har löpande kontrollerat deklarationer av hälsokost och andra varor som kan vara läkemedel och kräver tillstånd. Under 2021 har kontroller av produkter relaterade till pandemin fortsatt, till exempel vaccin, munskydd och annan skyddsutrustning.
- Tullverkets kontroller har lett till att varor som kan vara farliga för konsumenter har hindrats från att komma ut på marknaden.

- Tullverket har genomfört kontroller och hindrat införsel av djur, växter och livsmedel. Under 2021 har särskilt fokus legat på den ökade smugglingen av hundar till följd av pandemin.
- En stor del av de sändningar med avfallsprodukter som tas ut för kontroll resulterar i exportförbud efter Tullverkets kontroll.

Förebygga och motverka brottslighet

Tullverket ska förebygga och motverka brottslighet i samband med in- och utförsel av varor. Tullverket ska delta i det myndighetsgemensamma arbetet mot den grova och organiserade brottsligheten. Tullverket ska bedriva viss utrednings- och åklagarverksamhet i fråga om brott mot bestämmelser om in- och utförsel av varor. Dessutom ska Tullverket bedriva viss verksamhet i fråga om rattfylleribrott.⁵ Tullverket ska redovisa hur myndigheten har stärkt arbetet med att förebygga brottslighet i samband med in- och utförsel av varor. Tullverket ska redovisa hur samverkan mellan Polismyndigheten och Kustbevakningen och det internationella samarbetet har fortsatt att utvecklas i syfte att förhindra och försvåra för internationella brottsnätverk att bedriva kriminell verksamhet i Sverige.⁶

Bedömning förebyggd och motverkad brottslighet

Tullverkets arbete för att förebygga och motverka brottslighet är tillfredsställande utifrån följande indikatorer:

5) Förordning (2016:1332) med instruktion för Tullverket.

6) Regleringsbrev för budgetåret 2021 avseende Tullverket.

- Antalet inledda förundersökningar är på samma nivå som föregående år (8 730 stycken 2021; 8 778 stycken 2020) och står i relation till inflödet av brottsutredningar.
- Andelen inledda förundersökningar som har slutredovisats har ökat (42 procent 2021; 38 procent 2020).
- Antalet utslagna nätverk har minskat (22 stycken 2021; 30 stycken 2020) eftersom Tullverket har haft flera komplexa ärenden som ännu inte avgjorts i domstol, bland annat tidskrävande utredningar med krypterade appar som Encrochat.
- Antalet personer som lagförts för grov brottslighet och antalet utdömda fängelseår har minskat (207 personer och 648 fängelseår 2021; 216 personer och 746 fängelseår 2020).
- Genomströmningstiden för brottsutredningar håller samma nivå som föregående år (115 dagar 2021; 115 dagar 2020).
- Antalet öppna ärenden av enkel beskaffenhet och som är äldre än 140 dagar har ökat (527 stycken 2021; 376 stycken 2020).
- Lagföringskvoten har minskat men ligger fortfarande på en tillfredsställande nivå (62 procent 2021; 69 procent 2020).
- Andelen ärenden utan avvikelser i beslagshandlingen ligger på en tillfredsställande nivå (98,3 procent 2021; 98,4 procent 2020).

Tullverket har stärkt det brottsförebyggande arbetet genom bland annat följande:

- En organisatorisk funktion för området har inrättats.
- En strategi har tagits fram för inriktningen av det brottsförebyggande arbetet.
- Satsningen på samverkan med andra myndigheter har fortsatt och vi har förstärkt vår närvaro i andra länder genom att utse ytterligare två sambandsmän.
- Kommunikationsinsatser till både allmänhet och företag har genomförts.

Bedömning förtroende och samma möjligheter och villkor

Tullverket ska tillhandahålla information och god service så att allmänhet och företag har goda förutsättningar för att kunna fatta långsiktiga och hållbara beslut.⁷ Allmänhet och företag ska ha förtroende för Tullverkets verksamhet och alla ska ges samma möjligheter och villkor vid kontakter med myndigheten.⁸

Resultatet av Tullverkets arbete med att tillhandahålla information och god service samt att arbeta för att allmänhet och företag har förtroende för verksamheten bedöms vara tillfredsställande utifrån följande indikatorer:

- Tillgängligheten till import- och exportsystem är fortfarande på en hög nivå (99,83 procent 2021; 99,83 procent 2020).
- Genomsnittlig väntetid i Tullsvar har ökat kraftigt (10:35 minuter 2021; 4:46 minuter 2020) med anledning av brexit och pandemin. Tullverket har vidtagit åtgärder för att minska tiden.
- Anseendeindex enligt Kantar Publics förtroendemätning har ökat (40 för 2021; 39 för 2020) vilket ligger över snittet (35) för myndigheter.
- Antalet klagomålsärenden till Tullverket har minskat något (109 stycken 2021; 127 stycken 2020). Andelen klagomål som rör bemötande har däremot ökat (46 procent 2021; 39 procent 2020). Detta är en prioriterad fråga där Tullverket vidtar åtgärder löpande.

Tullverket bedömer även att alla givits samma möjligheter och villkor i kontakt med myndigheten utifrån följande indikatorer:

7) Förordning (2016:1332) med instruktion för Tullverket.

8) Regleringsbrev för budgetåret 2021 avseende Tullverket.

- Årets bemötandemätning visade att över 90 procent av de som kontrollerats av Tullverket bemötts på ett respektfullt sätt av tulltjänstemännen och inga osakliga skillnader mellan könen kunde ses.
- Det finns inte några indikationer på osakliga skillnader i fördelningen mellan könen i Tullverkets mätning av andel kvinnor och män vid fysiska kontroller.
- Tullverket kan inte se några osakliga skillnader mellan fördelningen av andel kvinnor och män i lagföring efter Tullverkets brottsutredning.
- Anseendeindex bland män är lägre än bland kvinnor i Kantar Publics årliga anseendeundersökning. Skillnaden har ökat något sedan föregående års mätning men Tullverket kan inte se att resultatet beror på osakliga skillnader i möjligheter och villkor för könen.

Foto: Mette Olsson

Bedömning kompetensförsörjning

Tullverket ska redovisa de åtgärder som vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att fullgöra de uppgifter som framgår av myndighetens instruktion och de mål och krav som regeringen har angett i regleringsbrev eller något annat beslut. I redovisningen ska det ingå en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till fullgörandet av dessa uppgifter.⁹ Uppgift ska också lämnas om de anställdas frånvaro på grund av sjukdom under räkenskapsåret.¹⁰ Tullverket ska redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att främja god hälsa vid myndigheten. Av redovisningen ska det även framgå vilken effekt de vidtagna åtgärderna

haft på sjukfrånvaron. Tullverket ska redovisa hur produktiviteten och kvaliteten i verksamheten och utvecklingsarbetet samt rekrytering av medarbetare sammantaget har påverkats till följd av sjukdomen covid-19. Myndigheten ska också redovisa hur ändrade arbetsförhållanden med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19 har påverkat medarbetarnas sjukfrånvaro och hälsa.¹¹

Tullverket bedömer att vi har kunnat fullgöra våra uppgifter genom att vi vidtagit följande åtgärder för att säkerställa att vi har haft tillräcklig kompetens:

- Tullverket har vidtagit åtgärder för att hantera ändrade förutsättningar med anledning av pandemin, till exempel genom att säkerställa tillgång till skyddsutrustning och möjliggöra för ett stort antal medarbetare att arbeta hemifrån.
- Tullverket har tillfälligt omfördelat arbetsuppgifter för att kunna hantera ökade ärendemängder.
- Tullverket har genom rekryteringar kunnat kompensera för avgångar och även ökat antalet anställda något.
- Tullverket har beslutat om nödvändiga prioriteringar i utvecklingsarbetet.
- Arbetet med att implementera Tullverkets nya organisation har pågått under hela året. Organisationsförändringen innebär att fler medarbetare ska få en bredare kompetens inom Tullverkets kontrolluppdrag och därför har en ny grundutbildning för nya medarbetare till den verksamheten tagits fram.
- Sjukfrånvaron i Tullverket är fortsatt låg vilket beror på att en stor andel medarbetare har kunnat arbeta hemifrån under pandemin samt ett systematiskt arbete för att fånga tidiga tecken på ohälsa. (2,9 procent 2021; 3,5 procent 2020)

9) 3 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

10) 7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

11) Regleringsbrev för budgetåret 2021 avseende Tullverket.

Foto: Mette Ottosson

Underrättelseverksamheten

Underrättelseverksamhetens syfte är att leverera underlag till stöd för beslut om myndighetens strategiska inriktning och för operativa åtgärder i kontrollverksamheten. Underlag ska även tas fram för inriktning och prioritering av informationsinsatser och brottsförebyggande arbete.

Trafik- och varuflödet som Tullverket ska övervaka och kontrollera ökar. Volymerna och olika typer av förändringar skapar stora utmaningar för myndigheten vad gäller flexibilitet, närvaro och kontrollförmåga. Tullverket behöver därför ha en god förmåga att skapa en aktuell helhetsbild över risker i varu- och deklarationsflödet men också för att upptäcka omfattande eller systematiska fel som leder till uppbördsbortfall eller att restriktionsvaror felaktigt förs över gränsen. För att myndigheten ska kunna prioritera och planera för rätt typ av åtgärder behövs väl underbyggda beslutsunderlag som tydliggör de risker som finns.

Underrättelsebaserade kontroller

Underrättelseverksamheten inhämtar och analyserar information och lämnar informationen vidare till kontrollverksamheten. I arbetet ingår att analysera de förändringar som kan påverka Tullverkets arbete att övervaka att in- och utförelsebestämmelser följs och för att säkerställa en korrekt uppbörd.

Tullverkets kontroller ska primärt vara underrättelsebaserade om det inte finns andra goda skäl, som krav från regeringen, andra myndigheter eller EU, eller att åtgärderna är föranledda av händelser som uppstår i den operativa verksamheten.

I samband med införandet av Tullverkets nya organisation för den operativa verksamheten har det strategiska underrättelsearbetet stärkts genom att en särskild enhet för detta arbete har inrättats. Dessutom har en strategi för Tullverkets underrättelsearbete tagits fram för att visa hur Tullverkets operativa åtgärder och planerade inriktningar ska bli mer underrättelsestyrda. Underrättelsestrategin ska tillsammans med kontrollstrategin leda till att Tullverket ska få en effektivare och mer samlad kontrollverksamhet. Den nya strategin ersätter Tullverkets underrättelsemodell från 2015.

Samverkan

Tullverket har mycket information och kunskap om risker och förändringar i varuflödet, men det är viktigt med nära samverkan med andra myndigheter och internationella samverkanspartner för att få ytterligare information. Även tips från allmänheten och information från företag inom till exempel logistikbranschen är mycket viktigt. Den samlade informationen är central för Tullverkets förmåga att genomföra analyser i syfte att uppnå en mer träffsäker verksamhet.

Underrättelseinformation är också en viktig komponent i det brottsförebyggande arbetet. Underrättelseverksamheten ansvarar för mycket av Tullverkets samverkan med andra nationella och internationella myndigheter i arbetet med att förebygga och motverka brottslighet. Läs mer i avsnittet Brottsförebyggande arbete, sidan 71.

Systemutveckling

En del av underrättelseverksamhetens leveranser är att uppdatera Tullverkets it-stöd för klarering med så kallade spärrar. De skapar en automatisk selektering av elektroniska tulldeklarationer till hantering genom manuella kontroller. En stor andel av underlagen för dessa spärrar kommer från EU då de tas fram inom gemenskapens riskhantering. Under året har produkter relaterade till pandemin fortsatt varit vanligt förekommande i spärrläggningen.

Under 2021 infördes det nya importkontrollsystemet ICS2 som har som syfte att öka möjligheterna att upptäcka hot mot säkerhet och skydd i fraktflödet. ICS2 hanterar de summariska införelseklarerationer för post- och expressförsändelser som ankommer till EU med flyg. Systemet är under utveckling och kommer 2025 vara fullt utbyggt att omfatta alla transportslag. Med ICS2 utökas informationsutbytet mellan medlemsstater och med EU-

kommissionen. Gemensamma riskkriterier har också tagits fram för att möjliggöra en gemensam riskhantering mellan EU:s medlemsstater. Systemet ger Tullverket en ökad möjlighet att ta fram underlag för kontroller av varuförsändelser i postflödet.

Under året har det påbörjade arbetet med att utveckla effektivare lösningar för informationshantering pausats som följd av beslut om nödvändig prioritering av resurser i utvecklingsportföljen. Läs om den prioriteringen i kapitlet Verksamhetsutveckling, sidan 85.

Utmaningar

De förändringar som påverkar Tullverkets arbete kan vara av olika karaktär, till exempel uppkomma snabbt och oväntat som pandemin eller vara mer långsiktiga som digitaliseringen. Digitaliseringen påverkar inte bara hur varor flödar globalt utan också transport- och betalningslösningar samt ökar kravet på flexibilitet hos företagen. Det är en utmaning för Tullverket att följa med i utvecklingen. E-handels

stadiga utveckling måste åtföljas av lika snabb utveckling av Tullverkets kontroller. Logistik- och deklarationssystem blir allt mer automatiserade och avancerade vilket påskyndar ökningen av varuflödet. Det ökade varuflödet leder till högre krav på Tullverkets förmåga att selektera, planera och genomföra kontroller. Detta ställer i sin tur högre krav på att Tullverkets kontroller baseras på underrättelser.

Underrättelseverksamheten måste kunna lagra en ökande datamängd och sedan analysera rätt data. Tullverket har främst genom kompetenshöjning utvecklat sin förmåga att arbeta med datadriven analys. Under året har vi påbörjat arbetet för att kunna göra fördjupade proaktiva analyser av tulldeklarationerna genom nya arbetssätt och ny teknik. Underrättelseverksamheten har identifierat riskområden för uppbördsfel vilka kan ligga till grund för såväl förebyggande information som kontroller.

Arbetet med att förbättra underrättelseverksamhetens analysförmåga genom att förändra metoder och arbetssätt fortsätter.

Foto: Tullverket

Kontrollverksamheten

Tullverket övervakar och kontrollerar trafiken till och från Sverige så att bestämmelser om in- och utförelse följs. Våra kontroller ska säkerställa att deklara- och anmälningsskyldigheten är uppfylld, både ur ett restriktions- och uppbördsperspektiv.

Tullverkets nya organisationsstruktur och nya kontrollstrategi¹ syftar till att Tullverket vid ett och samma tillfälle ska genomföra kontroller som både säkerställer en korrekt uppbörd och att inget otillåtet förs in i landet.

Tullverket genomför kontroller för att hitta de prioriterade riskvarorna narkotika, vapen, explosiva varor samt illegal storskalig och frekvent införelse av alkohol och tobak. Tullverket utför också kontroller för att hitta varor som kan vara ett hot mot hälsa, miljö och säkerhet. Tullverket behöver därför göra överväganden och prioritera utifrån kunskap om varuflödet och underrättelseinformation, samt använda sina resurser flexibelt. Tullverket vill höja ambitions-

nivån och göra ännu fler kontroller, på fler platser och fler av dygnets timmar.

Under 2021 öppnades ett nytt fast tullkontor i Gävle som följd av utbyggnaden av Gävle hamn till Sveriges tredje största containerhamn. Under hösten 2021 öppnades en ny färjelinje mellan Visby och Rostock i Tyskland. Tullverket har inte fast bemanning på Gotland utan kontroller utförs av personal stationerad på fastlandet. Tullverket samverkar också med Polismyndigheten och Kustbevakningen på Gotland gällande kontrollerna av ankomster från Tyskland.

Under året inrättades Tullverkets ledningscentral som kommer att vara helt i drift under våren 2022. Syftet med ledningscentralen är att kunna stärka vår förmåga att fatta beslut som kräver snabba operativa åtgärder, om exempelvis

1) STY 2020-544 Tullverkets kontrollstrategi.

resursfördelning, samt hålla ihop en samlad bild av läget i den operativa verksamheten. Arbetet under året har skett i form av planering, bemanning och struktur.

Sedan ett avtal slutits mellan Danmark och Sverige om gränskontroll på Öresundstågen kunde Tullverket från och med första maj påbörja kontroller redan när tågen kommit in på svenskt territorium istället för först vid den första stationen inne i Sverige. Detta gav oss mer tid att kontrollera och bättre möjligheter att upptäcka narkotika och andra farliga varor som gömmts på tågen.

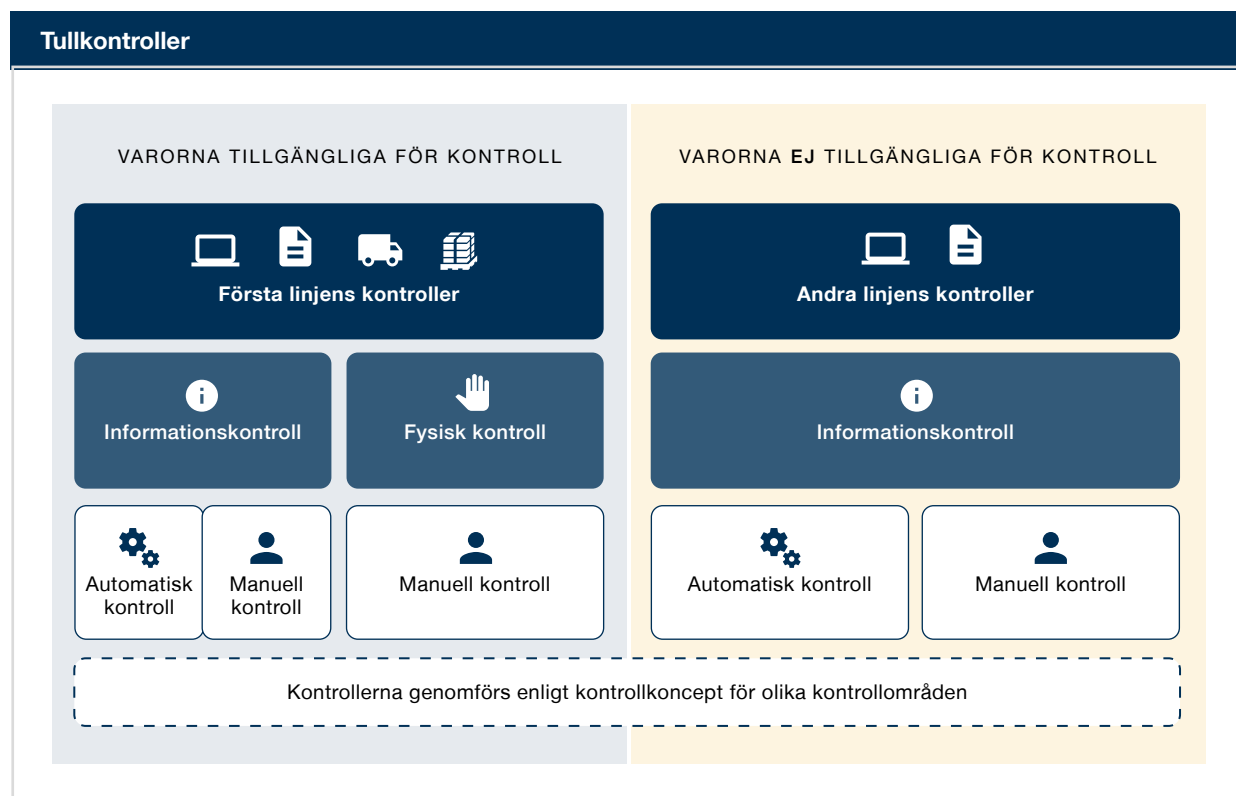
Samverkan är en viktig del i Tullverkets kontrollarbete. Tullverket samverkar nationellt och internationellt med andra myndigheter i kontrollarbetet. Vi har löpande samverkan med nationella myndigheter som länsstyrelser, Läkemedelsverket, Polismyndigheten, Kustbevakningen och Skatteverket. Från februari till och med juni bistod Tullverket Polismyndigheten med att genomföra inresekontroller med anledning av pandemin vid ett antal orter i landet.

Tullkontroller

Tullverkets tullkontroller görs både i första och andra linjen, som de omnämns i Tullverkets kontrollstrategi. Första linjens kontroller avser kontroller där varan som är kopplad till en anmälan eller tulldeklaration finns tillgänglig för Tullverket att kontrollera i samband med gränspassage eller inne i landet. Andra linjens kontroller genomförs i förväg innan gränspassage eller i efterhand, när varan inte finns tillgänglig för Tullverket att kontrollera. Andra linjens kontroller utförs i huvudsak inom uppbördsverksamheten, se avsnittet Kontroller sidan 49.

Tullkontroller delas in i informationskontroller och fysiska kontroller. Informationskontroller innebär att riktigheten i lämnade uppgifter stäms av mot styrkande handlingar eller mot information som finns tillgänglig i interna eller externa system.

Fysiska kontroller innebär att riktigheten i lämnade uppgifter stäms av genom manuell undersökning av till exempel varor, bagage och transportmedel.

Fysiska kontroller

Tullverkets fysiska kontroller har ökat med 13 procent jämfört med 2020. Den främsta orsaken är att fler medarbetare anställts till kontrollverksamheten vilket gjort att mer tid har kunnat läggas på kontroller under 2021 än föregående år.

Störst andel av kontrolltiden läggs på kontroller av transportmedel eftersom det är i detta flöde de stora beslagen görs. Det förändrade transport- och resmönstret under pandemin har medfört att vi har genomfört fler kontroller av lastbilar, både på väg och från färja. Tullverket har också genomfört fler kontroller i flygflödet. Under 2020 genomfördes fler kontroller i post- och kurirflödet eftersom resandet minskade. Under 2021 har resandet ökat igen vilket medfört att kontrollerna i post- och kurirflödet återgått till mer normala förhållanden.

Kontrolloperationer

Kontrolloperationer genomförs mot specifika flöden eller företeelser. Arbetsättet innebär en kraftsamling av resurser och förväntas leda till högre resultat i upptäckta avvikelser. Kontrolloperationerna leder också till ökad

kunskap om tillvägagångssätt vid smuggling i olika flöden. I kontrolloperationer som genomförs i samverkan med andra myndigheter, nationella eller internationella, tillkommer ytterligare effekter som ökad effektivitet och ökat informationsutbyte.

Tullverket har deltagit i och spelat en aktiv roll i operation Trojan Shield.² Arbetet har omfattat bearbetning och analys av underrättelseinformation i nära samverkan med Polismyndigheten. Genom samverkan har Tullverket kunnat stärka underrättelsevägarna och därmed ökat kunskapen om hur kriminella smugglingsnätverk agerar och hur grov organiserad brottslighet samverkar. Samarbetet med andra myndigheter har gynnat arbetet i flera andra hänseenden, dels i pågående ärenden, dels i kompetensöverföring och utveckling av vår förmåga. Arbetet har även lett till flera grova beslag. En person har åtalats under 2021 men de flesta ärendena är fortfarande i utredningsfas där eventuella åtal kommer först under 2022.

Under året har Tullverket deltagit i

2) Internationell operation där sammanlagt har 16 länder deltagit. I Europa har arbetet letts av Polismyndigheten i Sverige och Nederländerna i samarbete med Europol. Tullverket har deltagit aktivt i operationen.

Tabell 6

Fysisk kontroll per trafikflöde	Antal				Timmar ^{a)}				Styckkostnad ^{b)}			
	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Kontroll av resenärer	21 048	19 507	26 872	38%	56 131	46 269	67 584	46%	2 283	2 085	2 165	4%
Kontroll av transportmedel	24 924	36 317	44 148	22%	104 735	137 192	153 104	12%	3 597	3 321	2 986	-10%
Kontroll av post, kurir- och fraktgods	18 759	25 539	23 390	-8%	21 571	31 197	31 547	1%	984	1 074	1 161	8%
Punktskattekontroller	2 636	7 972	6 748	-15%	8 898	18 770	19 806	6%	2 889	2 070	2 527	22%
Övriga tullkontroller	2 483	4 529	4 750	5%	12 461	15 231	16 762	10%	4 296	2 956	3 038	3%
Totalt	69 850	93 864	105 908	13%	203 796	248 659	288 803	16%	2 497	2 329	2 348	1%

a) Tullaspiranternas tid redovisas inte men antal kontroller redovisas.

b) Styckkostnaden är omräknad för 2019 och 2020 jämfört med årsredovisning 2020 eftersom vi har ändrat kostnadsfördelningen vilket medfört en annan timkostnad per verksamhetsområde.

Foto:Tullverket

13 kontrolloperationer på inbjudan från Världstullorganisationen (WCO), Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (OLAF), Europol, Interpol samt dansk tull. Nationellt har Tullverket samverkat med flera andra myndigheter i de internationella kontrolloperationerna, till exempel Polismyndigheten, Skatteverket, Läkemedelsverket samt flera marknadskontrollmyndigheter.

Tullverket har deltagit i fyra operationer inom EMPACT, Excise samt Firearms. Operationerna inom Excise ledde inte till några resultat i form av beslag för svensk räkning. Inom Firearms har vi deltagit i Armstrong VIII, post- och kurirflödet, som ledde till drygt 100 beslag och omhändertaganden av bland annat hagelgevär, el-pistoler, pepparsprej och bangers. Inom operationen gjordes även fyra beslag av narkotika samt ett grovt beslag av dopningsmedel.

Övriga internationella kontrolloperationer har haft inriktning mot produkter som kan utgöra ett hot mot konsumenternas hälsa och säkerhet. Dessa har bland annat avsett farligt avfall, Cites³, förfalskade eller olagliga läkemedel relaterade till pandemin och medicinska artiklar, samt narkotika. Mer än 80 länder deltog i respektive

operation och deltagandet var positivt för både vår nationella och internationella samverkan.

WCO initierade under förra året operation STOP i samarbete med Interpol, FN:s kontor för narkotikakontroll och förebyggande av brott (UNODC), OLAF och Europol samt aktörer från näringslivet. Tullverket samverkade nationellt med marknadskontrollmyndigheter som Läkemedelsverket, Arbetsmiljöverket och Kemikalieinspektionen. I årets operation, STOP II, beslagtogs 30 000 falska andningskydd/munskydd.

Kontrolloperationen Lots var Tullverkets största egna kontrolloperation under 2021 och drygt 100 tjänstemän deltog. Utgångspunkten för operationen var hela Tullverkets uppdrag men med särskild inriktning på uppbörd och ökad kännedom om varuflödet längs Norgegränsen. Under kontrolloperationen beslagtogs bland annat amfetamin, cannabis, kokain, narkotikaklassade läkemedel och pepparsprej. Undandragna avgifter uppgick till drygt 500 000 kr och åtta tullförseelser upptäcktes.

Tullverket har även genomfört en kontrolloperation inriktad på tullager. Den resulterade i flera anmärkningar om bristande rutiner och att varor redan hade lämnats ut när kontroller skulle genomföras.

3) Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora.

Under året genomfördes en myndighetsgemensam kontrollinsats med Tullverket, Polismyndigheten, Kronofogden, Försäkringskassan, Arbetsmiljöverket, räddningstjänsten och Helsingborg stad, under tre dagar i Helsingborg. Syftet var att komma åt pengar från personer som ägnar sig åt kriminell verksamhet samt att minska rekryteringen till kriminella nätverk. Insatserna gav statskassan sammanlagt över 4,6 miljoner kronor.

Kontroller av varor på väg ut ur landet

Det ingår i Tullverkets uppdrag att kontrollera varor som lämnar landet. Vi har dock haft begränsade möjligheter att ingripa mot andra misstänkta brott än till exempel smuglingsbrott. Under 2021 har Tullverket fått befogenheter att agera när vi upptäcker andra brott, till exempel misstänkt stöldgods. Under året har ärenden lämnats över till Polismyndigheten som sedan utreder dessa brott.

De nya befogenheterna underlättar även samverkan med andra myndigheter. Tullverket har under året fortsatt med sina samverkansinsatser med Kustbevakningen och Polismyndigheten för att dra nytta av de tre olika myndigheternas olika befogenheter vid kontrolltillfället. De myndighetsgemensamma kontrollerna har genomförts på strategiska platser som utvalda hamnar i framför allt Skåne och vid Öresundsbron då flödet vid dessa platser är omfattande och pågår under stor del av dygnet. Totalt har nästan 3 000 kontroller genomförts och 84 personer har gripits, misstänkta för olika typer av brott. Tullverkets fokus i de utgående kontrollerna är att kontrollera vapen, miljöfarligt avfall, restriktionsvaror och varor med exportförbud.

Effektivitet i kontroller

Rese- och transportmönstren in till Sverige förändrades under 2021 till följd av att pandemi-restriktionerna mildrades. De flesta trafikflöden ökade från och med februari och hade en kraftig ökning i juli då vissa restriktioner släpptes. Godstrafik på järnväg och tung trafik på väg har varit minst påverkad av pandemin. 2021 ankom och avreste 7,9 miljoner passagerare med flyg till Sverige från utlandet varav 5,8 miljoner via

Arlanda och 1,6 miljoner via Landvetter.⁴ Detta är en ökning med 19 procent jämfört med föregående år.⁵ Under perioden januari till september 2021 var det drygt 12,7 miljoner passagerare varav 9,6 miljoner utrikes (varav 4,7 miljoner från andra EU-länder) som ankom till Sverige via fartyg.⁶ Godshanteringen är betydande och under perioden januari till september 2021 lastades och lossades drygt 128 miljoner ton i svenska hamnar.⁷

Totalt åkte 4,8 miljoner motorfordon över Öresundsbron åt något håll under år 2021, vilket motsvarar ungefär 13 100 fordon per dag i snitt.⁸ Motsvarande statistik för 2020 var 4,6 miljoner motorfordon totalt och 12 500 fordon per dag i snitt.

För att utnyttja resurserna så effektivt som möjligt behöver Tullverkets urval av kontroll-objekt och genomförande av kontroller vara riktade mot de flöden och objekt som leder till störst upptäckta fel och brott. Förutsättningarna för att selektera och göra underrättelsebaserade kontroller skiljer sig mycket åt i de olika trafikflödena. Detta beror huvudsakligen på att Tullverket har olika tillgång till information i olika flöden.

Upptäckta avvikelser i förhållande till vad som har deklarerats för varan benämner vi en träff. Andelen kontroller som resulterat i träff, träffprocenten, säger något om effektiviteten i underrättelse- och kontrollarbetet trots att den varierar för de olika trafikflödena.

Den totala träffprocenten för alla fysiska kontroller är lägre än föregående år. Träffprocenten har ökat vad gäller kontroller av resenärer. Det beror på att en större del av ankommande passagerare har kontrollerats eftersom antalet ankomster varit färre under pandemin och att vi haft fler anställda på plats. Selektion i flygtrafiken underlättas av tillgång till information om passagerare och där levererar systemet PIU (Passenger Information Unit) regelbundet bra kontrolluppslag åt Tullverket. Smugglingen via resenärer i flygtrafiken har troligtvis minskat till följd av pandemins påverkan

4) Kommerskollegium, statistik om utrikeshandelns utveckling.

5) Swedavias passagerarstatistik för 2021.

6) Trafikanalys sjötrafik 2021 (data tillgängligt endast fram till kvartal 3).

7) Trafikanalys sjötrafik 2021 (data tillgängligt endast fram till kvartal 3).

8) Trafikstatistik 2021 från Öresundsbrokonsortiet.

på flygbranschen med till exempel färre avgångar och krav på covid-test.

Träffprocenten för kontroller av transportmedel har minskat. Störst är minskningen för kontroller av bussar och containrar. Minskningen av träffprocenten gällande bussar beror på pandemin eftersom färre personer rest med buss jämfört med tidigare år. Kontroller i containerflödet genomförs till stor del utifrån generella modus och selekteringar från underrättelseverksamheten. Under 2021 har fler selekteringar gjorts men med ett sämre utfall. Antalet medarbetare som arbetat med kontroller i containerflödet har minskat under 2021.

Tullverket förfogar över tre mobila skannrar som är ett viktigt verktyg för att selektera ut misstänkta objekt vid kontroll av transportmedel. Två av dessa skannrar har varit i drift under hela 2021. Andra viktiga tekniska hjälpmedel är handhållen röntgenutrustning, så kallade backscatters, och ANPR-kameror⁹ vid vissa valda gränsövergångar.

I post-, kurir- och fraktflödet ligger träffprocenten på samma nivå som föregående år. Viktiga verktyg för att nå en hög träffprocent i detta flöde är röntgenapparater och sökhundar samt att information om försändelser kan lämnas av fraktföretagen.

Träffprocenten i de kontroller som görs för att säkerställa att korrekt punktskatt betalas för införsel av alkohol- och tobaksvaror har minskat jämfört med föregående år. På grund av pandemin har införsel av alkohol i personbilsflödet inte förekommit i samma omfattning under året.

Tulldeklarationer

Under 2021 har antalet tulldeklarationer ökat kraftigt. Det beror både på en fortsatt generell ökning av handeln och en ökning av handeln med länder utanför EU efter brexit. Brexit har särskilt bidragit till en ökning av antalet exportdeklarationer. En större andel av tulldeklarationerna från Storbritannien automatklaras eftersom handelsavtalet mellan EU och Storbritannien gör att vissa varor inte är restriktionsvaror.

Ungefär 60 procent av importdeklarationerna

utgörs av standarddeklarationer för import. Ungefär 25 procent av importdeklarationerna utgörs av kompletterande deklarationer vilket inbegriper Postnords tulldeklarationer av privatpersoners import.

Styckkostnaden för hantering av de tulldeklarationer som leder till ett beslut om fastställande av tull har sjunkit något vilket i huvudsak beror på en något högre grad av automatklarerings.

Informationskontroller

Informationskontroller kan vara både automatiska och manuella. Andelen automatiskt klarerade import- och exportärenden var 93,4 procent vilket är högre än föregående år. Eftersom de flesta import- och exportärenden automatklaras ställs höga krav på de automatiska kontrollfunktioner som finns i systemet genom olika typer av valideringar. Ett kontinuerligt arbete med att förbättra och utöka valideringar ökar kvaliteten i företagens inlämnade uppgifter och innebär att mer relevanta ärenden faller ut för manuell kontroll.

Under året har nya valideringar införts avseende produkter med dubbla användningsområden¹⁰ med anledning av förändringar i unionslagstiftningen för dessa varor. Nya valideringar infördes också för att säkerställa att företagen har tillräcklig garanti för att få betala tull och andra avgifter i efterhand med tullräkning. För att säkerställa en mer korrekt deklaration av kemikalieskatt infördes en extra mängdenhet i tulltaxan för relevanta varukoder.

Tullproceduren styrs av EU:s regelverk och det pågår ett omfattande arbete inom EU för att göra tullproceduren helt digital. Arbetet beräknas pågå fram till 2025. Tullverkets arbete för att införa nya system utförs inom ramen för utvecklingsprogrammet Elektronisk tull och utgår från EU-kommissionens arbetsplan för elektronisk implementering av den gemensamma tullagstiftningen.

I dag hanteras de elektroniska import- och exportärendena i tulldatasystemet (TDS). I framtiden ska hanteringen av alla import- och exportärenden hanteras i Tullverkets nya it-stöd för klarering, Tullverkets elektroniska systemstöd

9) ANPR=Automatic Number Plate Recognition. ANPR-kameror läser av registreringsnummer på fordon så de kan jämföras mot olika register.

10) Produkter som kan användas både civilt och militärt, och som kräver exporttillstånd.

Tabell 7

Träffprocent i fysiska kontroller	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021 i procentenheter
Totalt	16,4%	12,4%	11,8%	-0,6
<i>Per flöde:</i>				
– Kontroll av resenärer	13,5%	15,0%	15,8%	0,8
– Kontroll av transportmedel	6,0%	4,8%	4,3%	-0,5
– Kontroll av post-, kurir- och fraktgods	34,6%	24,0%	24,2%	0,2
– Punktskattekontroller	7,6%	4,1%	2,7%	-1,4

Tabell 8

Tulldeklarationer

	Antal				Timmar				Styckkostnad ^{a)}			
	2019	2020	2021	Förändring 2020– 2021	2019	2020	2021	Förändring 2020– 2021	2019	2020	2021	Förändring 2020– 2021
Importdeklaration	4 283 252	4 432 002	6 591 307	49%	85 387	98 153	109 984	12%	10,9	11,6	8,6	-26%
Transiteringsdeklaration	455 565	414 284	498 190	20%	35 798	37 267	38 933	4%	43,1	47,3	40,2	-15%
Exportdeklaration	3 595 019	3 846 037	6 558 462	71%	48 097	53 563	53 109	-1%	7,3	7,3	4,2	-43%
Totalt	8 333 836	8 692 323	13 647 959	57%	169 282	188 982	202 026	7%	61,3	66,3	52,9	-20%

a) Styckkostnaden är omräknad för 2019 och 2020 jämfört med årsredovisning 2020 eftersom vi ändrat kostnadsfördelningen vilket medfört en annan timkostnad per verksamhetsområde.

Tabell 9

Andel automatklarerade och manuellt klarerade import- och exportdeklarationer	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021 i procentenheter
Automatklarerade	90,1%	90,7%	93,4%	2,7
Manuellt klarerade	9,9%	9,3%	6,6%	-2,7

Tabell 10

Kontrollerade tulldeklarationer (antal)	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Informationskontroll ^{a)}	67 540	63 376	77 346	22%
Varuundersökning	2 437	4 140	4 541	10%

a) Omfattar dokument- och klareringskontroller.

(Tess). Tess används i dag för ärendehantering av flödena för ankomst av transportmedel och varor vid sjöfart, tullager, avvikelserapport och importkontrollsystemet (ICS).

Tullverket har utfört fler informationskontroller under året jämfört med föregående år vilket är en följd av att antalet tulldeklarationer ökat. Tullverket har också kontrollerat en stor andel deklarerationer där man yrkat på tullbefrielse med anledning av medicinsk utrustning för att bekämpa pandemin.

Vid informationskontroller stäms uppgifterna i en anmälan eller deklareration av mot uppgifter i styrkande handlingar samt mot information som finns i externa eller interna system. En kontroll kan också leda till att styrkande handlingar begärs in.

Varuundersökningar är fysiska kontroller av varor för att undersöka att varan stämmer överens med uppgifterna i styrkande handlingar och uppgifterna i tulldeklarationen eller i en avisering i samband med registrering i deklarerantens bokföring. I samband med en varuundersökning så genomförs även en informationskontroll. Antalet varuundersökningar är något fler än föregående år.

Resultat av kontrollverksamheten

I detta avsnitt redovisas det resultat av kontrollverksamheten som avser efterlevnad av in- och utförelsebestämmelser. Kontrollverksamhetens resultat för att säkerställa uppbörd redovisas i kapitlet om uppbördsverksamheten.

Narkotika och dopningsmedel

Enligt Europol är den illegala narkotikamarknaden den största illegala marknaden inom EU. Sverige är i allt väsentligt att betrakta som ett mottagarland för narkotika. Det innebär att merparten av den narkotika som konsumeras i Sverige också smugglas hit. I Sverige är missbruk av cannabis mest förekommande, följt av kokain, amfetamin och narkotiska läkemedel.

Samhällsnytta narkotika och dopningsmedel

Tullverkets beslag av narkotika och dopningsmedel leder till en effekt som motsvarar ett samhällsekonomiskt värde som motsvarar kostnaderna av missbruk. Värdet av beslagen

omräknat till samhällsnytta enligt Tullverkets modell¹¹ ligger på en högre nivå än under 2020 och är det högsta utfall Tullverket haft på tio år. Beslagen av cannabis, amfetamin inklusive metamfetamin och kokain utgör cirka 93 procent av samhällsnyttan för 2021.

Beslag av narkotika och dopningsmedel

Från och med 2021 räknar Tullverket inte med återlämnade och hävda beslag. Förändringen påverkar framför allt utfallet av punktskattevaror, vapen och farliga föremål.

Det totala antalet beslag av olika narkotika- och dopningspreparat har minskat något jämfört med 2020. Det är framför allt antal beslag av kat, tramadol och narkotikaklassad svamp som har minskat.

Heroin

Både den beslagtagna mängden heroin och antalet beslag har minskat markant under 2021 jämfört med föregående år. Pandemin bedöms ha haft en inverkan på möjligheterna till smuggling av heroin eftersom färre smugglingstillfällen funnits i flöden där Tullverket tidigare kunnat göra flera stora beslag. Trots den förhållandevis låga andelen beslag av heroin under 2021 finns inga indikatorer på att den svenska marknaden för heroin har minskat. Internationellt är marknaden stabil och det förklarar inte heller nedgången i varken antal beslag eller beslagsvolymen för året. Tullverkets beslag under 2021 speglar sannolikt inte utvecklingen för marknaden av heroin.

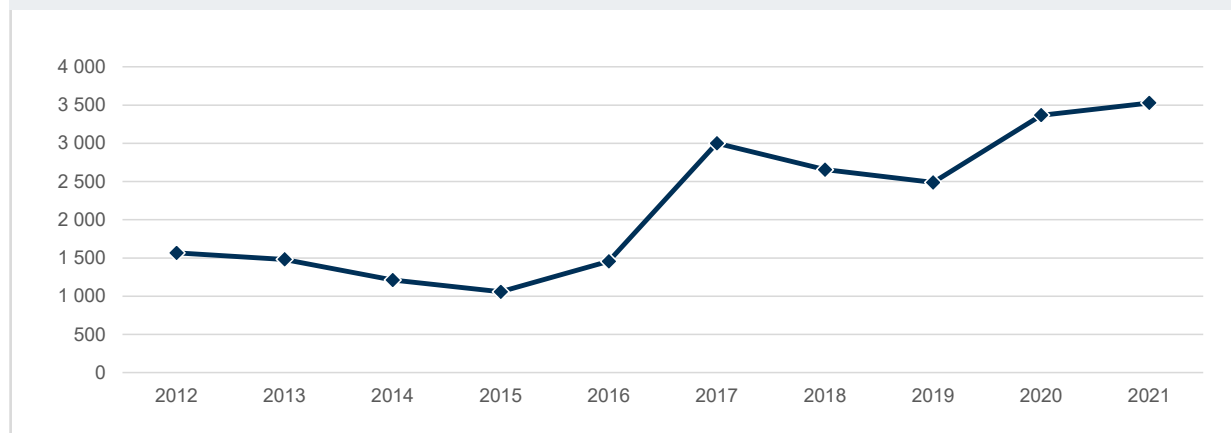
Amfetamin

Amfetamin utgör den största delen av Tullverkets totala beslag, både vad gäller antal och mängd. Även den beslagtagna mängden metamfetamin har ökat med cirka 50 procent jämfört med 2020. Även antalet beslag har ökat och flest beslag har gjorts i postflödet följt av personbilstrafiken. De stora beslagen är få till antalet men står för en stor del av den beslagtagna mängden amfetamin. Två beslag på 87 kg respektive 60 kg gjordes i lastbilstrafiken och ett beslag på 48 har gjorts i kurirflödet.

11) Se avsnittet Samhällsnytta i kapitlet Mätmetoder, sidan 100.

Diagram 3

Samhällsnytta narkotika och dopning (mnkr)

Tabell 13

Beslagtagna mängder narkotika och dopningsmedel	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Heroin (kg)	60	22	1	-95%
Opium (kg)	34	10	13	21%
Amfetamin inkl. metamfetamin (kg)	334	221	332	50%
Kokain inkl. kokablåd (kg)	43	216	261	21%
Cannabis (kg)	1 115	3 888	3 299	-15%
Kat (kg) ^{a)}	5 159	3 537	1 547	-56%
Ecstasy (tabl.)	61 260	17 148	25 499	49%
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (tabl.)	2 815 276	1 869 289	1 805 150	-3%
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (kg)	307	147	329	123%
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (l)	90	164	45	-72%
Totalt narkotika (tabl.)	2 876 536	1 886 436	1 830 649	-3%
Totalt narkotika (kg)	7 052	8 042	5 781	-28%
Totalt narkotika (l)	90	164	45	-72%
Dopningsmedel (tabl.)	84 349	82 583	148 346	80%
Dopningsmedel (kg)	58	9	3	-64%
Dopningsmedel (l)	26	21	9	-55%

a) Varav torkad kat 4 575 kg 2019, 3 194 kg 2020 och 1 380 kg 2021.

Foto: Tullverket

Diagram 4
Heroin (kg)

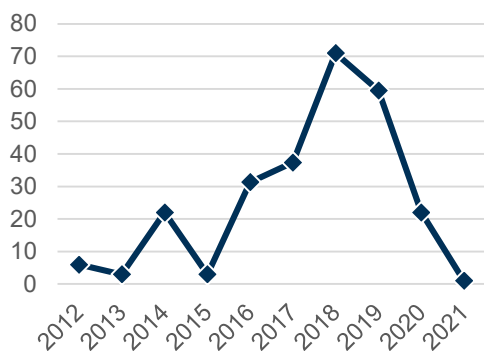

Diagram 5
Amfetamin inkl. metamfetamin (kg)

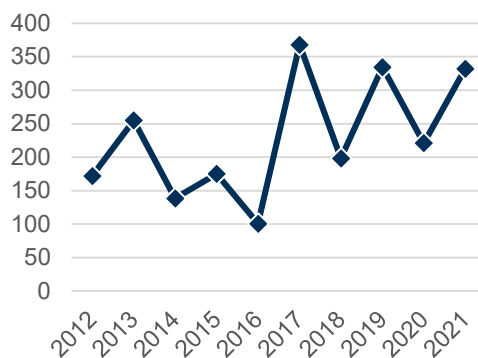

Diagram 6
Kokain inkl. kokablad (kg)

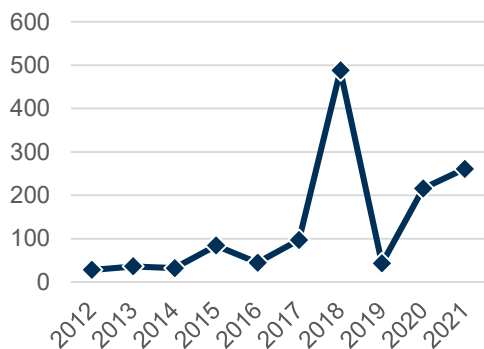

Diagram 7
Cannabis (kg)

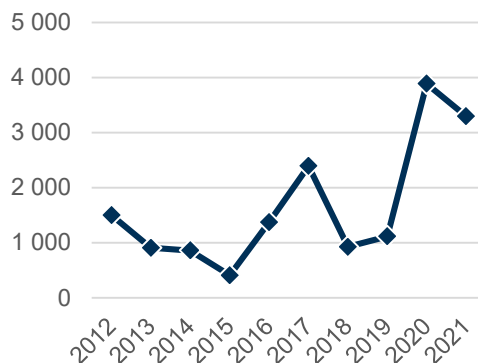

Diagram 8
Kat (kg)

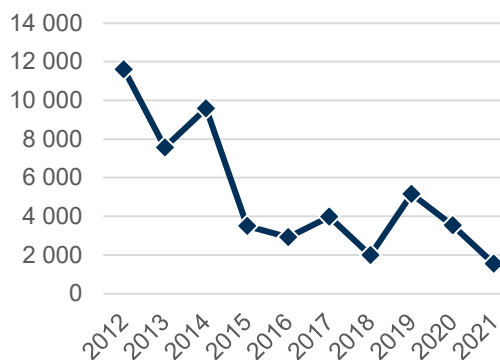
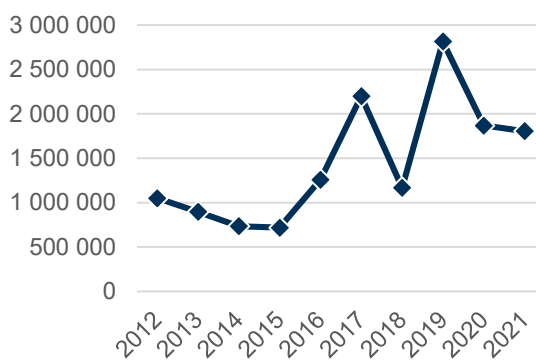

Diagram 9
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (tabl.)

Amfetaminbruket bedöms ligga på en relativt konstant nivå och renheten har ökat medan priset har minskat något.

Kokain

Den kraftiga ökningen av Tullverkets beslagsvolym av kokain de senaste åren ligger i linje med hur situationen ser ut internationellt, där allt större partier kokain beslagtas i Colombia som är den främsta producenten av europeiskt kokain. DEA (Drug Enforcement Agency) har identifierat att även peruanskt kokain i allt större utsträckning går till den europeiska marknaden, där de skandinaviska marknaderna utmärker sig som särskilt vinstgivande.

Att den svenska marknaden är attraktiv, till följd av höga och stabila priser och en stor efterfrågan, styrks av de stora beslag som görs samt att renheten på kokainet ökar. De senaste åren har det, bland annat med anledning av pandemin, skett en förskjutning i flödena av kokain. Större laster förefaller bli vanligare och transporter görs i container i sjötrafiken. De vanligaste omlastningsplatserna i Europa för kokainsmuggling finns i Spanien, Belgien och Nederländerna.

Både kvantiteterna av beslagtaget kokain och antalet beslag har ökat under året. Tullverket gör kokainbeslag i många flöden och ett rekordstort beslag på cirka 150 kg kokain gjordes i en container i Göteborgs hamn.

Cannabis

Efterfrågan på cannabis i Sverige bedöms vara stor och cannabis är den i särklass mest förekommande drogen i Sverige. Cannabismarknaden är en stor inkomstkälla för kriminella grupperingar och det finns indikationer på att det gängrelaterade våldet går att koppla till just försäljning av cannabis.

En ökande trend är olika typer av cannabisprodukter som innehåller starkare THC-halter, men det finns även en ökad efterfrågan på nya cannabisprodukter med en låg THC-halt. Det har också blivit vanligare med preparat som innehåller syntetiska cannabinoider och Tullverket har beslagtagit flera sådana preparat under hösten, bland annat godis. Syntetiska cannabinoider kan vara mycket starkare än

naturliga cannabinoider som till exempel THC, och är därför farligare än traditionell cannabis eftersom det är svårt att veta hur stark produkten är. Tullverket gick ut i media och varnade för godis som innehåller syntetisk cannabis.

Mängden beslagtagen cannabis har minskat något jämfört med 2020. Ett antal stora beslag har gjorts i lastbilstrafiken varav tre beslag klassades som synnerligen grova. Andelen cannabis som beslagtas i post- och kurirflödet har ökat kraftigt de senaste åren, både som en konsekvens av pandemin och som ett resultat av att narkotikahandeln via nätet har ökat. Antalet beslag ligger på ungefär samma nivå. Flest antal beslag har skett i flödet av resenärer, följt av transportmedel och post- och kurirflödet.

Kat

Beslagen av kat, både torkad och färsk, har minskat såväl i mängd som antal jämfört med tidigare år. Majoriteten av beslagen sker i post- och kurirflödet men antalet har minskat betydligt jämfört med 2020. Antal underrättelser och tips har minskat samtidigt som post- och kurirflödet har ökat, vilket försvårar urvalet.

Ecstasy (MDMA)

MDMA är ett centralstimulerande amfetaminpreparat och ingår, ofta men inte alltid, i drogen ecstasy. Ecstasy blandas även med annan syntetisk narkotika. Beslag av drogerna görs dels i tablettform, dels i pulverform. I Europa sker fortsatt en storskalig produktion av MDMA-produkter som levereras till den globala marknaden. Fler och fler MDMA-laboratorier har dock stängts ned av de brottsbekämpande myndigheterna inom EU.

Det finns uppgifter från ett flertal aktörer om att bruket av MDMA och ecstasy i Europa har minskat i samband med restriktioner och social nedstängning under pandemin, eftersom bruket av dessa preparat ofta hör ihop med nattklubsbesök och liknande. Nedgången av antalet beslag har skett i alla flöden vilket troligtvis beror på den sociala nedstängningen och minskad efterfrågan. Trots detta har kvantiteten av beslagtagna ecstasytabletter ökat med cirka 49 procent jämfört med 2020.

Övrig narkotika inklusive narkotiska läkemedel

I Europa syns en trend med ökande handel med illegala narkotiska läkemedel, främst clonazepam och syntetiska opioider som tramadol och fentanyl. I europeiska mått är Norden en stor marknad för narkotiska läkemedel och det saknas indikationer på att marknaden i Norden skulle vara minskande. De beslag som görs av Tullverket består till största delen av opioider och benzodiazepiner.

Den totala beslagtagna volymen av tabletter har minskat något men för tramadol har mängderna ökat. Det beror framför allt på två stora beslag, ett på knappt 250 000 tabletter i en lastbil och ett beslag på 100 000 tabletter i en personbil.

Mängden narkotiska läkemedel i pulverform har ökat betydligt. Beslagen har främst gjorts i kurirflödet och bestod till stor del av pregabalin. Pregabalin bedöms vara vanligt förekommande på narkotikamarknaden i Sverige och de stora mängderna pulver som tas in används sannolikt till att tillverka kapslar för försäljning.

Antal beslag av narkotiska läkemedel har ökat något jämfört med 2020. Men en minskning av antalet beslag har skett i post- och kurirflödet och en ökning har skett på flygresenärer och i lastbilstrafiken. En förklaring till ökningen av små beslag i flödet av flygresenärer kan vara att Tullverket har gjort fler kontroller i det flödet under året.

Smugglingen av syntetiska katinoner bedöms öka. Det är preparat som ofta säljs under benämningen 3-CMC/3-MMC och 4-CMC och kristaller. Ett ökat inflöde av katinoner har främst setts inom post- och kurirflödet. Både produktionen och distributionen av syntetisk narkotika anpassar sig snabbt till lagstiftningen, tillgången på prekursorer och efterfrågan. Försäljningen sker ofta över nätet. Ett flertal dödsfall i Sverige kan kopplas till drogen. Det är inte ovanligt med beslag på flera kilon i pulverform, men även beslag av tabletter sker.

Tullverket omhändertar även varor som ännu inte är klassade som narkotika eller hälsofarliga vara enligt förstörandelagen.¹² Under 2021 har

Tullverket påträffat fler helt nya substanser där Folkhälsomyndigheten har inlett en utredning.

Dopningsmedel

Bruket av dopning och anabola steroider bedöms av olika aktörer ligga på en relativt konstant nivå. Försäljning av dopningsmedel sker främst via nätet och de flesta beslag sker därmed i post- och kurirflödet.

Antalet beslag av dopningspreparat har varit relativt konstant över åren. Mängden beslagtagna tabletter har ökat i år jämfört med de senaste två åren, medan mängden i pulverform har minskat betydligt.

Eftersom de flesta typer av dopningspreparat och beslag av varierande storleksordning tas i post- och kurirflödet är bedömningen att minskningen av dopningspreparat registrerat i kilo troligen är en reell minskning till förmån för smuggling av dopningspreparat i styckförpackningar.

Alkohol och tobak

Alkohol- och tobaksprodukter förs in illegalt i Sverige både organiserat och storskaligt, men även under sken att vara för privat bruk men med egentligt syfte att säljas vidare. Tullverket samverkar med Polismyndigheten, Skatteverket och Ekobrottsmyndigheten i gemensamma myndighetsinsatser och operativa ärenden för att bekämpa den illegala införseln, och de varor som misstänks ha smugglats in i Sverige tas i beslag.

Tullverket har också i uppdrag att kontrollera om villkoren för att föra in varor för eget bruk, antingen via egen transport eller vid internetbeställda alkohol- och tobaksprodukter, är uppfyllda och om svensk punktskatt betalats. De kontrollerna kan Tullverket utföra på fordon på väg, i postförsändelser och på lager där varor förvaras för omlastning under transporten. Kontrollerna utförs i enlighet med befogenheterna i lagen om punktskattekontroll (LPK). En punktskattekontroll leder till ett omhändertagande av varorna och en utredning av skattskyldigheten utförs. Varorna är omhändertagna av Tullverket till dess skattskyldigheten fastställs och kan sedan komma att återutföras eller förverkas. Kontrollen kan även övergå i misstanke om smuggling och varorna

12) Lag (2011:111) om förstörande av vissa hälsofarliga missbruks- substanser (förstörandelagen) är en skyddslagstiftning och syftar till att förhindra spridning och bruk av hälsofarliga substanser så snart som möjligt efter att de upptäckts, vilket oftast sker genom en kemisk analys av ett beslag. Därefter utreds om substansen är en hälsofarlig vara/narkotika eller inte.

Tabell 14

Antal beslag och omhändertaganden av alkohol och tobak	2019	2020		Förändring 2020–2021
Beslag alkohol	1 194	1 214		-19%
Beslag tobak	932	1 009		33%
Omhändertaganden alkohol och tobak	317	465		-1%
Totalt	2 443	2 688		4%

Tabell 16

Omhändertagna mängder alkohol och tobak	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Sprit + alkoholäsk (l)	11 955	14 585	20 180	38%
Vin + cider (l)	20 161	28 866	19 080	-34%
Starköl (l)	130 335	147 247	139 598	-5%
Cigaretter (st)	93 370	118 995	64 920	-45%
Tobak (kg)	9 048	995	1 363	37%

Diagram 10

Beslagtagna och omhändertagna mängder alkohol (liter)

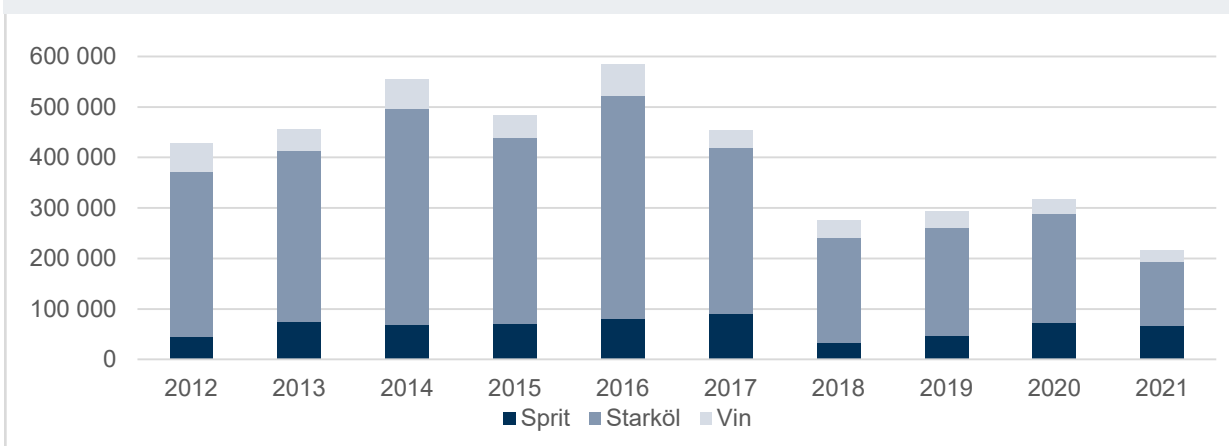

Foto: Tullverket

Diagram 11
Beslagtagna och omhändertagna cigaretter (st)

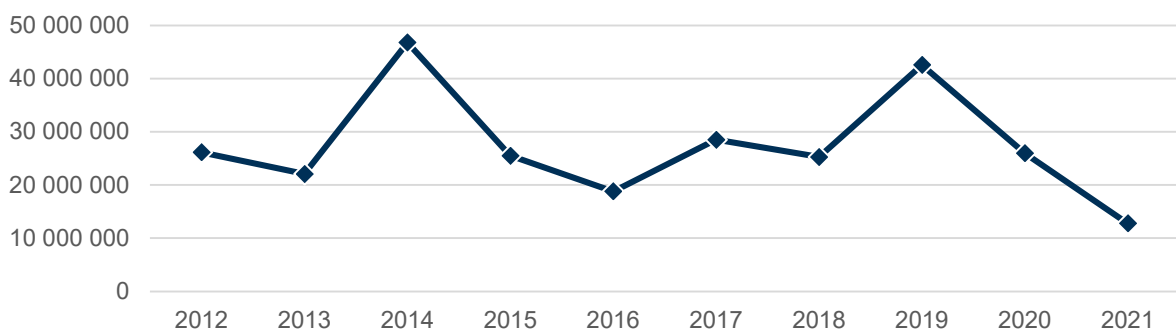

Diagram 12
Beslagtagen och omhändertagen tobak (kg)

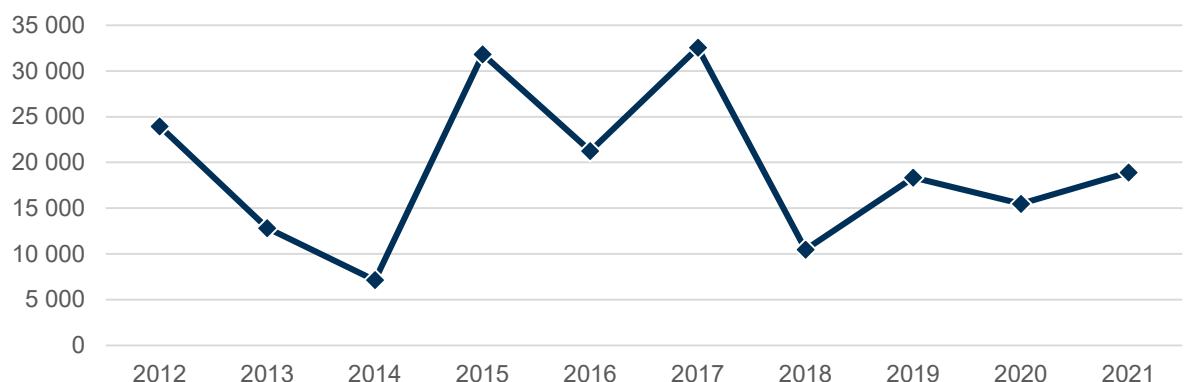

Foto: Tullverket

tas i beslag. Skulle åtal mot smuggling ogillas eller förundersökningen läggas ned kan varorna omhändertas på nytt och utredningen av skattskyldighet kan fortsätta.

Alkohol

Tullverket har gjort färre beslag av alkohol under 2021. Även de beslagtagna och omhändertagna mängderna har minskat till följd av det minskande resandet under pandemin. Av Tullverkets totala beslagtagna mängd alkohol är starkölen dominerande och utgör 57 procent, följt av spritdrycker på 32 procent samt vin och alkoholisk på 11 procent. Beslagtagna mängd starköl har minskat, framför allt i personbils- och lastbilsflödet. Samma förhållande gäller för vin oavsett beslagtagna eller omhändertagna mängder. Minskningen i personbilsflödet är troligen en direkt följd av de reserestriktioner som införts på grund av pandemin.

När privatpersoners resande återigen ökar är det troligt att införseln och smugglingen återgår till nivåerna före pandemin. Storskalig införsel av alkohol har återhämtat sig snabbare än smuggling av alkohol kopplat till privatpersoners resande. Sverige kommer också fortsatt att vara transitland för alkohol som storskaligt smugglas till Norge. Det finns även tecken på att kriminella använder de legala systemen för att frakta alkohol, där avsikten är att lasten ska avvika under transiteringen. Denna typ av bedrägeri har lyfts fram inom EMPACT Excise Fraud.

Flera stora spritbeslag har gjorts i lastbilstrafiken. De enskilt största beslagen 2021 var ett beslag på 8 800 liter sprit i en kontroll av punktskattepliktiga varor på ett lager och ett beslag på 8 300 liter i samband med husrannsakan.

Cigaretter

Antalet beslag av cigaretter har ökat medan den beslagtagna mängden har minskat betydligt. Pandemin har resulterat i att antalet beslag i flödet av flygresenärer har ökat. Det förklaras av högre kontrolltätthet i flygtrafiken till följd av färre ankommande flygplan och ökad personalstyrka. Kontrollerna har resulterat i många beslag men av små kvantiteter.

Flera större cigarettbeslag har gjorts inom

ramen för Störa-verksamheten¹³. Mycket av den storskaliga cigarettsmugglingen bedrivs i färjetrafiken. Under 2021 har stora beslag av cigaretter gjorts vid kontroller i Baltikum i trafiken på väg till Sverige. Detta kan påverkat beslagsmängden det senaste året. En annan förklaring till minskningen är att det varit brist på underrättelseinformation på grund av att vi har behövt avdela resurser för att omhänderta material från krypterade appar. Även mängden omhändertagna cigaretter har minskat jämfört med föregående år.

Bedömningen är att både tillgången och efterfrågan på smuggelcigaretter i Sverige är stabil och att den stora minskningen av beslagtagna cigaretter inte återspeglas av en minskad marknad eller minskad smuggling.

Övrig tobak

Under 2021 har både antal beslag och beslagtagna mängd tobak ökat. Vattenpipstobak är dominerande till antal beslag. Tullverket gör flest beslag av vattenpipstobak på flygresenärer. Under året har färre beslag gjorts i post- och kurirflödet än tidigare. Beslagtagna volym av övrig tobak har ökat med 21 procent jämfört med föregående år. Ökningen beror till stor del på att flera riktigt stora beslag av röktoak och vattenpipstobak på över tre ton har gjorts. Beslagen har skett vid husrannsakingar i samband med brottsutredningar.

Lagstiftningsförändringen som trädde i kraft den 1 augusti 2021 innebär att råtoak är en produkt som ska beskattas som andra tobaksprodukter. Det är därför sannolikt att råtoak kommer föras in i landet illegalt i större utsträckning. Flera illegala fabriker som tillverkar vattenpipstobak har upptäckts i Sverige och produktionen bedöms vara av sådan stor skala att det är sannolikt att det även förekommer smuggling till utlandet. Även smuggling av vattenpipstobak till Sverige för den svenska marknaden bedöms öka och en prishöjning på vattenpipstobak på den svarta marknaden förväntas. Europol konstaterar att tillverkning av illegala tobaksprodukter har flyttat närmre konsumenterna.¹⁴

13) Störa är Tullverkets arbetssätt för att försvåra och därigenom motverka smuggling eller illegal hantering av punktskattepliktiga varor. Samverkan sker med andra myndigheter till exempel Polismyndigheten, Skatteverket och Försäkringskassan.

14) Europol, 2021, EU SOCTA 2021, Serious and organised crime threat assessment, A corrupting influence: the infiltration and undermining of Europe's economy and society by organised crime.

Skjutvapen, andra vapen, ammunition och explosiva varor

Antalet skjutvapen som har tagits i beslag har minskat jämfört med 2020. Under 2020 togs ett stort beslag av pennpistoler (35 stycken) och under 2021 har inget vapenbeslag av den storleken gjorts. Antalet beslagstillfällen är dock fler än förra året. Andelen beslag vid gräns eller i post- och kurirflödet har ökat jämfört med 2020 men fortfarande görs flest beslag i samband med husrannsakingar.

Start- och gasvapen, som kan modifieras till skarpa vapen, är fortsatt attraktiva i kriminella kretsar. Beslag av såväl skarpa skjutvapen som start- och gasvapen har ökat de senaste åren och 2020 beslagtogs Tullverket rekordstora mängder. Antalet beslag av start- och gasvapen har minskat under 2021. Tjeckien beslutade i början av 2021 att omklassificera dessa vapen med följd att start- och gasvapen inte kan beställas på distans från medborgare i andra EU-länder. Tullverket har tidigare gjort relativt många beslag av start- och gasvapen i försändelser från Tjeckien och lagändringarna kan ha påverkat utfallet. I flera andra EU-länder är försäljningen av dessa typer av vapen fortsatt fri.

Polismyndigheten bedömer att det finns en ökad efterfrågan på skjutvapen och Brottsförebyggande rådet (Brå) visar även i en rapport publicerad i maj 2021 att dödligt våld med skjutvapen har ökat¹⁵. I synnerhet är efterfrågan kopplad till aktörer inom den organiserade brottsligheten i de områden som Polismyndigheten klassificerat som särskilt utsatta eller ligger i denna riskzon. Våldet med skjutvapen i dessa områden är i hög grad kopplat till handel med droger. I december 2020 höjdes straffskalorna för vapensmuggling.

Materialet från Encrochat pekar på en god vapentillgång inom den organiserade brottsligheten. Underrättelser tyder på att vapen förs in i mindre partier via kurirer, enskilt eller tillsammans med narkotika. Det bör också noteras att vapen inte är en förbrukningsvara och ofta har återanvänts.

Antalet beslagtagna vapendelar har minskat. Tullverket har dock ett ökat fokus på vapen och vapendelar och vid en kontroll under 2021 påträffades vapendelar som kunde sättas ihop

till 12 stycken fullt fungerande automatvapen. Ärendet pågår och brottsrubriceringen är synnerligen grov vapensmuggling.

Tullverket tog under 2021 ett 3D-printat vapen i beslag vid husrannsakan. Vapnet bedömdes vara tillverkat i Sverige, några år gammalt och av sämre kvalitet. Det finns indikationer på att 3D-printade vapen ökar på den illegala vapenmarknaden i Europa och att det är något som kan komma att bli vanligare i Sverige i takt med att 3D-skrivare blir mer avancerade.

I redovisningen av andra vapen inklusive ammunition ingår bland annat elpistoler, tårgas, pepparsprej, knogjärn, knivar och handgranater. Antalet beslag av andra vapen och ammunition har ökat betydligt, men mängden har minskat kraftigt jämfört med föregående år när ett omfattande beslag av ammunition (29 186 stycken) gjordes.

Antalet beslag av explosiva varor har ökat till antal och mängd, och de beslagen består främst av så kallade bangers¹⁶ och andra pyrotekniska artiklar.

Varor som saknar tillstånd stoppas vid gränsen och återutförs eller kan införas sedan korrekt tillstånd uppvisats. Det är en stor ökning av explosiva varor där sändningarna framför allt varit avsedda för gruv- och byggföretag och där tillstånd saknats eller varit felaktiga.

Tullverket har tillsammans med Polismyndigheten, Säkerhetspolisen, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Försvarmakten och Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) medverkat i regeringsuppdraget Kraftsamla för att öka samhällets samlade förmåga att hantera explosiva varor och den illegala användningen av dessa (Ju2019/03980/PO). Det myndighetsgemensamma arbetet pågick under 2020 och stora delar av 2021 och slutredovisades till regeringen den 30 november. Inom ramen för uppdraget har Tullverket bland annat samverkat operativt med Polismyndigheten och Försvarmakten i samband med kontroller av försändelser från utlandet. Tullverket har även bidragit till att en gemensam utbildningsplattform rörande explosiva hot har tagits fram och verkat för en ökad underrättelse-samverkan rörande smuggling av explosiva varor.

15) Narkotikamarknader. BRÅ Rapport 2021:10.

16) Bangers är tillståndspliktiga smällare som innehåller cirka 100 gram sprängmedel, ej att ses som fyrverkeripjäser eller liknande.

Tabell 17

Beslag av vapen och explosiva varor	Antal beslag			Mängd			Enhet
	2019	2020	2021 ^{a)}	2019	2020	2021 ^{a)}	
Skjutvapen	49	56	52	58	142	85	st
Start- och gasvapen ^{b)}	18	27	23	23	50	30	st
Vapendelar ^{c)}	27	29	27	307	247	165	st
Explosiva varor	25	46	113	5 888	10 528	22 138	st
Andra vapen, ammunition m.m. ^{d)}	2	1	0	1	0,02	0	kg
	1 519	857	1 677	15 847	39 437	9 420	st

a) Exklusive hävda (återlämnade) beslag.

b) Som kan konverteras till skjutvapen.

c) Vapendelar som omfattas av 1 kap. 3 § vapenlagen (1996:67).

d) I föregående årsredovisningar redovisades explosiva varor, vapendelar samt start- och gasvapen under andra vapen, ammunition m.m., därför har en justering gjorts för 2019–2020.

Tabell 18

Vapen och explosiva varor, övriga avvikelser ^{a)}	Antal sändningar			Mängd			Enhet
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	
Andra vapen, ammunition m.m. ^{b)}	12	1	1	42 318	6 000	3 186	kg
	21	23	23	134	333	1 357	st
Explosiva varor	1	0	8	640	0	83 436	kg

a) Under avvikelser redovisas upptäckta avvikelser i samband med kontroll men där beslag inte görs.

b) Andra vapen, ammunition m.m. inkluderar farliga föremål.

Tabell 19

Antal ingripanden med anledning av immaterialrätt eller produktsäkerhet	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Produktsäkerhet, antal ingripanden	81	216	174	-19%
Immaterialrätt, antal ingripanden	327	356	338	-5%
Immaterialrätt, antal artiklar	60 591	56 742	12 945	-77%

Produktsäkerhet och immaterialrätt

Varumärkesintrång är ett globalt problem som omsätter stora värden. Det omfattar till exempel varor som är varumärkesförfalskade, pirattillverkade eller varor som gör intrång i patent. Det kan röra sig om kläder, leksaker, läkemedel och elektronik. Tullverket prioriterar att ingripa mot produkter som utgör en direkt fara för konsumenten.

Under året har Tullverket gjort 174 ingripanden rörande produktsäkerhet, vilket är en minskning jämfört med 2020 men en ökning i jämförelse med 2019. Totalt har cirka 1,8 miljoner produkter kontrollerats och av dessa har 600 333 artiklar belagts med importförbud och några är fortfarande under utredning.

Jämfört med 2020, när produkter kopplade till pandemin dominerade i antal kontroller, har både införseln och kontrollerna av sådana produkter minskat. Detta kan förklaras av en minskad efterfrågan och att tillgången till dessa varor varit god på den inhemska marknaden. Framtagandet av covid-vaccin i början av 2021 har resulterat i en ny och bestående risk att förfälskade vacciner och läkemedel kommer ut på EU-marknaden.

Utöver produkter kopplade till pandemin har produktsäkerhetskontrollerna i varuflödet omfattat införsel av leksaker, belysning och andra elektriska produkter, hörlurar och apparater för skönhetsbehandling. Det har blivit allt vanligare med import av mindre försändelser men det finns indikationer på införsel även av större kvantiteter, bland annat har flera containrar med vinkylar från Kina och lastbilar med lampor från Turkiet stoppats. En ökning av kontroller i post- och kurirflödet kan förklaras av den ökade e-handeln och konsumenternas direkthandel på utländska e-handelsplattformar.

Tullverket har aktivt medverkat i marknadskontrollen och vi samverkar med samtliga sjutton marknadskontrollmyndigheter (MKM). De MKM som vi under året har mest samarbetat operativt med är Elsäkerhetsverket, Kemikalieinspektionen, Konsumentverket, Läkemedelsverket och Post- och telestyrelsen. Två av MKM har under 2020 tillfälligt förlorat marknadskontrollbefogenheter vilket har resulterat i att flera produktsäkerhetskontroller inte har kunnat slutföras.

Även immaterialrättsingripanden har

minskat något under 2021, både vad gäller antal ingripanden och antal stoppade artiklar. Totalt har 338 ingripanden gjorts och 12 945 artiklar har stoppats vilket ger ett snitt på endast 38 artiklar per ingripande. Även här ser vi en effekt av ökad e-handel, men minskningen av immaterialrättsingripanden kan även ha samband med att vi inte har medverkat i någon renodlad kontrolloperation riktad mot immaterialrätt under 2021. De varor som har stoppats har oftast varit från de vanligaste produktkategorierna, som kläder, väskor, telefontillbehör, leksaker och smycken. Men även mindre vanliga produkter som förpackningsmaterial och rengöringsmedel har stoppats.

Andra restriktionsvaror

Läkemedel

Beslagtagna mängder av andra läkemedel än narkotiska från länder utanför EU har minskat under året, men antalet beslag ligger på samma nivå som under 2020. Läkemedelsbeslagen sker framför allt i post- och kurirflödet men även hos flygresenärer.

Operation Pangea genomförs årligen sedan 2008 för att gemensamt motverka illegal försäljning via internet av olagliga läkemedel. Operationen samordnas av Interpol och Tullverket samverkade med Läkemedelsverket. Årets operation resulterade i 140 beslag varav ett beslag av fem kilo amfetamin samt fem kilo pulver av det potenshöjande läkemedlet tadalafil.

Tullverket saknar befogenhet att kontrollera, omhänderta, beslagta eller förverka illegala läkemedel som förs in från annat EU-land. Ett förslag till författningsändringar från Läkemedelsverket och Tullverket är under beredning inom Regeringskansliet.

Illegal handel med djur och växter

Internationellt bedöms illegal handel med djur och växter vara ett av de mest vinstgivande brottsområdena. Tullverket samverkar med flera myndigheter, bland annat Polismyndigheten och Jordbruksverket, gällande artskydd och då främst Cites¹⁷.

17) Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora.

Tabell 20

Beslag av andra restriktionsvaror	Antal beslag			Mängd			Enhet
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	
	257	447	426	300 310	134 125	62 901	st
Läkemedel m.m.	99	72	37	248	19	3	l
	159	46	23	173	95	38	kg
	132	80	46	3	3	7	kg
Hälssofarliga varor	7	2	57	28	35	182	l
	78	58	32	123 603	1 181	758	st
Sprutor och kanyler	294	189	192	39 112	31 106	18 861	st
Utrotningsshotade djur, växter och produkter av dessa, inkl. Cites ^{a)}	0	1	5	0,0	0,7	14 572	kg
	46	21	20	6 970	2 189	2 551	st
Levande djur	5	1	6	93	2	32	st
	112	31	50	3 338	201	3 535	kg
Livsmedel	2	3	2	798	1 590	2	l
	0	6	3	0	431	5	st
	25	16	10	4 835	16 175	5 155	l
Övriga varor ^{b)}	20	4	2	468	14	1	kg
	8	4	7	327	441	294	st
Totalt	1 244	981	918				

a) Av mängden i kilo under 2021 står ett beslag för 14 570 kg. Beslaget gäller teak från Myanmar som är förbjudet att importera enligt FLEGT timmerförordning. Beslaget är återlämnat till importör med försäljningsförbud.

b) Under övriga varor redovisas mineraliska och kemiska produkter, plast- och gummivaror, läder- och skinnvaror samt narkotikapreksorer. Från 2020 redovisas endast mineraliska och kemiska produkter samt narkotikapreksorer p.g.a. ny indelning av varukategorier i Tullmålsjournalen från den 1/1 2020.

Tabell 21

Stoppade varor efter tullkontroll	Antal avvikelser			Mängd			Enhet
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	
Läkemedel m.m.	272	290	401	4 468	23 458	10 503	kg
Avfall ^{a)}	58	56	55	763 037	569 594	626 666	kg
Växter samt produkter av djur och växter, inkl. Cites ^{b)}	10	14	21	79	25 892	85 720	kg
Levande djur	7	7	7	7	9	34	st
Livsmedel	42	66	95	145 717	234 665	370 812	kg
Övriga varor ^{c)}	98	292	128	298 615	1 046 729	196 059	kg
Totalt	487	725	707				

a) Endast export.

b) Inkluderar avvikelser i kraven på sundhetscertifikat som intygar att sändningen uppfyller krav på att växter, växtprodukter och andra föremål inte för med sig reglerade växtskadegörare.

c) Övriga varor redovisas endast som kg. Av redovisade avvikelser för 2020 står fordon för 150 avvikelser på 956 056 kg. Fordon är borttagna för 2021.

Foto:Tullverket

De beslagtagna mängderna är i samma nivå som föregående år. Beslagen består av hälso- produkter i form av tabletter som innehåller utrotningshotade växter, men även utrotnings- hotade växter och djur eller delar av dessa. Tyskland har även lagt fram biståndsfram- ställningar till Sverige om sändningar med radband/halsband som lett till beslag av radband av elfenben och korall.

Under senare år har Naturhistoriska riksmuseet utfört artbestämning med hjälp av dna-teknik vilket är användbart till exempel för rysk kaviar ifall art inte framgår av förpackningen.

WCO och Interpol samordnade kontrolloperation Thunder som fokuserade på Cites-produkter. I kontrollerna påträffade Tull- verket två sändningar, en sändning med levande fåglar vid Norgegränsen och en sändning i post- flödet med ett radband av svart korall.

Levande djur och livsmedel

Animaliska livsmedel och produkter samt levande djur ska kontrolleras av gräns- veterinär och får endast föras in över en ort med gränskontrollstation. Innan sändningen övergår till fri omsättning ska den vara godkänd av gränsveterinär. Tullverket samverkar med

Livsmedelsverket som är ansvarig myndighet för veterinärkontroll av livsmedel och animaliska produkter och med Jordbruksverket som ansvarar för kontroller av levande djur och växtskydds- kontroller. EU:s nya djurhälsoförfordning började gälla den 21 april 2021 och den innehåller bland annat krav på godkända identifieringsmärkningar för djur som förs in eller ut ur landet.

Hundar

Tullverket utför kontroller vid gräns för att säkerställa att hundar har rätt dokumentation för att kunna föras in, till exempel hundpass och vaccinationsintyg. Finns brister kan Tullverket stoppa införseln. Tullverkets kontroller utförs på uppdrag av Jordbruksverket och det är Jordbruks- verket som fattar beslut om vad som ska hända med en hund som Tullverket har stoppat: återut- försel, karantän eller avlivning.

Under 2021 har Tullverket upptäckt fler försök till olovlig införsel av fem eller flera hundar vid samma tillfälle än föregående år. Genom att starta en förundersökning mot ett nätverk som ligger bakom storskalig smuggling av hundvalpar har Tullverket konstaterat att det rör sig om organiserad smuggling, kopplad till en ökad efterfrågan på hundar till följd av

pandemin. Tullverket har även påträffat flera ärenden där privatpersoner inte varit insatt i de regler som gäller vid resa med hund, till exempel vaccinationskrav. Tullverket har stoppat 523 hundar under 2021, motsvarande siffra för 2020 var 279.

Att förhindra olovlig införsel av hundar är en viktig uppgift för Tullverket, både för att stävja organiserad brottslighet och för att minska risken för att smittsamma sjukdomar som till exempel rabies kommer in i landet. Ovanligt många hundar har stoppats under året när resenärer visar upp sin medhavda hund men det finns brister, till exempel i krav på vaccination. Detta är sannolikt en följd av att många skaffat hund under pandemin utan att ha tillräcklig kunskap om vilka krav som gäller.

Livsmedel

Under året har flera sändningar från Storbritannien med livsmedel, exempelvis glass och kakor, stoppats efter att Storbritannien lämnade EU och reglerna för att föra in livsmedel ändrades.

Tullverket blir kontaktade av kommunala kontrollorgan när de i sina kontroller hos grossister och handlare funnit produkter som har kommit in i landet utan att ha kontrollerats av gränsveterinär. Tullverket har då i efterhand kunnat konstatera att dessa produkter har deklarerats under felaktig klassificering.

Ett antal sändningar med en rad olika produkter som inte uppfyllde införselvillkoren har stoppats av Tullverket. Det var bland annat frukt, livsmedel, djurfoder och köttprodukter. Dessa varor har antingen destruerats eller återutförts efter beslut från Livsmedelsverket eller Jordbruksverket.

Avfall

Tullverket har under 2021 fortsatt sitt arbete med att kontrollera gränsöverskridande avfalls transporter. Sammanlagt har 627 ton stoppats jämfört med 570 ton under 2020. Under en del av året exporterades färre sändningar som bedömdes vara värda att kontrollera. Detta kan bero på de kraftigt ökade priserna för containrar under året. Under 2021 resulterade 90 procent av Tullverkets kontroller i exportförbud. Exportförbuden avsåg olika fordon och delar till dessa, men även elektriska apparater och möbler.

Tullverket har under året deltagit i WCO:s kontrolloperation Demeter VII där befintliga riskparametrar för gränsöverskridande avfalls transporter användes. Kontrollerna resulterade i sju stoppade sändningar som innehöll bilar, motorer och möbler. Totalt stoppades 73,4 ton avfall. Under operationen hittade Tullverket även produkter som innehöll fluorerade växthusgaser.

Tullverket har även deltagit i det myndighetsgemensamma regeringsuppdraget Förstärkta insatser mot brottslighet inom avfallsområdet. Uppdraget, som samordnas av Naturvårdsverket, slutredovisas till regeringen senast den 15 mars 2022 och ska bland annat innehålla förslag för hur tillsyn och gränskontroll kan förstärkas för att förhindra illegal avfallshantering.

Foto: Göteborgs Hamn AB

Uppbördsverksamhet

Tullverket ska fastställa och ta in tullar, skatter och andra avgifter för att säkerställa uppbörden. För att säkra korrekt uppbörd och att bestämmelserna för införsel följs utför Tullverket kontroller i varuflödet, efterkontroller, uppbördsbevakning och hantering av tillstånd. Skattefelet uppstår när varor inte deklarerats eller deklarerats felaktigt på ett sätt som får påverkan på tull, skatt eller avgifter. Tullverket ska verka för att minimera skattefelet och bidra till att säkerställa konkurrensneutralitet. Vi ska arbeta proaktivt och våra insatser ska fokuseras på högriskområden och de flöden där insatserna gör störst nytta

Kontroller

Inom uppbördsverksamheten utförs olika typer av kontroller som riktar sig mer mot kraven på företag, som hur de följt villkoren för import och betalat rätt avgifter. Dessa kontroller är sådana som i Tullverkets kontrollstrategi omnämns som andra linjens kontroller, vilket innebär att de är kontroller som utförs när varan inte finns tillgänglig vid kontrolltillfället. Läs mer om kontrollstrategin i avsnittet Tullkontroller, sidan 28.

En del kontroller handlar om skeendet före en import, exempelvis kontroll av tillstånd för företag att få importera och betala tull och andra avgifter via en tullräkning i stället för direkt vid importtillfället. Andra kontroller görs i skeendet efter en import har genomförts, exempelvis genom en revision. Detta kontrollarbete bedriver Tullverket inom tillståndshantering, efterkontroll och uppbördsbevakning och i de kommande avsnitten beskrivs det arbetet mer.

Tillståndshantering

För att förenkla sin tullhantering kan företag ansöka om olika tillstånd. För tillstånden gäller ett antal villkor och bestämmelser, och det krävs att företagen har goda rutiner för sin tullhantering. Tullverkets tillståndsprovning medför en kvalitetssäkring av företagens tullhantering och regel efterlevnad.

Totalt sett har antalet nya ansökningar från företagen till Tullverket minskat sedan den nya tullkodexen infördes. Däremot har vissa typer av tillstånd ökat i antal, exempelvis betalningsansstånd som innebär att ett företag kan få betala i efterhand. Det är sannolikt en effekt av brexit som lett till att flera nya aktörer nu har handel med länder utanför EU och därför

är i behov av tillstånd. Vi ser även en ökning av vissa mer komplicerade tillstånd som godkänd ekonomisk aktör (AEO)¹. Även om inflödet av nya ansökningar har minskat totalt sett finns indikationer på att den nedåtgående trenden kan komma att brytas. Det höga antalet tillståndsärenden 2019 förklaras av att en stor mängd tillstånd behövde omprövas med anledning av kraven i den nya tullagstiftningen som började gälla under 2016. Det omfattande arbetet med omprövningarna slutfördes under 2019.

Styckkostnaden för tillståndsärenden är jämförbara med 2020.

Många tillståndstyper har lagstadgade krav på handläggningstider. Till följd av pandemin har Tullverket behövt skjuta upp de företagsbesök som ska göras i samband med AEO-ansökan. Det har lett till att något fler ärenden än föregående år inte har kunnat handläggas inom de lagstadgade tiderna. Det är dock fortfarande närmare hundra procent av tillståndsärendena som handläggs inom den lagstadgade tiden.

Under 2021 har den genomsnittliga genomströmningstiden för tillstånd att utfärda ursprungsintyg² ökat jämfört med föregående år. Det beror på en stor ökning av antalet ansökningar om registrerad exportör i början av året till följd av brexit. Det tillståndet krävs för att ett företag ska kunna tillämpa frihandelsavtalet med Storbritannien.

Genomströmningstiden för ansökningar om tillstånd till samlad garanti har minskat något i jämförelse med 2020 och ligger nu på samma nivå som 2019. Samlad garanti innebär att importören ställer garanti för tull och andra avgifter för ett eller flera tullförfaranden.

1) Authorized Economic Operator (godkänd ekonomisk aktör).

2) Ursprungsintyg har betydelse för vilken tullsats som ska användas vid fastställande av tull.

Dessutom är ett sådant tillstånd ett krav för att kunna beviljas andra tillstånd som exempelvis tullager och betalningsansånd.

Efterkontroll

Efterkontroller genomförs i form av revisioner och eftergranskningar. Genom dessa kontrollerar Tullverket att företagen har deklarerat rätt och har goda rutiner för sin tullhantering. De avvikelser som Tullverket upptäcker vid efterkontroller korrigeras, vilket leder till att vi i efterhand kan säkerställa både en korrekt uppbörd och att in- och utförelsebestämmelser följts. Förutom själva debiteringen kan Tullverket även påföra sanktionsavgiften tulltillägg. En kontroll kan även leda till att Tullverket återbetalar tull. I förekommande fall riskerar företag som har gjort fel också att få sina tillstånd ifrågasatta. Efterkontroller kan även leda till en brottsanmälan. Tullverket genomför även uppföljningar av tidigare revisioner för att säkerställa att företagen har ändrat beteende. Dessutom bidrar efterkontrollerna till att upprätthålla konkurrensneutraliteten mellan företag och har en preventiv effekt.

Efterkontroller ska utföras med effektiva och relevanta granskningsmetoder så att Tullverket hittar de väsentliga felaktigheterna samt kan ge företag återkoppling om förbättringar och hänvisa till relevanta utbildningar. Efterkontroller görs vanligtvis efter riskvärdering och signaler om felbeteenden.

Under 2021 har antalet revisioner ökat medan antalet eftergranskningar har minskat jämfört med föregående år. Minskningen av antalet eftergranskningar beror främst på att vi 2020 genomförde ett stort antal eftergranskningar inom ramen för en särskild insats initierad av EU-kommissionen avseende befarad undervärdering av textilvaror och skor från Kina.

Tullverket har under 2021 genomfört särskilda kontroller av varor som deklarerats som skyddsutrustning för att säkerställa att villkoren för tullfrihet under pandemin varit uppfyllda.

Antalet revisioner har ökat medan totalt nedlagd tid ligger på samma nivå som föregående år. Den främsta orsaken bedöms vara att inflödet av högprioriterade revisionsobjekt har minskat och därför har antalet komplexa, och därmed tidskrävande, ärenden minskat. En

annan bidragande orsak är att Tullverket under andra året med pandemin utvecklat förmågan att genomföra revisioner på distans. Samma orsaker har lett till att genomströmningstiden för revisioner har minskat något under 2021 jämfört med 2020, men den ligger fortsatt på en något högre nivå än tidigare år som en följd av den pågående pandemin. Styckkostnaden för revisioner och eftergranskningar har ökat vilket beror på att färre timmar inom processen ska bära i stort sett lika höga overheadkostnader som föregående år, detta får till följd att kostnaden per timme ökat med cirka 12 procent.

Av revisionerna har 78 procent lett till en ändring³ vilket är en minskning jämfört med föregående år. En bidragande orsak till minskningen är att Tullverket genomförde en kontrollinsats av fordonsbranschen där merparten av revisionerna inte resulterade i några debiteringar.

Uppbördsbevakning

Tullverkets uppbördsbevakning säkerställer att företagen använder de olika tullförfarandena på korrekt sätt och att de betalar in den debiterade uppbörden.

I uppbördsbevakningen utreder Tullverket om återbetalning eller debitering ska göras. Det kan också behöva utredas vem som är betalningsskyldig. En stor uppgift inom uppbördsbevakningen är att utreda begärda ändringar i lämnade tulldeklarationer. Enligt tulllagstiftningen ska en sådan begäran handläggas inom 30 dagar. Genomströmningstiden för ärenden med begäran om ändring är 16 dagar vilket är i linje med föregående år.

Inom uppbördsbevakningen vidtas också åtgärder för att säkerställa att den uppbörd som debiterats betalas in, till exempel solvensbedömning, kreditvärdering, hanteringen av garantier, indrivning, och utredningar kopplat till obetalda uppbördsfordringar.

Under året infördes ett nytt garantisystem med automatisk transaktionsbaserad övervakning av garantier för ärenden som övergår i fri omsättning. Dessa kontroller gjordes tidigare manuellt. Systemet gör att import-

3) Med ändring menas att en debitering eller återbetalning har gjorts i ärendet.

Tabell 22

Tillståndsansökningar	Antal				Timmar				Styckkostnad ^{a)}			
	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
	3 073	2 328	2 245	-4%	61 504	64 457	61 998	-4%	13 009	18 136	18 309	1%

a) Styckkostnaden är omräknad för 2019 och 2020 jämfört med årsredovisningen 2020 eftersom vi ändrat kostnadsfördelningen vilket medfört en annan timkostnad per verksamhetsområde.

Tabell 23

Genomströmningstid tillståndsansökningar	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Andel tillståndsansökningar som handläggs inom lagstadgad tid	99,3%	99,9%	99,7%	-0,2
Genomsnittlig genomströmningstid för ursprungstyg (dagar)	21	20	28	40%
Genomsnittlig genomströmningstid för ansökningar om samlad garanti (dagar)	43	46	42	-9%

Tabell 24

Efterkontroller	Antal				Timmar				Styckkostnad ^{a)}			
	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021	2019	2020	2021	Förändring 2019–2020	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Revisioner	153	140	153	9%	41 465	44 164	44 845	2%	195 129	211 985	221 587	5%
Eftergranskningar	240	296	241	-19%	14 473	19 865	18 002	-9%	43 419	45 099	56 473	25%
Totalt	393	436	394	-10%	55 938	64 029	62 848	-2%	238 548	257 084	278 060	8%

a) Styckkostnaden är omräknad för 2019 och 2020 jämfört med årsredovisningen 2020 eftersom vi ändrat kostnadsfördelningen vilket medfört en annan timkostnad per verksamhetsområde.

Tabell 25

Revisioner	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Genomsnittlig genomströmningstid (antal dagar)	137	151	143	-5%
Andel revisioner som resulterat i ändringar (%)	82%	84%	78%	-6 procentenheter

Tabell 26

Genomströmningstid ärenden med begäran om ändring (antal dagar)	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
	12	15	16	7%

deklarationer stoppas om referensbeloppet för garantin inte räcker till och det har bidragit till att fler brister har upptäckts och åtgärdats. Tullverket har också infört en ny e-tjänst, Garantier, som underlättar för företagen att själva hantera sina ställda garantier, till exempel ansöka om ökat garantibelopp. Tidigare kontaktade Tullverket företagen när de behövde vidta åtgärder. Dessa förändringar är första steget i en långsiktig utveckling där vi byter till ett modernt garanti- och uppbördssystem som lever upp till nya krav i lagstiftningen.

Antalet omprövningar av tillstånd till samlad garanti har ökat. Det beror både på att handeln med länder utanför EU har ökat till följd av brexit och införandet av det nya garantisystemet. Omprövningarna görs för att kontrollera att referensbeloppen i garantierna är tillräckligt högt ställda.

Kvalitetskontroller

Tullverket genomför varje år en slumpmässig kontroll i efterhand av kvaliteten på de uppgifter som företag lämnat i importdeklarationerna. Resultatet av mätningen används av Statistiska centralbyrån (SCB) som gör en skattning av den totala mängden deklarationer och andelen rätt debiterad uppbörd. De vanligaste felen som företagen gör är felaktig varukod och felaktigt statistiskt värde. Dessa avvikelser följer Tullverket upp och insatser genomförs för att de fel som konstaterats ska minska. Resultatet av kvalitetsmätningen används även för att bedöma skattefelets storlek och dess förändring.

Kvalitetsmätningen visar att andelen deklarationer som innehöll korrekta och fullständiga uppgifter i förhållande till vad som uppgivits vid importtillfället ligger på samma nivå som tidigare år.

Andelen domar där förvaltningsrätten ändrat Tullverkets beslut minskade jämfört med föregående år. I år har totalt 197 ärenden avslutats med dom i förvaltningsrätten, jämfört med 162 ärenden föregående år. I tio överklaganden har domstolen ändrat Tullverkets beslut och i ytterligare åtta överklaganden har domstolen delvis ändrat Tullverkets beslut.

Förvaltningsrätten har i ett antal ärenden beslutat att Tullverket bland annat har brutit i sin kommuniceringsskyldighet i enlighet med

förvaltningslagen. Samtliga avgöranden rörde debitering av punktskatt (tobaksskatt) och/eller påförande av transporttillägg för tobaksvaror som förts in via postflödet (försändelser). Tullverket kommer att ändra sina handläggningsrutiner.

Två ärenden har under 2021 avgjorts av Högsta förvaltningsdomstolen och kommer att få inverkan på Tullverkets handläggning av nya och äldre ärenden.⁴ Avgörandena har ändrat praxis och förväntas leda till ett ökat antal ärenden av omprövningar (återbetalning/eftergift) och överklaganden av tidigare beslut. I det ena ärendet var frågan om beräkning av tullskuld samt beskattningsmyndighet för mervärdesskatt. I det andra ärendet var frågan om mervärdesskatt ska tas ut när varor förts in till Sverige från en plats utanför EU via ett annat EU-land under vissa förutsättningar.

Det är totalt sett få ärenden som överklagas och en låg andel domar som innebär att Tullverkets beslut ändras. Detta tyder på att Tullverket fortsatt har en hög rättslig kvalitet i sina beslut.

Resultat av uppbördsverksamheten

Uppbörderna består av tull, skatter och andra avgifter som Tullverket debiterar för importerade varor. En del av avgifterna tar Tullverket in för andra myndigheters räkning, till exempel Jordbruksverkets avgifter för växtskydds kontroll. Tull är den allra största delen av Tullverkets uppbörd.

De faktorer som har störst påverkan på storleken på uppbörden är varuimportens omfattning, värdet på de varor som importeras och vilken typ av varor det är. Förändringen av den totala uppbörden överensstämmer inte alltid med förändringen av varuimportvärdet. Det beror på att tullsatserna för olika varor varierar och att det till exempel finns förmånsbestämmelser och tullkvoter som påverkar vilken tull som ska betalas.

Totalt bedrev närmare 88 000 företag och privatpersoner import under 2021, en ökning med 21 000 stycken jämfört med 2020. Under andra halvan av 2021 har det även varit en generell ökning av import, särskilt i jämförelse med hösten 2020 som var starkt påverkad av pandemin.

4) HFD 2021 ref. 54 och HFD 2021 ref. 57.

Tabell 27

Kvalitet i importdeklarationer	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021 i procentenheter
Andel eftergranskade ärenden i kvalitetsmätningen som är helt korrekta; skattat ^{a)}	84,5%	85,7%	87,0%	1,3
Andel riktiga och fullständiga deklarerationer ur uppbördssynpunkt; skattat ^{a) b)}	96,0%	96,0%	95,4%	-0,6
Andel riktiga och fullständiga deklarerationer ur handelsstatistisk synpunkt i mätningen ^{c)}	86,97%	86,62%	86,57%	-0,05
Skattad andel rätt debiterad uppbörd ^{a) d)}	98,36%	98,98%	97,85%	-1,13

a) Skattningen är en beräkning som förhåller sig till den totala uppbörden respektive totalt antal deklarerationer för helåret.

b) Konfidensintervallet 2021 för andel riktiga och fullständiga deklarerationer ur uppbördssynpunkt är $\pm 1,5\%$.

c) Med uttrycket "i mätningen" menas att procentsatsen baseras på det faktiska antalet granskade deklarerationer i mätningen för aktuellt år.

d) Konfidensintervallet 2021 för skattad andel rätt debiterad uppbörd är $\pm 1,09\%$.

Tabell 28

Överklagade ärenden i uppbördsverksamheten	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021 i procentenheter
Andel överklagade ärenden som lett till ändrat beslut vid domar	8%	13%	9%	-4

■ HÄNT UNDER ÅRET

Brexit

Tullverket hade en god beredskap inför årsskiftet när övergångsperioden för avtalet om brexit löpte ut. Brexit ledde som väntat till att handeln med länder utanför EU ökade. Ungefär tio procent av det totala importvärdet avser nu varor från Storbritannien. Även exporten till Storbritannien har påverkat ökningen av tulldeklarationer som varit betydligt högre än den ökande trend som varit under tidigare år.

Efterfrågan på vissa till

stånd ökade eftersom fler företag började handla med länder utanför EU på grund av brexit. Tillstånd att utfärda ursprungsintyg är ett exempel eftersom det är ett krav för att kunna tillämpa frihandelsavtalet mellan EU och Storbritannien och inte behöva betala tull för varor med ursprung i respektive land. Även antalet omprövningar av tillstånd till samlad garanti ökade. Den ökade efterfrågan på tillstånd ledde till att Tullverkets handläggningstider ökade.

Ökningen i antalet samtal och e-postfrågor till Tullsvaret blev betydligt högre än vad vi hade förutsett eftersom antalet frågor även påverkades av pandemin. Vår utökade bemanning var inte tillräcklig och svarstiderna blev i vissa fall orimligt långa under årets första månader. Tullverket har både tillfört ytterligare resurser och sett över arbetsmetoder för att få väntetiden att återgå till en rimlig nivå.

Det totala importvärdet för 2021 var drygt 551 miljarder kronor. Det är en ökning med 36 procent eller 147 miljarder kronor jämfört med 2020. Ungefär tio procent av det totala importvärdet kommer nu från Storbritannien efter brexit. Energivaror i form av råolja och andra oljeprodukter är den värdemässigt största varugruppen och utgör cirka 15 procent av det totala importvärdet. Därefter kommer lax eftersom Sverige är första EU-land för en stor del av importen av lax från Norge till EU. De vanligast förekommande importvarorna är dock tullfria vilket innebär att förändringar i importen får stor påverkan på importvärdet men har marginell påverkan på debiterade tullmedel.

Det totala exportvärdet är nästan 793 miljarder kronor vilket är en ökning jämfört med föregående år. I dagsläget finns ingen tull på exporterade varor vilket gör att uppbörden inte påverkas. Personbilar utgör den värdemässigt största varugruppen följt av farmaceutiska produkter och därefter energivaror i form av oljeprodukter. För ungefär 12 procent av det totala exportvärdet står Storbritannien som mottagarland.

Debiterad uppbörd

Tullverket debiterade totalt cirka 8,2 miljarder kronor under 2021 vilket är en ökning jämfört med föregående år. Under 2020 påverkades varuhandeln stort av den globala pandemin men en återhämtning skedde under 2021.

Tullmedel utgör 88 procent av den debiterade uppbörden vilket motsvarar nästan 7,2 miljarder kronor som är en ökning i jämförelse med föregående år. Storbritanniens utträde ur EU har påverkat debiteringen med 1,1 miljarder kronor trots att frihandelsavtalet mellan Storbritannien och EU innebär låga tullsats för många varor. Debiteringen av skatt har ökat och utgör 12 procent av den debiterade uppbörden. Större delen av ökningen beror på den ökade privatimporten varav enbart försändelser med privatimport från Storbritannien står för nästan 122 miljoner kronor.

Debiteringarna av avgifter har minskat markant jämfört med föregående år. Bland annat har sanktionsavgifter som avser transporttillägg minskat. Det beror till stor del på att Tullverket upphävt betalningsanspråk

ket för en större debitering från 2020 som undanröjdes av förvaltningsrätten. En annan orsak till minskningen av debiterade avgifter är att Tullverket under året har slutat att ta ut stickprovsavgift för Livsmedelsverkets räkning eftersom Livsmedelsverket gör en översyn av arbetet med stickprov vid import.

Under 2021 har debiteringarna efter Tullverkets kontroller totalt sett minskat i jämförelse med föregående år. Det är efterkontrollerna som lett till ett lägre utfall än föregående år. Minskningen bedöms främst bero på ett minskat inflöde av analysunderlag som pekar ut stora uppbördsbortfall. De höga debiteringar som gjordes under 2020 förklaras framför allt av två större debiteringar om totalt 103 miljoner kronor avseende koldioxid och energiskatt.

Debiteringarna efter initialkontroll har ökat jämfört med föregående år. Resultatet utgörs bland annat av en större debitering på nästan 8,5 miljoner kronor efter en oavslutad transitering och en debitering av energiskatt på cirka 8 miljoner kronor.

Inbetald uppbörd

Under 2021 betalades drygt 8,2 miljarder kronor in till Tullverket vilket är 1,1 miljarder kronor mer än föregående år. Ökningen utgörs främst av tullmedel, mervärdes- och tobaksskatt.

Inbetalda tullmedel har ökat med 14 procent vilket motsvarar cirka 880 miljoner kronor. Ökningen bedöms främst bero på en ökad import under 2021, men även på en större enskild betalning om drygt 33 miljoner kronor i ett ärende från 2017 som tidigare överklagats och omfattar antidumpningstull och utjämningstull.

I normalfallet är Skatteverket beskattningsmyndighet för mervärdesskatten. I vissa fall ska mervärdesskatten ändå betalas till Tullverket, till exempel om det vid kontroll upptäcks otillåten införsel, bristande uppfyllelse av villkor i tillstånd eller om importören inte är registrerad för mervärdesskatt hos Skatteverket. Mervärdesskatt som betalats in till Tullverket har under året ökat med 305 miljoner kronor. Större delen av ökningen beror på handeln med Storbritannien och merparten av den mervärdesskatt som Tullverket debiterat avser privatimport.

Gemensamt för alkohol-, tobaks- och energiskatt är att majoriteten av importerna av

Tabell 29

Debiterad uppbörd (tkr), totalt samt fördelat på avgiftsslag	2019		2020		2021		Förändring 2020–2021
	tkr	%	tkr	%	tkr	%	
Tull	6 859 637	87,6%	6 169 294	89,6%	7 161 627	87,5%	16,1%
Skatt	937 696	12,0%	658 314	9,6%	991 383	12,1%	50,6%
Avgifter	29 844	0,4%	54 232	0,8%	32 115	0,4%	-40,8%
Totalt	7 827 178		6 881 840		8 185 125		18,9%

Tabell 30

Debiterat efter kontroller ^{a)} (tkr)	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Initialkontroller	51 594	39 884	55 280	39%
Punktskattekontroller	134	444	735	66%
Efterkontroller	93 947	209 848	90 096	-57%
– varav tullrevisioner	59 596	188 074	64 604	-66%
Totalt debiterat	145 675	250 176	146 111	-42%

a) Avser debiteringar av tull, skatt (exklusive moms) och andra avgifter (ej tulltillägg).

Tabell 32

Inbetald uppbörd fördelat på inkomstitlar (tkr)		2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Benämning	Inkomstitel				
Tullmedel	9471	6 838 013	6 238 257	7 118 524	14,1%
Mervärdesskatt	9411	803 169	565 210	869 892	53,9%
Tobaksskatt	9424	2 074	39 960	103 352	158,6%
Alkoholskatt	9425	56 799	23 674	17 091	-27,8%
Energiskatter	9428	-13 091	159 704	31 545	-80,2%
Kemikalieskatt	9438	28 273	24 884	52 619	111,5%
Skattetillägg ^{a)}	9811	9 201	17 627	27 009	53,2%
Övrigt ^{b)}	–	5 578	22 654	20 184	-10,9%
Totalt		7 730 016	7 091 970	8 240 216	16,2%

a) Under inkomstiteln Skattetillägg redovisas tulltillägg.

b) Under Övrigt redovisas inkomstitlarna 2397, 2712, 2714, 2811, 9432, 9452, 9472 och 9821.

■ HÄNT UNDER ÅRET

Lågvärdeförsändelser

Den 1 juli 2021 trädde nya regler i kraft inom EU som innebär att moms ska tas ut från första kronan vid import av varor från ett land utanför EU. Tidigare kunde undantag ges för varor med ett värde under 1 600 kr, så kallade lågvärdeförsändelser. Sverige har tillämpat

principen om moms från första kronan sedan början av 2018.

I och med förändringarna infördes handelsportalen Import One Stop Shop, (IOSS) vilken möjliggör en förenklad lösning för e-handelsföretag att ta betalt för momsen samtidigt som det tas betalt för varor av

lägre värde till privatpersoner. Flera miljoner tulldeklarationer lämnas via IOSS per dag i hela EU.

För svensk räkning har införandet av IOSS inneburit att en del aktörer som tidigare lämnade tulldeklarationer i Sverige numera deklarerar varorna i andra EU-länder.

denna typ av varor sker med uppskovsförfarande där skatten debiteras av Skatteverket. Därför påverkas dessa inkomstitlar mycket av enstaka ärenden. Varorna representerar som regel stora värden och avgiftsatserna är höga. De större avvikelser som kan förekomma är antingen föranledda av att Tullverket genomfört kontroll och sedan debiterat punktskatterna, eller av enstaka fall där importören av någon anledning saknar möjlighet till uppskovsförfarande.

Den inbetalda alkoholskatten har minskat med 7 miljoner kronor. Inbetalningarna 2020 påverkades av en inbetalning på cirka 15 miljoner kronor. Några motsvarande inbetalningar av denna storlek har inte gjorts under 2021.

Den inbetalda tobaksskatten har ökat med 63 miljoner kronor. Under 2021 har inbetalningar för import av råtabak avsett två ärenden som tidigare varit överklagade. I det ena ärendet debiterades cirka 73 miljoner kronor under 2017 och merparten av inbetalningarna gjordes under 2021 via en avbetalningsplan. I det andra ärendet debiterades cirka 36 miljoner kronor 2017 och under augusti till och med december 2021 inflöt nästan 30 miljoner kronor. De sista inbetalningarna i ärendet väntas under de första månaderna 2022.

Energiskatten har minskat med 128 miljoner kronor. Inbetalningarna 2020 påverkades av två inbetalningar, en på 90 miljoner kronor i ett ärende gällande felklassificering av diesel och en inbetalning på nästan 50 miljoner kronor för en sändning med diesel där deklareranten själv önskat betala skatterna vid förtullning. Några motsvarande debiteringar av denna storlek har inte gjorts under 2021.

Influtna belopp avseende kemikalieskatt är 28 miljoner kronor högre än för motsvarande period 2020. Ökningen beror delvis på att sedan den 1 oktober 2020 ska kemikalieskatt på vissa elektronikprodukter betalas även vid distansförsäljning till privatpersoner. Utöver detta påverkar en inbetalning på 6 miljoner kronor från ett företag som debiterats i samband med en revision.

Uppbördsförlusten

Uppbördsförlusten under året, det vill säga andelen uppbörd som inte betalas in av det som har debiterats, ligger på en lägre nivå än 2020.

Resultatet påverkas av två tullräkningar som är utställda på ett och samma bolag i Storbritannien och omfattar totalt 5 miljoner kronor. Ärendet är överlämnat till Kronofogden men ligger vilande på grund av att företaget överklagat debiteringen. Om debiteringen kvarstår efter beslut i domstol och indrivning blir aktuellt behöver det utredas om vilka indrivningsmöjligheter som finns i Storbritannien. Detta eftersom Storbritannien sedan brexit inte längre omfattas av EU:s indrivningsdirektiv.

Åtgärder för att öka den inbetalda uppbörden

För att öka den inbetalda uppbörden genomför Tullverket en löpande övervakning av de företag som har ett tillstånd till betalningsanstånd. Detta för att säkerställa att företagen följer villkoren för tillståndet och då främst villkoret att betala sina tullräkningar i tid. Tullverket följer också varje månad hur lång tid det tar i genomsnitt för företagen att betala sina tullräkningar (betalningsfristen).

Företag som är sena med sina betalningar får sitt tillstånd ifrågasatt och om de inte förbättrar sina betalningsrutiner, utan upprepat betalar sent, får de sitt tillstånd återkallat. Om tillståndet blir återkallat innebär det att företaget kan söka om ett nytt tillstånd först efter en karens om 12 månader. Tullverket arbetar dessutom aktivt för att säkerställa uppbörden genom betalningsbevakning av företag som till exempel gått i konkurs.

En positiv bieffekt av denna övervakning är också att andelen företag som är anslutna till digital tullräkning ökar. Under året har 69 procent av alla tullräkningar som ställts ut varit en elektronisk tullräkning, att jämföra med föregående år då andelen var 63 procent. En övervägande del av företagen är även anslutna till autogiro.

Slutliga uppbördsförluster

De fordringar som trots insatser inte har betalats efter fem år utgör Tullverkets slutliga uppbördsförluster.

Värdet på avskrivningar har minskat under 2021. Merparten av värdet, nästan 15 miljoner kronor, är kopplat till två tullräkningar utställda på samma företag. Fordran har i detta fall skrivits

Tabell 33

Andel fastställda tullar, skatter och avgifter som inte har betalats till Tullverket ^{a)}	2019 ^{b)}	2020 ^{b)}	2021 ^{b)}	Förändring 2020–2021
	0,30%	0,44%	0,20%	-0,24

a) Här redovisas det som inte inbetalats vid tidpunkten för årsbokslutet.

b) Tullräkningar som har VI kod i TDS är inte medräknade. Koden omfattar ärenden där deklaranten har fått anstånd eller uppskjutande av genomförande av beslut om tull i avvaktan på dom. Även tullräkningar med BP kod i TDS är exkluderade. I de ärendena har Tullverket beslutat om en senare betalningsdag i samband med uppdelad betalning.

Tabell 34

Slutliga uppbördsförluster ^{a)} fördelat per avgiftsslag (tkr)	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Tull	326	129	12 200	9 357%
Skatt	7 020	77 611	2 931	-96%
Avgifter	3 390	6 566	4 806	-27%
Totalt	10 736	84 306	19 937	-76%

a) Tullverkets definition av uppbördsförluster är de ärenden som har avskrivits under året.

Tabell 35

Inbetalat till EU-kommissionen för så kallade administrativa misstag (tkr)	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
	326	1 100	1 655	50%

Foto: Mette Ottosson

av efter att företaget har gått i konkurs. Antalet avskrivningar som gjorts under året är något högre än föregående år. Ser vi till fördelningen mellan tull, skatt och avgifter är tullbeloppet högre jämfört med förra året. Det beror på en stor avskrivning på 11,7 miljoner kronor av en enskild tullräkning. Avskrivningar av skatt har minskat stort vilket beror på att det under 2020 var en stor avskrivning som påverkade beloppet. Avskrivna avgifter är i stort sett oförändrat jämfört med föregående år.

Ekonomiska krav från EU-kommissionen

Om EU-kommissionen anser att en medlemsstat inte följt tullagstiftningen så att tull inte fastställts och betalats in korrekt, kan kommissionen besluta om ett ekonomiskt krav, ett så kallat administrativt misstag. Kostnaderna för administrativa misstag får Tullverket betala med ramanslaget.

Tullverkets kostnad för administrativa misstag för 2021 är nästan 1,7 miljoner kronor. Större delen av kostnaden, cirka 1,3 miljoner kronor, är räntekostnader där merparten hör till ett ärende som upptäcktes vid en granskning av kommissionen 2014 där tullskulden hade förblivit obetald när företaget gick i konkurs.

Under en granskning som kommissionen genomförde 2020 granskades tillförlitligheten i räkenskaperna och om Tullverket hade bokfört tullskulder i tid. I granskningen upptäcktes ett ärende som hanterats felaktigt och Tullverket fick under 2021 ställa cirka 180 000 kronor till kommissionens förfogande på grund av en fördröjd handläggning hos Tullverket. Andra områden där administrativa misstag har konstaterats under året är inom kvotahantering och obetalda tullräkningar.

Utöver dessa kostnader har Tullverket under 2020 genomfört en villkorad betalning till EU-kommissionen på 12,8 miljoner kronor. Bakgrunden är ett ärende från 2009 med smuggling av en större mängd vitlök från Norge till Storbritannien där Sverige varit transitland. Tullverket anser att vi har hanterat ärendet korrekt men eftersom ärendet inte är avgjort så kvarstår kommissionens betalningskrav på Tullverket. Tullverket har gjort den villkorade betalningen för att hindra högre räntekostnader

vid en eventuell slutlig betalning.

Tullverket har genomfört en villkorad betalning på 76,4 miljoner under 2021 för att undvika en eventuell räntekostnad. Betalningskravet, som är riktat mot flera EU-länder, ska täcka en förlust som uppkommit till följd av ett bedrägeri med undervärderade textilier och skor som importerats från Kina. Om medlemsstaterna blir betalningsskyldiga är inte avgjort ännu.

Skattebortfall för alkohol- och tobaksbeslag

Alkohol- och tobaksvaror som tagits i beslag är varor som alkohol- eller tobaksskatt skulle ha tagits ut för vid en legal införsel. Skattebortfallet för de beslagtagna varorna kan därför beräknas, läs mer under Samhällsnytta i kapitlet Mätmetoder, sidan 100.

Variationen i det beräknade skattebortfallet över tid beror på de beslagtagna mängderna av alkohol- och tobaksvaror. Vilken typ av vara som har beslagtagits påverkar också beräkningen eftersom det är olika skattesatser för olika varor. Till exempel blir skattebortfallet lägre de år som större mängder öl tagits i beslag eftersom skattesatsen baseras på alkoholhalt och alkoholhalten i öl är lägre än i många andra alkoholvaror.

En minskning av skattebortfallet för alkohol- och tobaksvaror har skett under 2021 jämfört med 2020.

Tullverket har inte några egna beräkningar av omfattningen av mörkertalet för insmugglade alkohol- respektive tobaksvaror, det vill säga hur stor mängd av dessa varor som kommer in i landet förutom det som Tullverket beslagtar eller omhändertar. En annan svårighet är att avgöra hur stor andel av resandeförseln som är olaglig eftersom det endast är den olagliga andelen som bidrar till skattefelet.

Skattefelet

Skattefelet är skillnaden mellan den uppbörd som fastställs av Tullverket och den uppbörd som skulle ha fastställts om alla uppgifter hade redovisats korrekt i samband med införseln till Sverige. Skattefelet motsvarar det potentiella mörkertalet vid import, alltså den handel som inte deklarerats alls eller deklarerats felaktigt.

Tullverkets uppbörd består av flera olika

avgifter, främst tullmedel, mervärdesskatt och andra nationella skatter som exempelvis alkoholskatt och tobaksskatt. Tullmedel utgör närmare 90 procent av den debiterade uppbörden och därför avgränsar Tullverket sin redovisning av skattefelet till det som avser tullmedel.

Tullfelet

Tullfelet är skillnaden mellan de fastställda och de teoretiskt riktiga beloppen tull. De faktorer som påverkar storleken av den tull som ska betalas vid import är

- tullvärdet för de importerade varorna, eftersom tullbeloppet fastställs som en procentandel av detta värde (värdetull)
- varornas ursprung
- varornas klassificering enligt tulltaxan, som i kombination med ursprunget fastställer den tullsats som ska tillämpas på tullvärdet.

Faktorerna kan förändras flera gånger per år vilket gör det svårt att analysera såväl storleken på som förändringen av tullfelet. Varken

Sverige eller några andra medlemsstater har hittills redovisat beräkningar av tullfelet som helhet. 2017 fick EU-kommissionen kritik av den europeiska revisionsrätten för att inte ha presenterat några beräkningar av tullfelet, det så kallade tullgapet.

De sätt som en importör kan använda för att undvika att betala tull genom att medvetet göra felaktigheter i deklarationen är att

- undervärdera, det vill säga att deklarerat ett lägre värde för de importerade varorna än det faktiska värdet, ofta i kombination med att förfalskade handelsdokument visas upp
- uppge felaktiga uppgifter om ursprung, det vill säga att ett felaktigt ursprungsland deklarerat för de importerade varorna
- felaktig klassificering, det vill säga att klassificera en produkt felaktigt för att få lägre tullsats
- en kombination av ovanstående.

En importör kan också bedrägligt utnyttja en tullbefrielse genom att begära undantag för varor som inte är berättigade till det.

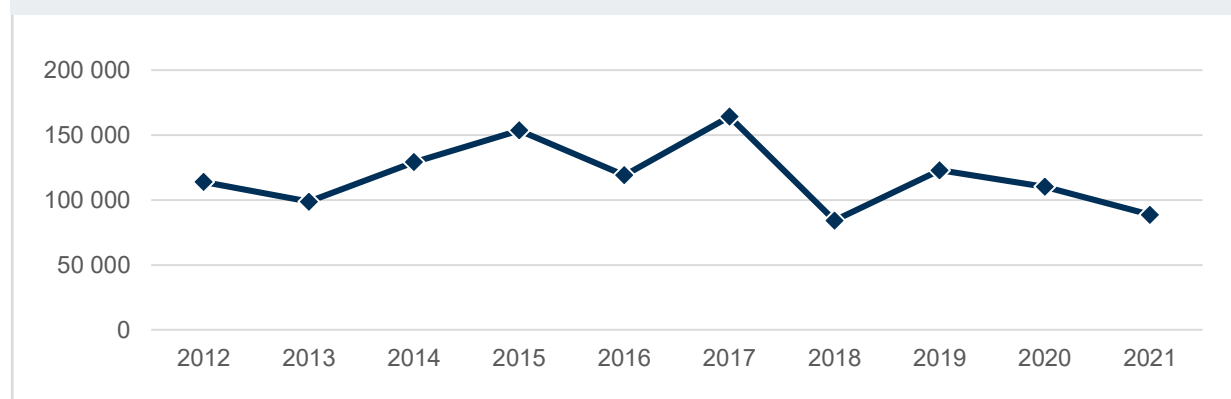
Tabell 36

Skattebortfall alkohol- och tobaksbeslag ^{a)} (tkr)	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Skattebortfall	122 850	110 234	88 620	-20%

a) Endast beräknad på beslagtagen mängd, inte omhändertagna punktskattevaror där punktskatten antingen efterskänks eller debiteras.

Diagram 13

Skattebortfall alkohol- och tobaksbeslag (tkr)

Riskerna för att tullfel ska uppstå i importflödet varierar stort på grund av ovanstående.

Tullfelets storlek

Tullverket kan inte göra någon beräkning eller bedömning av det totala tullfelet eftersom mörkertalet för import som inte har deklarerats inte går att fastställa med någon statistisk metod.

Tullverket har sedan 2016 använt en förenklad metod för beräkning av det potentiella mörkertalet avseende tullfelet i det deklarerade flödet baserat på 2014 års statistik om import. Metoden att beräkna tullfelet togs fram i samarbete med SCB. Den jämför rapporteringen av statistiska uppgifter som lämnats till SCB och Skatteverket avseende handeln av varor. Modellen innebär att diskrepans avseende underrapporterad information i Intrastat⁵ även kan antas föreligga vad avser import i Extrastat⁶. Vissa antaganden görs om skillnaden mellan beloppen och därefter görs ett antagande om mörkertalet, det vill säga den handel som inte har rapporterats, för import. Det innebär att resultatet inte kan säkerställas statistiskt och är förknippat med osäkerhet eftersom det bygger på externa värden och förhållanden som Tullverket inte kan påverka. Det är en metod med bedömning vid ett specifikt tillfälle av föränderliga variabler och ett starkt modellantagande men kan ge en bild över tänkbara rapporteringsdiskrepanser.

Under 2021 genomfördes en uppdatering av siffrorna i modellen utifrån 2019 års importstatistik (helåret före pandemiutbrottet) och den innebär att mörkertalet uppskattades till 1,93 procent av den totala importen att jämföra med 1,73 procent vid 2014 års mätning. Med denna metod uppgår det nominella tullfelet avseende mörkertalet i det deklarerade flödet under året till 137 miljoner kronor (120 miljoner kronor 2020; 132 miljoner kronor för 2019).

En annan uppskattning av tullfelet som Tullverket gör bygger på den slumpmässiga kvalitetsgranskning som Tullverket årligen genomför. Varje år granskar Tullverket slumpmässigt 1 200 tulldeklARATIONER som lämnats

vid import. De fel som Tullverket upptäcker vid kvalitetsgranskningen ligger till grund för den uppskattning som Statistiska centralbyrån hjälper Tullverket med. Resultatet räknas med statistiska metoder upp för hela populationen och vi får ett bruttoupptäckningsfel för den totala uppbörden under året. Bruttoupptäckningsfelet avseende tull i årets granskning var 1,192 procent vilket skulle motsvara ett medelvärde för tull om 82 058 tkr (konfidensintervall med 95 procent säkerhet 60 167–103 949 tkr). I mätningen för 2020 var bruttoupptäckningsfelet för tull 1,001 procent och medelvärdet låg på 70 797 tkr (konfidensintervall 34 478–107 116 tkr). Bruttotullfelet var alltså något högre i år men ligger på en låg nivå.

Tullverket har under 2021 inte gjort någon tillräckligt omfattande kontrollinsats som kan ligga till grund för bedömning av tullfelet för ett avgränsat riskområde, motsvarande den redovisning som lämnades föregående år avseende undervärderade varor av textil och skor från Kina. Där bedömdes tullfelet utgöra 0,88 procent av det totala deklarerade tullvärdet under 2019.

Skattefelsmodellen

Tullverket har i uppdrag att ta in uppbörden med så litet skattefel som möjligt. Tullverket använder en modell med en effektkedja för att åskådliggöra Tullverkets arbete med att minska skattefelet. Tullverket har under 2021 justerat sin modell för att förklara sambanden mellan de åtgärder Tullverket har vidtagit och hur de påverkar skattefelet. Modellen ger däremot inte något stöd för beräkningen av storleken av skattefelet.

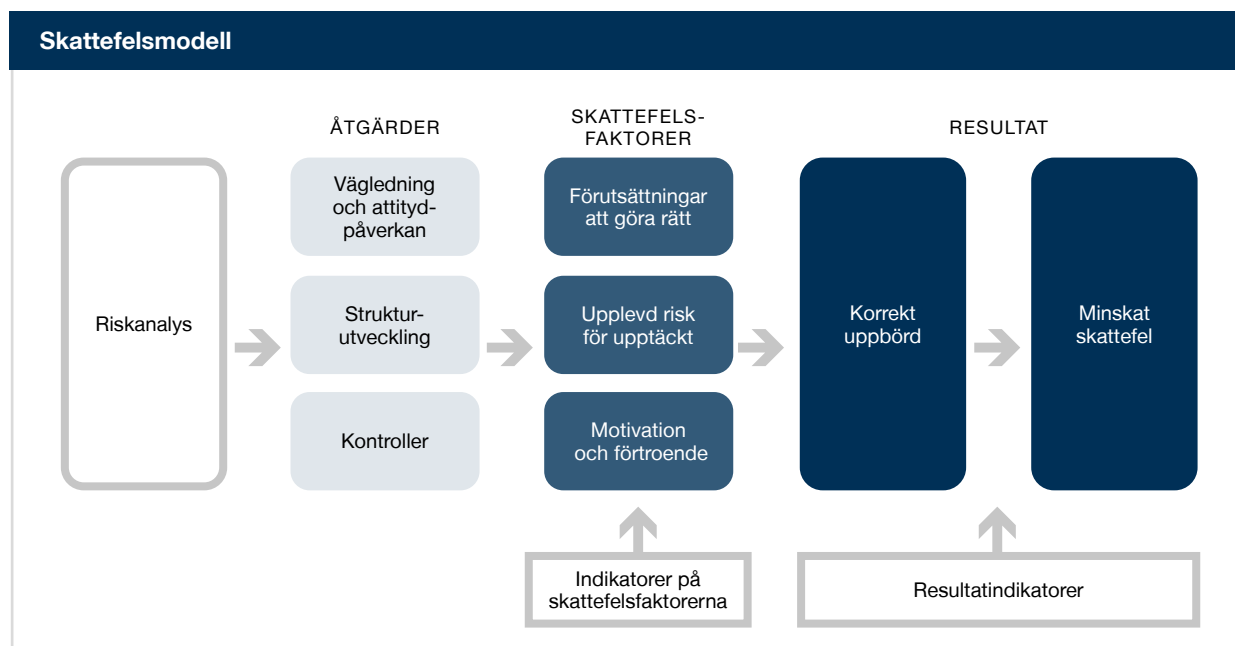
Modellen beskriver hur Tullverkets åtgärder inom *Vägledning och attitydpåverkan*, *Strukturutveckling* samt *Kontroller* påverkar tre skattefelsfaktorer som i sin tur bidrar till ett resultat i form av korrekt uppbörd och effekten minskat skattefel. Skattefelsfaktorerna är *Förutsättningar att göra rätt*, *Upplevd risk för upptäckt* samt *Motivation och förtroende*.

Indikatorer

Skattefelsfaktorerna är sådana som Tullverket bedömer kunna påverka men de påverkas även av omständigheter som ligger utanför Tullverkets kontroll.

5) Intrastat är ett statistiksystem för uppgiftsinsamling om varuhandeln inom EU.

6) Extrastat är ett statistiksystem som omfattar av Tullverket lämnade uppgifter om import och export till länder utanför EU.

Tabell 37

Indikatorer för skattefelsfaktorerna	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Förutsättningar att göra rätt				
Företagens upplevelse av information och vägledning (index)	NA	NA	69	0%
Andel riktiga och fullständiga deklarationer ur uppbördssynpunkt; skattat	84,6%	96,0%	95,4%	-0,6 procentenheter
Antal deklarationer som ändrats av Tullverket (styck)	7 616	7 460	9 971	34%
Genomsnittlig väntetid hos Tullsvaret (minuter)	04:26	04:46	10:35	+5:49
Upplevd upptäcktsrisk				
Antal tulldeklarationer kontrollerade genom informationskontroll (styck)	65 540	63 376	77 346	22%
Antal tulldeklarationer kontrollerade genom varuundersökning (styck)	2 437	4 140	4 541	10%
Andel företag som anser det troligt att Tullverket upptäcker fusk	NA	NA	74,0%	
Andel företag som anser sig vara utsatta för konkurrens från företag som fuskar	NA	NA	12,0%	
Motivation och tillit				
Kantar Publics anseendeindex (index)	35	39	40	3%
NKI (nöjd-kund-index)	NA	NA	74	
Andel klagomål på bemötande	51%	39%	46%	7 procentenheter

Tullverket följer upp skattefelsfaktorernas utveckling genom ett antal indikatorer per faktor.

Förutsättningar att göra rätt

Tullverkets åtgärder med vägledning och attitydpåverkan bidrar till att öka förutsättningarna för och viljan att göra rätt. Tullverkets åtgärder med strukturutveckling bidrar till förmågan att göra rätt eftersom vi genom att införa fler valideringar kan minska risken för att lämna felaktiga uppgifter i våra system och e-tjänster. Även Tullverkets kontrollerande åtgärder bidrar till förutsättningarna att göra rätt genom att felaktigheter blir korrigerade och förhoppningsvis inte upprepas.

Tullverket genomför regelbundet en kundnöjdhetsundersökning till företagskunder, se vidare under kapitlet Förtroende och samma villkor, sidan 75. De senaste undersökningarna genomfördes 2018 och 2021. Företagens upplevelse av information och vägledning mäts genom att följa index för totalt antal respondenter i frågeområdet "Information och vägledning" i undersökningen. Företagskundernas upplevelse av information och vägledning (index 69) var något bättre vid årets undersökning jämfört med den föregående undersökningen 2018 (index 65). Svarsfrekvensen var däremot betydligt lägre i årets undersökning varför resultaten får betraktas som mycket osäkra.

Tullverket har under 2021 initierat fler ändringar av tulldeklarationer än föregående år. Andelen deklarerade utan uppbördsfel i Tullverkets årliga slumpmässiga kvalitetsmätning var marginellt lägre än jämfört med föregående år.

Den genomsnittliga väntetiden hos Tull-svar ökade med nästan 6 minuter jämfört med föregående år eftersom antalet frågor ökade markant under årets första månader till följd av brexit men även pandemin.

Upplevd upptäcktsrisk

Tullverkets kontrollerande åtgärder är de som främst bidrar till en upplevd upptäcktsrisk. Även åtgärder med strukturutveckling bidrar till en upplevd upptäcktsrisk. Fler och förbättrade valideringar ökar möjligheten att upptäcka fel när

automatiska kontroller utförs i systemen. Regeländringar kan exempelvis utvidga Tullverkets möjligheter att utföra kontroller.

Under 2021 ökade antalet importdeklarationer med över 48 procent. I och med att mer än 90 procent av tulldeklarationerna för import och export automatklaras behöver Tullverket öka antalet manuella kontroller vilket är resurskrävande. Tullverket ökade såväl antalet tulldeklarationer som kontrollerades genom informationskontroller som genom varuundersökningar

I Tullverkets kundnöjdhetsundersökning svarade 74 procent av företagen att de ansåg det troligt att Tullverket skulle upptäcka om ett företag i deras bransch fuskade med tullavgifter. Endast 12 procent av företagen som besvarade enkäten ansåg att deras företag i stor utsträckning är utsatta för konkurrens från företag i branschen som fuskar. Svarsfrekvensen var mycket låg i undersökningen varför resultaten får betraktas som mycket osäkra. Frågorna har inte ställts tidigare så det inte är möjligt att bedöma någon förändring av företagets uppfattning.

Motivation och tillit

Att allmänhet och företag har förtroende för att Tullverket utövar sitt uppdrag korrekt, rättssäkert och rättvist är avgörande för allmänhetens och företags motivation att göra rätt och betala rätt tull, skatt och andra avgifter. Både det faktum att Tullverket utför åtgärder som hur Tullverket utför dessa åtgärder påverkar förtroendet och tilliten. Hur Tullverket bemöter allmänhet och företag får en stor påverkan vid ett direkt möte med myndigheten men också genom andrahandsinformation om hur andra blivit bemötta.

Tullverket fick ett något högre andseendeindex för 2021 än 2020 i Kantar Publics årliga undersökning av allmänhetens tilltro till och intryck av myndigheter. Snittet bland myndigheter är 35 och Tullverket ligger över detta.

I Tullverkets kundnöjdhetsundersökning var företagets övergripande nöjdhet (nöjd-kund-index, NKI) med Tullverket högre (NKI 74) än vid föregående undersökning 2018 (69). Dock måste årets resultat tolkas med försiktighet eftersom svarsfrekvensen var betydligt lägre jämfört med

Tabell 38

Resultatindikatorer för skattefelet	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Debiterat efter kontroller (kr)	145 675	250 176	146 111	-42%
Andel revisioner som resulterar i ändringar	82%	84%	78%	-6 procentenheter
Skattat tullfel avseende mörkertal i deklARATIONER (tkr)	131 974	120 398	137 388	14%
Skattat bruttoupptäcktsfelet avseende tull i kvalitetsmätning	1,634%	1,001%	1,192%	0,191 procentenheter

den föregående undersökningen.

Andelen klagomål på bemötande har ökat något jämfört med föregående år. Det bör beaktas att antalet klagomål i sin helhet minskat jämfört med föregående år samtidigt som antalet kontroller i resandeflödet ökat under 2021 i jämförelse med det strängare pandemiåret 2020. Tullverket lägger stor vikt vid att följa upp all kritik gällande brister i bemötande.

Resultatindikatorer

Tullverket följer upp åtgärdernas påverkan på skattefelet genom att följa utvecklingen av ett antal utvalda indikatorer.

Under 2021 har debiteringarna efter Tullverkets kontroller totalt sett minskat i jämförelse med föregående år. Det är efterkontrollerna som exempelvis tullrevisioner som lett till ett lägre utfall än föregående år. Av Tullverkets genomförda revisioner under 2021 är andelen som lett till en ändring⁷ lägre än föregående år eftersom inflödet av högprioriterade revisionsobjekt har minskat vilket också har påverkat debiteringen.

Det skattade tullfelet avseende mörkertalet i det deklarerade flödet är något högre än föregående år vilket delvis kan bero på handelns återhämtning under 2021. Det skattade bruttotullfelet i den årliga kvalitetsmätningen är något högre än föregående år men ligger på en fortsatt mycket låg nivå.

Tullverkets bedömning av tullfelet

Utvecklingen av väntetiden hos Tullsvaret kan ha påverkat företagens *förutsättningar att göra rätt* negativt och Tullverket har ändrat fler deklARATIONER än föregående år. Andelen korrekta deklARATIONER i kvalitetsmätningen ligger däremot

på nästan samma nivå som föregående år och företagets upplevelse av Tullverkets information och vägledning är något högre än vid tidigare mätning men svarsfrekvensen var betydligt lägre.

För skattefelsfaktorn *upplevd upptäcktsrisk* visar samtliga indikatorer positiva utfall. Tullverkets manuella kontroller har ökat. Företagens upplevelse av upptäckt om fusk är positivt men har inte mätts tidigare. För skattefelsfaktorn *motivation och förtroende* har visserligen andelen klagomål på bemötande ökat men allmänhetens och företagets anseende för Tullverket har stärkts.

Vad gäller resultatindikatorerna så visar samtliga en försämring jämfört med föregående år.

Det är osäkert hur tullfelets förändring påverkas av andra faktorer som ligger utanför Tullverkets påverkan. Såväl 2020 som 2021 har varit år där pandemin påverkat både handeln i stort, trafikflöden och Tullverkets åtgärder. Det är därför inte möjligt att dra några säkra slutsatser om tullfelets förändring jämfört med föregående år. Över en längre period så indikerar tullfelsmätningarna avseende mörkertalet i det deklarerade flödet att tullfelet har ökat något om än marginellt. Det skattade tullfelet i det deklarerade flödet var 1,73 procent av tullvärdet 2014 och 1,93 procent 2019.

Tullverket noterar att varken de riskbaserade kontroller som Tullverket utfört i riskflöden under 2019, den statistiska beräkningen av mörkertalet i det deklarerade flödet eller den slumpmässiga kvalitetsgranskningen indikerar annat än att tullfelet för deklarerade varor utgör en mycket liten andel av tullvärdet. Tullverket kan inte uttala sig om graden av tullfelets förändring.

⁷ Med ändring menas att en debitering eller återbetalning har gjorts i ärendet.

Brottsutredningsverksamheten

I Tullverkets uppgift att bedriva brottsutredande verksamhet ingår att förebygga, förhindra och upptäcka brott samt att se till att den som begått brott identifieras och lagförs. Tullverkets brottsutredningar ska vara av så hög kvalitet att de utgör ett bra stöd för åklagare som ska fatta beslut om att väcka åtal, utfärda strafföreläggande eller på annat sätt skada eller försvåra möjligheterna för brottslig verksamhet, till exempel genom att förverka brottsvinster.

I Tullverkets arbete för att förebygga och motverka brottslighet ingår kommunikationsinsatser för att informera allmänhet och företag om reglerna för in- och utförsel av varor.

Olika former av samverkan är också avgörande i arbetet för att bekämpa den organiserade och storskaliga brottsligheten. Stor betydelse för Tullverkets resultat har samverkan inom ramen för det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet och annan myndighets-samverkan, både nationellt och internationellt.

Förundersökningar

Tullverkets brottsutredningsärenden har stor variation i komplexitet och kraven på rättssäkerhet och effektivitet är höga. Förundersökning är ett annat ord för brottsutredning och varje förundersökning kan innehålla en eller flera brottsmisstankar där Tullverket eller Åklagarmyndigheten tar beslut om åtgärd eller straffsanktion. Antalet förundersökningar låg 2021 på samma nivå som föregående år.

Utredningar av grova brott och ärenden med frihetsberövade personer leds av allmän åklagare. Flera av ärendena har varit mer komplexa att utreda då vi fått tillgång till information från krypterade appar som till exempel Encrochat. Det förklarar varför mer tid har lagts ner jämfört med föregående år.

Utredning av ärenden av enklare beskaffenhet leds av Tullverkets egna förundersökningsledare. I slutet av 2020 fick Tullverket en utvidgad rätt att leda förundersökningar även vid vissa innehavs-brott. Detta har bidragit till att antalet ärenden som förundersökningsleds av Tullverket har ökat under året. Antalet förundersökningar avseende narkotika har däremot minskat något jämfört med föregående år. Detta beror huvudsakligen på att färre beslag har gjorts i postflödet.

Styckkostnaderna per brottsutredning har

ökat. Det beror på att Tullverket har haft färre men mer omfattande utredningar gällande grova beslag och med omfattande utredningsåtgärder, och dessa ärenden har tagit längre tid att utreda.

Antalet strafförelägganden har ökat, även jämfört med utfallet före pandemirestriktionerna, eftersom Tullverket har genomfört fler kontroller av resenärer vilket har lett till fler beslag. Dessutom har Tullverket fått en utökad talerätt för bland annat vissa narkotikabrott.

Andelen slutredovisade förundersökningar av inledda förundersökningar är högre än föregående år. Det beror bland annat på att ett antal ärenden avseende olovlig in- och utförsel av alkohol har slutförts. I dessa ärenden har en person misstänkts för många återkommande brott i form av olovliga införselar. Eftersom antalet enklare brott som leds av Tullverkets förundersökningsledare har ökat under året och dessa har en kortare genomströmningstid, så ökar andelen ärenden som slutredovisats. Tullverket har också genomfört insatser för att minska balanserna av antalet öppna ärenden.

Många ärenden i postflödet avslutas utan att en förundersökning slutredovisas till åklagare när det inte går att bevisa att mottagaren haft uppsåt att beställa varorna. De ärendena avslutas genom att de otillåtna varorna förverkas. Om dessa postärenden räknas bort är utfallet i stället 70 procent. Utfallet påverkas också av att alla inledda förundersökningar inte avslutas under samma kalenderår som de inledds.

Väl underbyggda ärenden från Tullverket ska leda till att åklagare kan fatta beslut i ett ärende och lagföringskvoten är ett mått på de positiva lagföringsbesluten¹ som Åklagarmyndigheten har fattat. Lagföringskvoten har minskat jämfört med föregående år men ligger på en fortsatt hög nivå.

Den genomsnittliga genomströmningstiden

1) Med positiva lagföringsbeslut avses Åklagarmyndighetens beslut om åtal, åtalsunderlåtelse, strafföreläggande och företagsbot.

för samtliga brottsutredningar mäts från det att förundersökning inleds till det att straffsanktion utfärdas eller ärendet överlämnas till Åklagarmyndigheten. Efter detta kan Tullverket inte alltid påverka lagföringsprocessen. Den genomsnittliga tiden för en brottsutredning är konstant jämfört med 2020.

När det gäller genomströmningstiden för ärenden av enkel beskaflenhet använder vi en annan mätmetod än när vi mäter alla ärenden. Eftersom det är Tullverket som leder förundersökningar av enkel beskaflenhet, mäter vi tiden fram till dess ärendet är helt avslutat, det vill säga inklusive administrativa moment efter att dom vunnit laga kraft. Andelen ärenden av enkel beskaflenhet som slutförts inom 140 dagar ligger på samma nivå som tidigare år. Det är en effekt av ett aktivt ledarskap inom förundersökningarna där förundersökningsledarna driver de förundersökningar som har störst förutsättningar att leda till åtal eller annan straffpåföljd. Antalet öppna ärenden av enkel beskaflenhet och som är äldre än 140 dagar har ökat jämfört med föregående år. Det beror på att grova brottsärenden som har lagkrav på häktningstider för frihetsberövade har prioriterats och att resurser därmed saknats för att hantera enklare ärenden.

Tullverkets it-stöd för brottsantering behöver ersättas eftersom de är föråldrade och bristfälligt sammankopplade. Utvecklingen av it-stöden är också nödvändig för att Tullverket ska leva upp till sina åtaganden i det myndighetsgemensamma arbetet Rättsväsendets informationsförsörjning (Rif) och uppfylla såväl nuvarande som kommande lagstiftning. Övergången till en digital brottsantering pågår under flera år med två större planerade leveranser per år. 2021 driftsattes den första delen av Tullverkets system för brottsutredning (Bus). Bus ersätter därmed det tidigare systemet för brottsrapportering och alla nya ärenden hanteras nu digitalt i Bus i hela brottmålsprocessen. Bus kommer framöver att ersätta nuvarande diariesystem och därmed kommer flera system att kunna avvecklas. I kommande etapper kommer Bus kopplas ihop med Åklagarmyndighetens, Brottsförebyggande rådets och Domstolsverkets system.

Brister i Tullverkets beslagshantering kan leda till lägre rättssäkerhet, skadat förtroende och ökade kostnader. För att säkerställa att beslagshantering sker enligt gällande rutiner genomförs årligen slumpmässiga inventeringar. Andelen avvikelser som upptäckts vid inventeringarna är marginellt större än föregående år. Avvikelsena

Foto: Polismyndigheten

Tabell 39

Brottsutredningar	Antal				Timmar				Styckkostnad netto ^{b)}			
	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Antal förundersökningar ledda av Tullverket (T-FU) ^{a)}	8 329	6 810	7 466	10%	71 160	83 738	89 296	7%	5 844	8 374	8 109	-3%
– varav antal narkotika-brottsutredningar ledda av Tullverket	5 168	4 646	4 254	-8%	50 680	56 092	54 321	-3%	6 708	8 222	8 658	5%
Antal förundersökningar ledda av allmän åklagare (A-FU) ^{a)}	2 248	1 968	1 264	-36%	229 155	258 505	279 907	8%	69 725	89 452	150 140	68%
– varav antal narkotika-brottsutredningar ledda av allmän åklagare	540	488	473	-3%	176 686	212 023	229 831	8%	223 803	295 876	329 441	11%
Totalt	10 577	8 778	8 730	-1%	300 315	342 243	369 203	8%	19 421	26 551	28 673	8%

a) Omfattar tid direkt kopplad till utredningsarbete.

b) Styckkostnaden är omräknad för 2019 och 2020 jämfört med årsredovisning 2020 eftersom vi har ändrat kostnadsfördelningen vilket medfört en annan timkostnad per verksamhetsområde.

Tabell 40

Slutförda förundersökningar av brott	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Antal strafförelägganden utfärdade av Tullverket	1 225	1 151	1 655	35%
Antal till Åklagarmyndigheten slutredovisade förundersökningar	2 427	2 153	1 965	-9%
Tullverkets egna stämningsansökningar	32	38	39	3%
Totalt	3 684	3 342	3 659	9%
Andel slutredovisade förundersökningar av inledda förundersökningar ^{a)}	35%	38%	42%	4
Lagföringskvot ^{b)}	70%	69%	62%	-7

a) Avser antal slutredovisade förundersökningar, strafförelägganden och Tullverkets egna stämningsansökningar.

b) Källa: Åklagarmyndigheten. Ny mätmetod där vi räknar alla brottsmisstankar som Åklagarmyndigheten fattat ett positivt lagföringsbeslut om under innevarande år, oavsett när de kom in till Åklagarmyndigheten. Omräknat utfall enligt ny mätmetod för 2019 och 2020.

Tabell 41

Genomströmningstid brottsutredningar	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Genomsnittlig genomströmningstid för ärenden på brottsutredning ^{a)}	103	115	115	0%

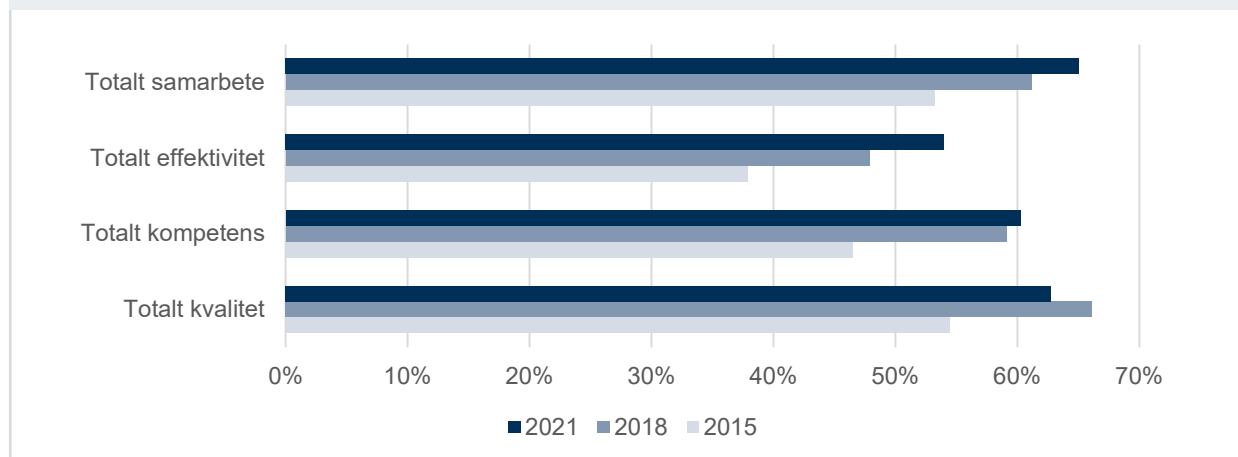
a) Antal dagar ärenden varit på utredning, dvs. tiden från utredningen inleds till utredningen är klarmarkerad och överlämnad till åklagarmyndigheten, strafföreläggande utfärdats eller annan administrativ åtgärd.

Tabell 42

Förundersökningar av enkel beskaflenhet	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021 i procentenheter
Andel förundersökningar av enkel beskaflenhet med högst 140 dagars genomströmningstid ^{a)}	89%	90%	89%	-1
Antal öppna ärenden av enkel beskaflenhet äldre än 140 dagar	533	376	527	151

a) Avser ärenden där Tullverket har rätt att leda förundersökningen och där utredning är klar, dvs. är avslutad eller har lagakraftvunnen dom.

Diagram 14
Andel nöjda åklagare

Tabell 43

Inventering av beslagsärenden	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021 i procentenheter
Andel beslagsärenden utan avvikelser	97,5%	98,4%	98,3%	-0,1

Tabell 44

Antal utslagna/allvarligt skadade kriminella nätverk ^{a)}	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Narkotikasmuggling	10	9	18	15	16	12	17	13	26	16	-38%
Alkoholsmuggling	0	0	1	1	2	2	0	4	2	5	150%
Tobaksmuggling	0	1	2	1	0	2	1	0	2	1	-50%
Övrigt	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	-
Totalt	10	11	22	17	18	16	18	17	30	22	-27%

a) Arbetet med att skada och slå ut nätverk sträcker sig över årsskiftet vilket påverkar jämförbarheten mellan åren.

Tabell 45

Antal identifierade kriminella nätverk	2019	2020	2021	Förändring 2019–2020
Narkotikasmuggling	29	49	29	-41%
Alkoholsmuggling	5	4	6	50%
Tobaksmuggling	3	4	1	-75%
Övrigt	0	0	1	-
Totalt	37	57	37	-35%

bedöms inte ha påverkat rättssäkerheten eftersom samtliga har varit av mindre betydelse och av administrativ karaktär.

De viktigaste kvalitetssäkrande faktorerna i brottsutredningsarbetet är att Tullverkets nationella utredningskoncept följs i handläggningen samt styrningen och kravställningen från förundersökningsledningen.

Vart tredje år skickar Tullverket en enkät till Åklagarmyndigheten för att göra en bedömning av kvaliteten och effektiviteten i brottsutredningsarbetet, kompetensen hos brottsutredare och förundersökningsledare samt nöjdheten med samarbetet mellan myndigheterna. Enkäten ger också underlag för förbättringsåtgärder. Mätningen som genomfördes under 2021 hade en betydligt lägre svarsfrekvens än föregående mätning (41 åklagare jämfört med 80 åklagare 2018).

Andelen åklagare som är mycket nöjda med samarbetet med Tullverkets brottsutredare och projektledare har ökat jämfört med föregående mätning. Detta tyder på att samarbetet mellan åklagarna och Tullverkets brottsutredare och insatsledare fortsätter att utvecklas positivt. Det framgår dock att åklagarna saknar elektroniska överföringar mellan myndigheterna vilket skulle underlätta samarbetet än mer.

Andelen åklagare som är nöjda med effektiviteten i Tullverkets brottsutredande arbete har ökat. Det framförs dock synpunkter på att det är stor skillnad på handläggningstiderna gällande ärenden med frihetsberövade kontra ärenden med icke frihetsberövade. Ärenden med icke frihetsberövade, som till exempel smuggling av normalgraden, har långa utredningstider bland annat till följd av väntetider för hantering av teknisk bevisning, exempelvis från mobiltelefoner.

Andelen åklagare som är mycket nöjda med kompetensen har ökat något. Flera åklagare uttrycker att Tullverkets utredare är mycket kompetenta och engagerade i ärendena och att det finns en hög kompetens när det gäller användandet av hemliga tvångsmedel och kontrollerade leveranser.

När det gäller kvaliteten har däremot andelen nöjda åklagare minskat. Det beror bland annat

på att de upplever att det blivit svårare att utläsa vissa uppgifter som tidigare fanns i den manuella rapporteringen och som sedan i maj 2021 registreras digitalt i det nya brottsutredningssystemet (Bus). Tullverket bedömer att det är fråga om en tillfällig försämring till följd av de nya rutinerna och bedömer att kvaliteten kommer förbättras.

Sammantaget är åklagarna överlag nöjda med det samarbete de har med Tullverket och de underlag som Tullverkets brottsutredare levererar till dem.

Resultat av brottsutredningsverksamheten

Organiserad brottslighet

Inriktningen för Tullverkets arbete, inklusive regeringens uppdrag mot den organiserade brottsligheten², är att lagföra eller på annat sätt skada eller försvåra möjligheterna till att ägna sig åt kriminell verksamhet för de grovt kriminella. Ett kriminellt nätverk räknas som utslaget eller allvarligt skadat när hälften av nätverkets identifierade medlemmar dömts till fängelse, varav hälften för grovt brott.

Antalet utslagna nätverk har minskat mot föregående år. Det beror bland annat på att Tullverket har bedrivit flera mer omfattande och komplexa brottsutredningar, exempelvis ärenden med information från krypterade appar som Encrochat. Dessa ärenden tar lång tid att utreda. Flera misstänkta har identifierats under årets utredningsarbete men är ännu inte lagförda. Antalet utslagna nätverk för 2021 återspeglar därför inte utredningsarbetet under året.

Kontrollerade leveranser är en av flera effektiva metoder för att nå längre än gripandet av en kurir, eftersom metoden även ger oss en ingång till de kriminella nätverken och kan leda till att vi når även huvudmännen bakom brotten. Kontrollerade leveranser är mycket resurskrävande både initialt och i det efterföljande utredningsarbetet. Resultatet av en kontrollerad leverans är att fler misstänkta frihetsberövas.

2) Regeringens uppdrag till Polismyndigheten och samverkande myndigheter att utveckla den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet, Ju2015/09350/PO.

Tullverket har deltagit i det myndighetsgemensamma arbetet mot den grova och organiserade brottsligheten sedan starten 2009. De tolv myndigheterna³ samverkar i nationellt underrättelsecentrum (Nuc) och regionala underrättelsecenter (Ruc). Tullverket deltar även i regionala samverkansråd och i det operativa rådet. Det myndighetsgemensamma arbetet ska enligt beslut från 2016 inriktas mot strategiskt viktiga personer och utsatta områden. Under 2021 lämnade Nuc en uppdaterad myndighetsgemensam lägesbild av organiserad brottslighet. Den utgör ett övergripande inriktningsdokument och lämnar underlag för det fortsatta myndighetsgemensamma arbetet. Den samlade bedömningen är att de allvarligaste hoten utgörs av angrepp på utbetalande system och undandragande av skatter och avgifter, narkotikabrottslighet och det grova våldet som följer i dess spår samt de parallella samhällsstrukturer som vuxit fram i utsatta områden. Rapporten innehåller flera rekommendationer och lyfter fram hoten mot staten genom användande av företag för vinstdrivande brottslighet, narkotikabrottslighet och grovt våld. Den tog också upp den gränsöverskridande brottslighetens påverkan på organiserad brottslighet i Sverige.

Tullverket avsätter en relativt betydande resurs för den myndighetsgemensamma satsningen och är en viktig part i det samarbetet med de unika befogenheter och möjligheter som Tullverket har. Tullverket avser att bibehålla avdelad resurs och undersöker möjligheterna att bidra med fler insatsförslag som utgår från myndighetens uppdrag. Tullverket har under 2021 deltagit i fyra ärenden inom samarbetet. Inom ett ärende gjorde Tullverket beslag av större mängder cannabisharts, ecstasy, sprit och cigaretter.

Ett led i det brottsbekämpande arbetet är att komma åt det ekonomiska utbytet av brott. Förverkande av brottsvinster är därför en del av Tullverkets arbete mot organiserad brottslighet. Tullverket genomför i dessa ärenden tillgångsutredningar och beslagtar misstänkt utbyte av brott. Förverkande av tillgångar yrkas sedan

av åklagare och beslutas av domstol. Enstaka ärenden kan få stor betydelse för Tullverkets resultat för ett enskilt år.

Antalet förverkanden är något högre jämfört med föregående år men värdet är lägre. Tullverkets förverkanden under 2021 är kopplade till grova narkotikabrott samt cigarett- och alkoholärenden. I alkoholärendena rör det sig om systematisk införsel där alkoholen inte tagits i beslag eftersom den redan sålts vidare när brottet upptäcktes. I dessa ärenden har det förverkade värdet räknats fram i efterhand utifrån den fastställda mängd alkohol som förts in i landet.

Lagföring

Under 2021 har totalt 207 personer lagförts för grov brottslighet. Det har resulterat i 648 utdömda fängelseår vilket är lägre än föregående år. Det genomsnittliga antalet fängelseår per dömd har minskat jämfört med föregående år.

Straffets längd påverkas av beslagens storlek, åklagarens yrkande och vilken roll den lagförda personen har i ett kriminellt nätverk. Straffet för en kurir blir till exempel lägre än straffet för en huvudman i ett nätverk.

Rattfylleribrott

Tullverket ska bedriva viss verksamhet i fråga om rattfylleribrott. Tullverket ingår i Samverkan mot alkohol och droger i trafiken, SMADIT⁴. SMADIT innebär bland annat att de förare som ertappas ska erbjudas vård för att minska risken för återfall.

Tullverket utför rattfyllerikontroller i samband med tullkontroller. Utandningsprov utförs normalt vid varje tullkontroll av motordrivet fordon med förare, när vi har den tekniska utrustningen på plats. De misstankar om rattfylleribrott som uppstår vid dessa kontroller utreds av Tullverket.

Tullverket fick ökade befogenheter att ingripa mot innehavsbrott vid rattfyllerikontroller den 1 augusti 2021. Det innebär att Tullverket bland annat kan gripa, ta egendom i beslag, verkställa husrannsakan och besluta om och kvarhålla en

3) Arbetsförmedlingen, Ekobrottsmyndigheten, Försäkringskassan, Kriminalvården, Kronofogdemyndigheten, Kustbevakningen, Migrationsverket, Polismyndigheten, Skatteverket, Säkerhetspolisen, Tullverket och Åklagarmyndigheten.

4) Samverkan mot alkohol och droger i trafiken (SMADIT) är ett samarbete mellan Trafikverket, Transportstyrelsen, Polismyndigheten, Socialstyrelsen, Kriminalvården, Kustbevakningen, Tullverket, länsstyrelser, regioner och kommuner.

person för kroppsvisitation och kroppsbesiktning. De brott som avses är innehav av narkotika, dopningsbrott och innehav av hälsofarliga varor. Tullåklagare fick genom lagändringarna också rätt att utfärda strafförelägganden och väcka åtal för innehavsbroten.

I och med Folkhälsomyndighetens rekommendationer om lättade restriktioner avseende pandemiläget återupptogs systematiska utandningsprov vid misstänkt rattfylleri från och med den 15 oktober. Tidigare under året utfördes endast utandningsprov vid direkt misstanke om rattfylleri. Efterhand som trafiken har ökat, har också fler rattfyllerikontroller genomförts. Fler förare som misstänkts för rattfylleribrott har också lett till att antalet inledda förundersökningar ökat jämfört med föregående år.

Antalet inledda förundersökningar om

rattfylleribrott har ökat och ligger på samma nivå som före pandemin. Antalet personer misstänkta för rattfylleri under påverkan av narkotika har ökat.

Brottsförebyggande arbete

För att stärka det brottsförebyggande arbetet utför Tullverket olika åtgärder och arbetsinsatser. Det brottsförebyggande arbetet ska vara integrerat i myndighetens löpande arbete men också ske genom särskilda riktade insatser.

Under året har Tullverket arbetat med att ta fram en strategi för det brottsförebyggande arbetet. Syftet med strategin är att ge verksamheten en övergripande och långsiktig inriktning för på vilket sätt Tullverket ska få ett mer strukturerat och aktivt brottsförebyggande arbete där myndighetens olika verksamheter

Tabell 47

Antal personer lagförda för grova brott	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Antal personer	217	216	207	-4%
Antal fängelseår	668	746	648	-13%
Genomsnittligt antal fängelseår	3,1	3,5	3,1	-9%

bidrar. Tullverket har också stärkt arbetet genom att inrätta en särskild myndighetsövergripande funktion för det brottsförebyggande arbetet och utsett en person som ska ansvara för att styra, samordna och följa upp det brottsförebyggande arbetet.

I det brottsförebyggande arbetet ska Tullverket arbeta målgruppsbaserat för att ha större möjligheter att träffa rätt med olika åtgärder. En viktig del i att verka brottsförebyggande är att arbeta för att öka förutsättningarna för och viljan att göra rätt. Det gör vi genom att arbeta med vägledning och attitydpåverkan för att öka kunskapen hos allmänhet och företag och stärka normer kring efterlevnad av lagar och regler.

Vi ska också samverka med myndigheter, näringsliv, kommuner och andra organisationer för att dela och bygga kunskap om brottsförebyggande arbete.

En ändamålsenlig lagstiftning är en förutsättning för att Tullverket ska kunna utföra sitt uppdrag. Därför är arbetet med lagstiftningsändringar en del av vårt brottsförebyggande arbete.

Tullverket har infört fast kamerabevakning vid vissa gränsövergångar vilket ökar våra möjligheter att identifiera kontrollobjekt men det har också en preventiv och brottsförebyggande effekt.

Vägledning och attitydpåverkan

Det finns ett starkt samband mellan mediernas rapportering och medborgarnas kännedom och förtroende för Tullverket. Medieintresset har under 2021 ökat räknat både i antalet publiceringar och räckvidd (cirka 16 000 publiceringar 2021 med en räckvidd av 1,6 miljarder läsetillfällen; 12 000 publiceringar 2020 med en räckvidd av 1,3 miljarder läsetillfällen). Även antalet kontakter med medierna är större än under 2020. Som tidigare handlar de flesta publiceringar om arbetet mot smuggling av narkotika och vapen. Tullverket arbetar aktivt för att informera om resultat och bredda bilden av verksamheten. Under 2021 har myndigheten bland annat gått ut med information om nya arbetsmetoder, arbetat med nykterhetskontroller riktade mot tung trafik, smuggling av sällskapsdjur och beslag som visar nya drogtrender.

Sociala medier

Via sociala medier har Tullverket direkt dialog med allmänheten och informerar bland annat om vilka regler som gäller, till exempel för införsel av restriktionsvaror och näthandel. Vi utgår från mottagarens behov där sociala medier ger omedelbar återkoppling på det arbete vi gör i myndigheten. Under året har vi bland annat

Foto: Tullverket

använt sociala medier för att varna för farliga varor, till exempel cannabisgodis.

Med anledning av den ökade hundsmugglingen under pandemin genomförde vi under våren bland annat en kampanj på sociala medier i samarbete med Jordbruksverket. Kampanjen nådde totalt drygt 140 000 konton på Facebook och drygt 80 000 konton på Instagram.

Vid årsskiftet hade Tullverket sammantaget cirka 60 000 följare via Facebook, LinkedIn och Instagram. Kanalerna har haft en genomsnittlig ökning med 20 procent under året.

Samverkan mot tullbrottslighet

Samverkan mot tullbrottslighet (SMT) är en frivillig överenskommelse som företag som exempelvis transportörer, speditörer och lagerhotell, erbjuds att teckna med Tullverket. Genom överenskommelsen kommer Tullverket tillsammans med företagen överens om brottsförebyggande åtgärder i kampen mot den organiserade gränsöverskridande brottsligheten. Tullverket delger även information till företagen om vad de bör reagera på i sitt flöde utifrån de risker vi ser.

I dag finns 374 SMT-överenskommelser samt ett antal kontaktnätverk med säkerhetsansvariga inom till exempel transportföretag, biluthyrningsföretag och bevakningsföretag. Genom dessa kontakter får Tullverket information och tips som kan användas vid bekämpning av tullbrottslighet och selektering i godsflödena för urval av kontroller och kontrollobjekt.

Lagstiftningsarbete

Tullverket arbetar kontinuerligt med att påverka lagstiftningen för att förhindra och försvåra smuggling och annan brottslighet som myndigheten har att förebygga och bekämpa. Under 2021 tillsattes en utredning som ska genomföra en samlad översyn av den lagstiftning som styr Tullverkets befogenheter. Syftet med översynen är att skapa en överskådlig, ändamålsenlig och enhetlig reglering. En sådan reglering kommer att ge bättre förutsättningar för Tullverket att utföra sitt uppdrag på ett effektivt sätt. Under 2021 har Tullverket prioriterat att bistå utredningen på olika sätt.

Det har under året genomförts ytterligare

ändringar i lagstiftning som berör Tullverkets brottsbekämpande arbete. Tullverket har bland annat fått utökade möjligheter att

- besluta om så kallad postspärr
- ingripa vid misstanke om brott som myndigheten inte har befogenhet att utreda
- kvarhålla kontanta medel.

Ändringarna ger myndigheten bättre förutsättningar att utföra sitt uppdrag, och leder till ett bättre utnyttjande av samhällets samlade resurser.

Ytterligare lagförslag som påverkar Tullverkets brottsbekämpande arbete är under beredning, exempelvis förslag om ökade möjligheter att förhindra illegal handel via post. Tullverket deltar även i andra utredningar som ser över lagstiftning på det brottsbekämpande området, bland annat hemliga tvångsmedel.

Kamerabevakning

Tullverket har under 2021 infört fast kamerabevakning vid flera gränsövergångar. Införandet har skett succesivt och vid slutet av året fanns kamerabevakning vid sju gränsövergångar. Planen är att fortsätta med fler platser under kommande år. Med kamerabevakning får vi bättre förutsättningar att hitta objekt som vi tidigare har haft svårt att upptäcka i det täta trafikflödet. Att använda sig av fast kamerabevakning har en preventiv effekt.

De fasta kamerorna läser av fordonens registreringsnummer och de jämförs med information i Tullverkets underrättelseregister. På så sätt identifieras intressanta fordon och ett meddelande skickas till den kontrollerande verksamheten. Drygt 10 procent av de objekt som den automatiserade kameraselekteringen identifierat har också kontrollerats, vilket lett till åtgärder i form av beslag, omhändertagande av varor eller rapportering till annan myndighet.

Kontrollverksamheten har under året också utökats med elva mobila kameror, vilka används särskilt vid planerade insatser och kontrolloperationer. Dessutom har Tullverket fått möjlighet till kamerabevakning på vissa flygplatser.

ANDT

Tullverket samverkar med olika myndigheter och kommuner när det gäller varor som alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT). Regeringens förslag om en förnyad strategi för området, även omfattande spel om pengar (ANDTS), för åren 2021–2025 presenterades för riksdagen men antogs inte och ett nytt förslag bereds nu inom regeringskansliet.

Under året ledde Tullverket en kontroll-operation, Nubbe, som en del i regionalt ANDT-samverkan. Syftet med operationen var att snabbt kunna genomföra tvångsmedel, exempelvis i form av husrannsakingar, mot individer som smugglar eller förvarar smuggelgods. På grund av inverkan av pandemin gav kontrolloperationen inte några resultat i form av beslag men resulterade i ett förändrat arbetssätt där vi tillämpar konceptet i ordinarie arbete.

Internationell samverkan

Informationsutbyte och samarbete med andra brottbekämpande myndigheter inom EU och relevanta länder utanför EU är en förutsättning för att kunna förebygga och bekämpa gränsöverskridande brottslighet. Tullverket har under 2021 förstärkt sin närvaro i andra länder genom ytterligare tillsättningar.

Nordiskt Polis- och Tullsamarbete (PTN) är ett samarbete av rådgivande och koordinerande karaktär mellan de nordiska länderna för att effektivisera bekämpningen av grov brottslighet av betydelse för Norden. Samarbetet har funnits sedan 1984 och Sverige, Danmark, Finland, Norge och Island har drygt 30 gemensamma sambandsmän i ett 20-tal länder. Under 2021 tillsatte Tullverket en ny PTN-sambandsman i Tyskland.

Tullverket utökade också sin bemanning på Europol genom att tillsätta en nationell expert i den operativa verksamheten, utöver den ordinarie tullsambandsman som är placerad vid svenska desken tillsammans med sambandsmän från Polismyndigheten.

Inom ramen för Sveriges bidrag till Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån (Frontex) har en tulltjänsteman deltagit som Cross Border Crime Detection Officer vid EU:s yttre gräns i Kroatien. Dessutom har Tullverket utstationerade tjänstemän som nationella experter på

kommissionens tull- och skattedirektorat (DG TAXUD) och som teknisk attaché på Världstullorganisationen (WCO).

Under 2020 startades ett samarbete mellan tull- och polismyndigheter i Danmark och Sverige för att bekämpa gränsöverskridande kriminalitet i Öresundsregionen. Fokus ligger på allvarlig brottslighet rörande vapen, sprängämnen, narkotika, smuggling av pengar och internationellt kringresande stöldligor. I det gemensamma centret på Kastrup, Gränscenter Öresund, arbetar personalen från de olika myndigheterna och länderna tillsammans. Tullverket deltar med sin sambandsman i Danmark.

En effektiv bekämpning av den organiserade brottsligheten kräver såväl nationell som internationell samverkan med andra myndigheter och organisationer. Tullverket deltar därför aktivt både i den nationella satsningen på samordnade myndighetsinsatser mot organiserad brottslighet och i EU:s policycykel mot organiserad brottslighet, EMPACT.

I EMPACT har arbetet med kommande cykeln 2022–2025 fortsatt. EU:s hotbildsrapport om grov och organiserad brottslighet för 2021, EU SOCTA 2021, presenterades i april och i juni fastställdes de nya prioriterade brottsområdena för cykeln 2022–2025. Tullverket beslutade också att öka deltagandet i EMPACT med att delta i två ytterligare prioriteringar, miljöbrott och högrisk kriminella nätverk, utöver att fortsatt delta i narkotikabrott, punktskattebrott och vapenbrott.

Under året har det operativa arbetet i EMPACT fortsatt. Till exempel genomfördes en stor kontrolloperation vid EU:s östgräns, riktad mot narkotika- och människosmuggling och punktskattebrottslighet. Operationen leddes av Frontex och Tullverket bidrog med flera stora beslag.

Förtroende och samma villkor

Tullverket ska tillhandahålla information och god service så att allmänhet och företag har goda förutsättningar för att kunna fatta långsiktiga och hållbara beslut. Servicearbetet handlar om att öka allmänhetens och företagets möjligheter att göra rätt från början genom insatser i form av bland annat information och vägledning riktad till olika målgrupper och områden där fel riskerar att uppstå. När vi upptäcker fel kan vi agera för att förändra beteenden så att reglerna efterlevs framöver.

Viljan att följa lagar och regler genom att exempelvis betala rätt tull, skatt och andra avgifter påverkas positivt av att allmänhet och företag har ett högt förtroende för Tullverket.

Det är viktigt att alla som kommer i kontakt med Tullverket blir bemötta korrekt. Det råder nolltolerans för all form av diskriminering och kränkande särbehandling, både vad gäller den interna arbetsmiljön i Tullverket och i vårt bemötande av allmänhet och företag.

Vägledning och attitydpåverkan

Tullverket genomför flera olika slags kommunikationsinsatser för att öka förutsättningarna för och viljan att göra rätt. Det ska vara enkelt för allmänhet och företag att göra rätt redan vid första kontakten med Tullverket. Insatserna ska öka kunskapen hos allmänhet och företag och även stärka normer kring efterlevnad av lagar och regler.

Webbplatsen tullverket.se är navet för Tullverkets externa kommunikation. På webbplatsen

ska besökarna ha tillgång till den information, de kontaktmöjligheter och de tjänster som är nödvändiga för att kunna sköta sin tullhantering. Tullverket har genomfört flera externa enkätundersökningar i syfte att anpassa tullverket.se utifrån målgruppernas behov. Webbplatsen hade under 2021 uppskattningsvis 3,4 miljoner besök. Under 2020 besökte 3,7 miljoner användare webbplatsen.

Under 2021 har vi färdigställt ett arbete med en ny startsida och förbättrat webbplatsens navigationsstruktur för att göra det lättare för besökarna att hitta rätt. Vi arbetar kontinuerligt med att åtgärda tillgänglighetsbrister på webbplatsen och i e-tjänster för att leva upp till webbtillgänglighetsdirektivet. För att möta nya krav från EU och behov i samhället pågår ett arbete med att översätta hela webbplatsen till engelska.

En sökordskampanj genomfördes under juni–augusti med annonser utifrån de vanligaste frågorna till Tullverkets kundtjänst Tullsvär (börja importera, var är mitt paket och näthandel från Storbritannien). Kampanjen gav god effekt i form av länkklick till de sidor på tullverket.se som har information om de aktuella områdena och har på det viset avlastat Tullsvär.

Tillgänglighet

Det är viktigt att företagen har en hög tillgänglighet till import- och exportsystemen. Tullverket har en mycket hög driftssäkerhet över tid och systemen har under 2021 fortsatt varit tillgängliga i hög grad.

Under 2021 har samtalen till it-support ökat. Det har bland annat rört sig om svårigheter att logga in i e-tjänsten för momsredovisning, ett problem som är kopplat till användarnas webb-läsare. Det har också varit många samtal om sakfrågor som vidarekopplades till Tullsvär.

Tullverket saknar underlag som möjliggör uppdelning efter kön.

Under 2021 har antalet telefonsamtal till Tullsvär ökat kraftigt. Ökningen var 70 procent under de tre första månaderna av året och orsaken var frågor från företag och privatpersoner, främst med anledning av brexit men även på grund av pandemin. Även antalet frågor via e-post ökade. Det ökade inflödet ledde till att väntetiden ökade kraftigt för både företag och privatpersoner.

Tullverket har både tillfört ytterligare resurser och sett över arbetsmetoder för att minska väntetiden.

Samverkan med näringslivet

För att bibehålla och stärka förtroendet för Tullverket och för att kunna planera kommunikationsinsatser som utgår från allmänhetens och företagets behov är den externa dialogen viktig.

Tullverket har under året haft dialogmöten med systemleverantörer, tullombud, den externa referensgruppen för det nya importsystemet samt med den externa referensgruppen för programmet Elektronisk tull. Vid dessa möten diskuterades pågående utvecklingsarbete av nya system och processer samt kommande förändringar för olika aktörer i näringslivet. Kopplat till brexit har två dialogmöten genomförts, det ena med fokus på de kommande ursprungskontrollerna i det brittiska varuflödet och det andra för att diskutera hanteringen av varor med exportrestriktioner med tullombud. Under ett dialogmöte med medlemmar i Tullverkets kundpanel, diskuterades ett förslag på framtida utformning av Tullverkets e-tjänster.

Med anledning av pandemin har fysiska arrangemang ersatts av digitala under större delen av året. Intresset för årets tulldagar som Tullverket arrangerar tillsammans med Transportindustriförbundet och handelskamrarna i Stockholm, Göteborg och Malmö, var stort. Höstens tulldagar genomfördes såväl på plats i Malmö, Göteborg och Stockholm som digitalt. Totalt deltog totalt cirka 1 150 personer. På grund av pandemin fanns begränsningar för antal deltagare på plats.

Som en effekt av pandemin ställde Tullverket om sitt kursutbud för företagen från fysisk närvaro till webbseminarier. Omställningen fick bra omdömen i kursutvärderingarna och Tullverket har därför fortsatt att erbjuda sina kurser med möjlighet att delta på distans.

Även informationsträffarna för de som ska börja handla med länder utanför EU har under året utförts helt på distans. Det är en information i ett webbseminarium på en timme med möjlighet till individuell rådgivning direkt efter informationstillfället. Under juni månad ökades antal tillfällen och en marknadsföringsinsats

Tabell 49

Tillgänglighet till import- och exportsystem	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021 i procentenheter
	99,97%	99,83%	99,83%	0

Tabell 50

Antal samtal till it-support ^{a)}	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
	6 733	6 230	7 014	13%

a) Systemet saknar uppgifter om fördelning per kvinnor och män.

Tabell 51

Antal frågor till Tullsvär ^{a)}	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
E-post ^{b)}	19 306	15 053	19 731	31%
Telefonsamtal	82 970	88 355	105 958	20%
Totalt	102 276	103 408	125 689	22%

a) Systemet saknar uppgifter om fördelning per kvinnor och män.

b) Fram till och med 2019 räknades följdfråga som nytt ärende. Mätmetoden ändrades 2020 varför resultatet inte är jämförbart med 2019.

Tabell 52

Genomsnittlig väntetid i Tullsvär (minuter)	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021 Minuter
	05:12	04:51	10:35	+05:44

gjordes på startsidan på tullverket.se. Det blev en markant ökning av antalet deltagare och intresset har bestått under resten av året.

Tullverket deltar i det myndighetsgemensamma arbetet med webbplatsen verksamt.se som samlar information och e-tjänster för de som ska starta eller driver företag. Under året har mycket fokus varit på hur pandemin påverkat Sverige och handeln. Tullverket har bidragit i Verksamhets nyhetsbrev med bland annat reklam för kurser och webbseminarier samt information om tull- och momsfrihet för varor för skydd mot covid-19, goda tullrutiner och givetvis brexit.

Förtroendemätning

Det finns ett starkt samband mellan mediernas rapportering och medborgarnas kännedom om och förtroende för Tullverket. Medieintresset har under 2021 ökat räknat både i antalet publiceringar och räckvidd. Även antalet kontakter med medierna är större än under 2020. Som tidigare handlar de flesta publiceringar om arbetet mot smuggling av narkotika och vapen. Tullverket arbetar aktivt för att informera om resultat och bredda bilden av verksamheten. Under 2021 har myndigheten bland annat gått ut med information om förbättrade arbetsmetoder, arbetet med nykterhetskontroller riktade mot tung trafik, smuggling av sällskapsdjur och beslag av nya droger.

Kantar Publics årliga anseendeundersökning visar att medierapporteringens betydelse för medborgarnas kännedom om och förtroende för Tullverket är stor.

I 2021 års undersökning fick Tullverket ett anseendeindex på 40 i Kantar Publics undersökning vilket är något högre jämfört med 2020 när index var 39. Snittet bland myndigheter är 35 och ett anseendeindex över 50 är att betrakta som högt. Undersökningen mäter allmänhetens tilltro till och intryck av 45 svenska myndigheter och varje myndighet bedöms av cirka 300 slumpmässigt utvalda personer via en webbaserad enkät. Tullverkets styrkor är att vi är trovärdiga i media och att vi är en myndighet man gillar och respekterar. Tullverket kan förbättra sig i effektivitet och tillgänglighet men vi ligger på en stabil nivå avseende bedömning i kvalitet och service.

Tullverket har fortfarande ett något lägre anseende bland män (34) än bland kvinnor (48), se tabell 58 i tabellbilagan. Att anseendet är lägre bland de tillfrågade männen än kvinnorna är inte unikt för Tullverket, men skillnaden har ökat då anseendet hos kvinnor ökat i förhållande till föregående mätningar. Någon saklig orsak till detta går inte att fastställa. Tullverket kan inte se att resultatet beror på osakliga skillnader i möjligheter och villkor för könen, trots att kännedomen om Tullverket är högre bland män än kvinnor. Likaså är kännedomen högre i de äldre åldersgrupperna.

I november 2021 genomförde undersökningsföretaget Indikator en kundnöjdhetsundersökning bland 159 tullansvariga hos tullombud, import- och exportföretag. Det är en återkommande undersökning som genomförs vart tredje år.

Resultatet för 2020 är något bättre än vid förra undersökningen som genomfördes 2018. På grund av lågt deltagande ska resultatet tolkas med viss försiktighet. NKI¹-värdet 74 av 100 (NKI 69 i undersökningen 2018) är ett sammanfattande mått på företagets nöjdhet. Det var ingen skillnad mellan män och kvinnors nöjdhet. Värdet baseras på tre frågor:

- Nöjdhet med Tullverket?
- Hur väl uppfyller Tullverket förväntningarna?
- Hur väl motsvarar Tullverket den perfekta myndigheten?

Områden att prioritera framöver handlar om att göra det lätt för företag att göra rätt. Det krävs ett fortsatt arbete med informationen på Tullverkets webbplats för att det ska bli enklare för företagen att lämna in korrekta tulldeklarationer och tillståndsansökningar. Vi ska också öka tillgängligheten så att företag lättare får svar på sina frågor och hjälp med sina ärenden. Fyra av fem företag uppger att de har ett högt förtroende för Tullverket samt för myndighetens förmåga att handlägga ärenden rättvist och korrekt. I genomsnitt har andelen som upplever att Tullverket erbjuder en hög kvalitet på service och tjänster ökat något sedan föregående mätning.

1) NKI betyder nöjd-kund-index.

Tabell 53

Anseendeindex Källa: Kantar Public	2019	2020	2021
Totalt	35	39	40
– bland kvinnor	40	43	48
– bland män	32	35	34

Tabell 54

Klagomål och skadeståndsärenden	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Totalt antal	184	259	234	-10%
– varav antal klagomål	95	127	109	-14%
– varav avseende bemötande	48	50	50	0%
– andel bemötande av klagomål	51%	39%	46%	7 procentenheter

Tabell 55

Klagomåls- och skadeståndsärenden avseende fysisk kontroll	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021 i procentenheter
Andel skriftliga klagomål och skadestånd avseende fysiska kontroller	0,16%	0,18%	0,15%	0,06

Tabell 56

Klagomål och skadestånd – fördelat per kön	2019				2020				2021			
	Kvinnor	Män	Jurisk person	Totalt antal ^{a)}	Kvinnor	Män	Jurisk person	Totalt antal ^{a)}	Kvinnor	Män	Jurisk person	Totalt antal ^{a)}
Antal	51	115	18	184	45	155	50	259	45	155	25	234
– varav andel på bemötande	31%	67%	2%	27%	24%	70%	4%	19%	28%	68%	4%	21%
– varav andel vid fysisk kontroll	28%	65%	7%	59%	16%	60%	20%	64%	19%	69%	9%	68%

a) Inklusive ärenden med okänt kön.

Bemötande

Tullverkets bemötande har påverkan på förtroendet för myndigheten. Det är också viktigt att alla får ett likvärdigt bemötande när de har kontakt med Tullverket.

Klagomål gällande Tullverkets bemötande kan till exempel röra ifrågasättande av Tullverkets befogenheter och urval vid tullkontroll men också hur vi utfört vårt uppdrag. Myndigheten lägger stor vikt vid att följa upp kritik gällande brister avseende detta. Det sker därför en löpande uppföljning av bemötandefrågor på bland annat ledningsmöten, arbetsplatsträffar och kompetensutvecklingsdagar samt i samband med enskilda händelser.

Muntliga och mer allmänna klagomål som framförts till Tullverket hanteras i första hand av Tullverkets kundombudsman. Under 2021 tog kundombudsmannen emot 90 samtal (72 stycken 2020; 70 stycken 2019). 39 av dessa var klagomål på bemötande framför allt i samband med visitation av resenärer. 24 samtal handlade om ersättningsanspråk för föremål som skadats eller förlorats i samband med kontroller. I övrigt

kom det in många samtal med frågor kring befogenheter, arbetsmetoder och vem man ska kontakta.

Skriftliga klagomål och synpunkter på hur Tullverket utför sin verksamhet utreds alltid som en konsekvens av förvaltningslagens service-skyldighet och besvaras med en svarsskrivelse. När kritiken är befogad är det viktigt att Tullverket drar lärdom av det. Utredningarna gör att vi kan förbättra vårt arbete.

Antalet skriftliga klagomål och skadestånds-ärenden har minskat med 10 procent under året. Fördelningen mellan kvinnor och män ligger på samma nivå som föregående år. 19 procent (17 procent 2020; 28 procent 2019) kom från kvinnor och 66 procent (60 procent 2020; 62 procent 2019) från män. Under året inkom 11 procent av det totala antalet ärenden från juridiska personer. Detta är en minskning jämfört med föregående år när 20 procent av ärendena kom från juridiska personer. Andelen ligger nu åter i linje med utfallet före pandemin. Det följer sannolikt av privatpersoners minskade resande till följd av pandemin och att Tullverket

Foto: Ulf Sandberg

genomfört fler kontroller i godsflödet.

Under 2021 har mindre än hälften av årets inkomna klagomål berört bemötandesituationen främst vid genomförande av fysisk kontroll men även vid husrannsakan eller andra åtgärder i samband med brottsutredning. Det är en ökning jämfört med föregående år. Det bör i detta sammanhang beaktas att antalet klagomål i sin helhet minskat jämfört med föregående år. Fördelningen av klagomål avseende bemötande från kvinnor respektive män ligger på ungefär samma nivå som föregående år. Ungefär 68 procent från män (70 procent 2020; 67 procent 2019) och 28 procent från kvinnor (24 procent 2020; 30 procent 2019).

En större del av Tullverkets klagomål gällande bemötande, 44 av 50 ärenden, är kopplade till Tullverkets arbete med att genomföra fysisk kontroll. Det är en ökning från föregående år när 42 klagomålsärenden inom genomföra fysisk kontroll avsåg tulltjänstemans bemötande. Det kan bero på att vi gjort färre kontroller av resenärer under 2020 på grund av pandemin och antalet kontroller nu ökat.

Under året hanterade Tullverket 160 klagomål- och/eller skadeståndsärenden kopplade till fysisk kontroll i jämförelse med 166 ärenden år 2020. Fördelningen mellan kvinnor och män i dessa ärenden var 19 procent (16 procent 2020; 28 procent 2019) från kvinnor och 69 procent (60 procent 2020; 65 procent 2019) från män.

I relation till det antal fysiska kontroller som Tullverket genomför är antalet klagomål och skadeståndsärenden mycket lågt.

Fördelningen mellan kvinnor och män vad gäller klagomål och skadestånd varierar något över åren men ligger runt 20–30 procent för kvinnor och 60–70 procent för män. Tullverket kan inte se några osakliga skillnader till fördelningen utan det speglar även fördelningen mellan kvinnor och män som kontrollerats vid fysiska kontroller enligt de mätningar som Tullverket genomfört.

Bemötandemätning

Tullverket har vid några tillfällen låtit genomföra undersökningar av tjänstemännens bemötande av enskilda i samband med tullkontroll av resenärer eller transportörers anmälan av varor för tullklarering. Undersökningarna har

fokuserat på om bemötandet haft osakliga skillnader beroende på de enskilda personernas kön. De undersökningar som genomfördes 2018 och 2019 visade inte några osakliga skillnader och merparten av besökarna och resenärerna, oberoende av kön, var mycket nöjda med Tullverkets bemötande.

Under 2020 genomfördes ingen mätning på grund av pandemin. Under 2021 kunde undersökningarna genomföras under hösten när restriktionerna lättade.

Undersökningen utfördes på två platser och avsåg tullkontroller av fordon vid Öresundsbron samt resenärer på tågen från Kastrup till Malmö C. Undersökningen omfattar på båda platserna observationer av tjänstemännens agerande och för kontrollerna vid Öresundsbron genomfördes även en enkätundersökning av de enskilda som kontrollerades. Motsvarande enkätundersökning med uppföljande frågor ställdes inte till tågresenärerna med anledning av den begränsade och svårframkomliga miljön och de korta sträckorna mellan stationerna. Dessutom hade närheten till medpassagerare kunnat påverkat resenärernas integritet och tillförlitligheten i resultaten.

Tulltjänstemännens arbete uppfattades på det hela taget som positivt. Av de som kontrollerades vid Öresundsbron angav över 80 procent att de hade fått ett gott helhetsintryck av tulltjänstemännens bemötande. Det går inte att se några osakliga skillnader i bemötandet av kvinnor och män. Över 90 procent av de kontrollerade ansåg att tulltjänstemännen bemötte dem på ett respektfullt sätt.

Kontroller fördelat på kön

Tullverket har inte system för att kunna dokumentera samtliga utförda kontroller fördelade på kön och därför görs en manuell mätning under en månad per år för att få en bild av fördelningen av kvinnor respektive män vid våra kontroller. Denna mätning ger oss dock ingen säker bild av fördelningen av kön bland resenärer generellt.

Undersökningen genomfördes i november 2021. Antalet personer som kontrollerades är högre än föregående år. Merparten av kontrollerna gjordes mot resenärer som anlänt med personbil eller flyg. Ett trafikflöde avviker

Tabell 57

Kontroller per trafikflöde Resenärer	2019			2020			2021 ^{a)}		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Buss vid landgräns	34%	66%	343	39%	61%	216	34%	66%	438
Flyg	30%	70%	1 544	28%	72%	1 081	27%	73%	1 907
Färja	21%	79%	443	18%	82%	299	15%	85%	519
Personbil vid landgräns	15%	85%	496	16%	84%	1 109	17%	83%	1 548
Personbil vid färja	13%	87%	790	15%	85%	862	13%	87%	1 163
Buss vid färja	46%	54%	46	28%	72%	75	21%	79%	77
Tåg	13%	87%	211	18%	83%	80	21%	79%	284
Total fördelning	23%	77%	3 873	21%	79%	3 722	21%	79%	5 936

a) Punktmätning gjord under november.

Tabell 58

Andel beslag fördelat per trafikflöde och kön ^{a)}	2019				2020				2021			
	Kvinnor	Män	Okända	Antal	Kvinnor	Män	Okända	Antal	Kvinnor	Män	Okända	Antal
Buss	3%	21%	77%	235	4%	37%	59%	154	7%	40%	53%	189
Flyg	18%	73%	9%	446	16%	78%	6%	385	17%	76%	6%	1 284
Personbil	8%	79%	13%	1 146	8%	76%	16%	960	19%	72%	10%	2 198
Färja	7%	62%	31%	248	6%	53%	41%	223	6%	67%	27%	472
Persontåg	4%	53%	43%	391	8%	38%	54%	233	7%	55%	38%	481
Post	19%	60%	21%	5 329	20%	57%	23%	4 121	19%	64%	17%	4 143
Övrigt	19%	71%	11%	4 046	19%	71%	10%	3 929	19%	70%	12%	3 784
Totalt andel	17%	65%	18%		17%	64%	18%		17%	68%	15%	
Totalt antal	1 969	7 700	2 172	11 841	1 743	6 433	1 829	10 005	2 191	8 501	1 859	12 551

a) Observera att i tabellen kan flera personer vara misstänkta för samma brott.

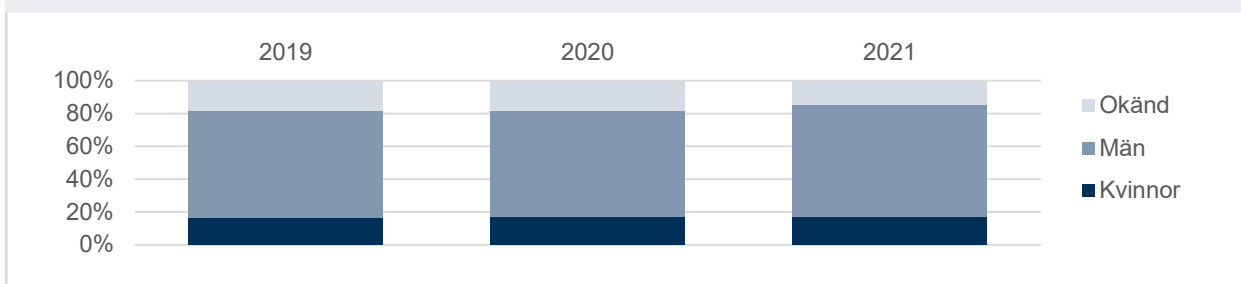
Tabell 59

Antal lagföringsbeslut ^{a)} av tullåklagare	2018	2019	2020
<i>Källa: BRÅ, Sveriges officiella kriminalstatistik</i>			
Totalt	1 010	1 226	1 155
– varav kvinnor	132	147	110
– varav män	878	1 079	1 045

a) Med lagföringsbeslut avses fällande domslut i tingsrätten, godkänt strafföreläggande eller åtalsunderlåtelse.

Diagram 15

Andel beslag fördelat per kön

och det är resenärer med buss via landsgräns. I detta flöde har vi kontrollerat 34 procent kvinnor. Även tidigare år har andelen kvinnor som kontrollerats varit högre i just flödet av bussresenärer jämfört med övriga trafikflöden. Någon närmare analys av utfallet är svår att göra eftersom det är många faktorer som kan påverka. Tullverket styr inte selektering av kontrollobjekt efter kön utan efter riskprofilering och resultatet ger ingen indikation på osaklig fördelning.

Beslag fördelat på kön

Fördelningen av beslag för kvinnor respektive män ligger på ungefär samma nivå som föregående år. Andelen beslag varierar stort beroende på i vilket trafikflöde beslagen gjorts. Generellt har antalet beslag gått upp under 2021, vilket främst beror på fler att kontroller av resenärer har genomförts.

Andelen beslag från kvinnor i personbilstrafiken är högre jämfört med föregående år. Andelen okänt kön är stor i buss- och persontågs- trafikerna eftersom vi ofta kontrollerar bagage som inte någon resenär tar på sig ägarskapet för.

Andelen beslag från kvinnor ligger på samma nivå som andelen kvinnor som kontrollerats av Tullverket i mätningarna vid fysiska kontroller.

Lagförelse fördelat per kön

Den nationella kriminalstatistiken från Brottsförebyggande rådet redovisar fördelningen av beslut om lagförelse från tullåklagare totalt samt fördelat per kvinnor och män. Statistiken för 2021 är inte tillgänglig förrän i maj 2022. Under 2020 fattade tullåklagare 1 155 beslut om lagförelse. Av dessa var 10 procent beslut om kvinnor och 90 procent beslut om män, vilket motsvarar fördelningen mellan kvinnor och män över tid. Män är över-representerade i den typ av brottslighet Tullverket utreder och Tullverket kan inte se någon osaklighet i skillnaden mellan andel lagförda män och kvinnor även om andelen män här är något högre än andelen män som Tullverket har kontrollerat.

Även fördelningen mellan kvinnor och män som dömts för grova brott som Tullverket utrett följer huvudsakligen samma fördelning, 10 procent kvinnor och 90 procent män.

Vid en jämförelse av fördelningen mellan kvinnor och män som dömts till påföljd för samtliga brott som Tullverket har utrett är fördelningen ungefär densamma, drygt 10 procent kvinnor och knappt 90 procent män, men antalet har ökat totalt jämfört med föregående år. Fördelningen varierar något beroende på påföljd och andelen kvinnor har

Tabell 60

Dömda för grova brott, fördelat per kvinnor och män	2019		2020		2021		Förändring 2020–2021 i procentenheter
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	
Kvinnor	23	10,6%	12	5,6%	20	9,6%	4,1
Män	194	89,4%	204	94,4%	188	90,4%	-4,1
Totalt	217	100,0%	216	100,0%	208	100,0%	

Tabell 61

Påföljder fördelade per kvinnor och män	2019			2020			2021		
	Totalt antal	Andel kvinnor	Andel män	Totalt antal	Andel kvinnor	Andel män	Totalt antal	Andel kvinnor	Andel män
Annan påföljd	192	13%	88%	259	12%	88%	287	21%	79%
Dagsböter	453	11%	89%	976	9%	91%	1 142	9%	91%
Frikänd	118	19%	81%	77	18%	82%	168	27%	73%
Fängelse	298	15%	85%	365	16%	84%	559	12%	88%
Penningböter	8	0%	100%	138	9%	91%	272	14%	86%
Totalt	1 069	13%	87%	1 815	11%	89%	2 428	13%	87%

ökat för de som blivit dömda till penningböter eller annan påföljd samt de som frikänts.

Totalt har antalet påföljder ökat vilken mer speglar att hela rättsprocessen tar tid och att de påföljder vi ser 2021 till viss del härrör från beslag och brottsutredningsarbete som skett under 2020.

Tullverkets arbete med diskriminering och kränkande särbehandling

Tullverket arbetar för att vår verksamhet och arbetsplats ska vara fri från diskriminering och kränkande särbehandling, och det råder nolltolerans för all form av diskriminering och kränkande särbehandling.

Särskilda insatser under 2021 är de utbildningar vi genomfört i rekrytering och arbetsmiljö för chefer som bland annat syftar till att skapa medvetenhet kring diskriminering och att förebygga kränkande särbehandling. Vi har även i delar av verksamheten genomfört workshoppar och seminarium kring chefsförsörjning och jämställdhet. Dessutom har samtliga chefer under året haft i uppdrag att aktualisera och diskutera principerna i den statliga värdegrunden i sina arbetsgrupper. Vi har även informerat om det stärkta skyddet för visselblåsare och hur man går tillväga för att anmäla oegentligheter.

Några exempel på återkommande saker vi

gör som vi tror kan förebygga diskriminering och kränkande särbehandling:

- Statstjänstemannarollen och statliga värdegrunden ingår i introduktionsutbildningen för nya medarbetare och även vid utbildning för nya chefer.
- Vi tillämpar kompetensbaserad rekrytering, vilket ger förutsättningar för en objektiv och icke-diskriminerande rekryteringsprocess.
- Strategisk lönebildning med bland annat gemensamma lönekriterier i syfte att säkra att bedömning sker på ett likartat sätt.
- Skyndsam hantering när vi får signaler om diskriminering och kränkande särbehandling i enskilda fall. Tullverket har ett incidentrapporteringsystem som bidrar till en enhetlig och snabb process.
- Tillgänglighetsaspekten ingår som en naturlig del i lokalplaneringen samt vid årlig uppföljning av lokaler.
- Möjlighet att teckna överenskommelse om flexibel arbetsplats gör det enklare för fler att kombinera yrkesliv och privatliv.
- Våra utbildningar genomförs i allt högre grad digitalt, vilket ger fler möjlighet att delta utifrån sina egna förutsättningar.

Foto: Mette Ottosson

Verksamhetsutveckling

Tullverket ska redovisa de viktigaste verksamhets- och it-utvecklingsinsatserna som har genomförts under året. Redovisningen ska göras utifrån förväntad nytta, påverkan på myndighetens sätt att utföra sina uppgifter och när effekten förväntas uppstå. Vidare ska myndigheten redovisa vilka större framtida utmaningar som har identifierats men där något utvecklingsarbete ännu inte har inletts. Tullverket ska även redovisa de effekter som har uppkommit under året som härrör från verksamhetsutveckling som genomförts under året eller tidigare.¹

Inriktningsbeslut avseende Tullverkets utvecklings- och förvaltningsportfölj

För att klara både den EU-styrda och den nationella tvingande digitaliseringen beslutade Tullverket under 2021 om nödvändiga prioriteringar för utvecklings- och förvaltningsportföljen. Tid, resurser och medel behövde frigöras för att göra det möjligt att öka utvecklingstakten i programmet Elektronisk tull samt att förlänga programmet Digital brotts-

hantering. Under en tid framöver behöver andra viktiga, pågående och/eller planerade initiativ pausas, minskas i omfattning eller skjutas fram i tid.

Målsättningen är att säkerställa att Tullverket följer tullkodex, kan fullgöra sina åtaganden i det myndighetsgemensamma arbetet rättsväsendets informationsförsörjning (Rif) och det ska vara möjligt att avveckla Tullverkets nuvarande it-plattform Ingress senast 2025.

¹) Regleringsbrev för budgetåret 2021 avseende Tullverket.

Viktigaste verksamhets- och it-utvecklingsinsatserna

De viktigaste verksamhets- och it-utvecklingsinsatserna under 2021 var

- implementering av ny tullkodex inom EU
- digitalisering av den brottsbekämpande verksamheten
- transformering och moderniserat arbetsätt av ärenden i verksdiariet
- införande av systemet eArkiv
- åtgärder för att uppfylla krav enligt gällande dataskyddsbestämmelser.

Implementering av ny tullkodex inom EU

Tullkodex antogs hösten 2013 och implementeras i medlemsländerna under åren 2016–2025. Det utvecklingsarbete som krävs för att uppfylla tullkodex omhändertar Tullverket inom ramen för programmet Elektronisk tull (ET). Dessa förändringar kommer också att öka Tullverkets möjligheter att effektivare fullgöra sitt uppdrag att kontrollera varuflödet. De innebär även att näringslivet får en mer digitaliserad, harmoniserad och effektiv tullhantering.

Arbetet med implementeringen av den nya tullkodexen är omfattande och komplext och står för en mycket stor del av Tullverkets utvecklingsförmåga. Det påverkar också flera olika delar av verksamheten. För att kunna hålla tidpunkterna i lagstiftningen behöver utvecklingsförmågan utvecklas ytterligare kommande år vilket får påverkan på Tullverkets budget och genom att annat utvecklingsarbete måste prioriteras ner. Trots det innebär nuvarande utvecklingsplan förseningar mot EU:s tidplan i vissa delar. Det gäller Särskilda förfarande för import som är cirka 6 månader försenat samt Anmälan om varors ankomst och tillfälligt lagring och Lågvärdedeklaration för import där förseningen uppskattas till 2–3 månader.

Under året har följande större arbeten pågått:

- Inom underrättelseverksamheten sker förändringar inom importkontrollsystemet etappvis under ett antal år. Under 2021 har ICS 2 fas 1 anslutit post- och expressförsändelser via flyg till systemet. Fas 2, med bland annat utökad riskhantering avseende hela flygflödet, har även startat. Hela systemlösningen som ska hantera samtliga transportslag ska vara i drift 2024.

Foto: iStock

- Större arbeten med påverkan på främst kontrollverksamhetsområdet har pågått i projektet Import standardtulldeklaration för hantering enligt standardförfarandet som beräknas bli klart under 2022. Arbetet med särskilda förfaranden och lågvärdesändringar beräknas vara klara i början av 2023.
- Under 2021 har projektet Export – standardflöde startat inom området export. Det är det första i raden av projekt för omläggning av hela exportprocessen och de beräknas pågå till utgången 2025.

Digitalisering av den brottsbekämpande verksamheten

Tullverket arbetar för att digitalisera den brottsbekämpande verksamheten samlas i programmet Digital brottshantering.

Syftet är att ersätta de nuvarande bristfälligt sammankopplade och föråldrade it-stöden med ett nytt så att Tullverket kan leva upp till sina åtaganden i det myndighetsgemensamma arbetet Rättsväsendets informationsförsörjning (Rif). Rif innebär även en effektivare handläggning och ökad kvalitet, bland annat genom att uppgifter bara behöver registreras en gång i ett system.

Under året har första versionen av Tullverkets nya systemstöd för brottsutredning, Bus, satts i produktion och alla nya brottsrapporteringsärenden hanteras nu i systemet. Inom ramen för Rif kommer Bus i kommande etapper att kopplas ihop med Åklagarmyndighetens, Brottsförebyggande rådets och Domstolsverkets system.

Byte och modernisering av verksdiarium

Sedan 2019 byter Tullverket successivt system för verksdiariet. Syftet är att få en effektivare, digitaliserad ärendehantering som är rättssäker och enhetlig, och där Tullverket uppfyller lagkraven på hantering av personuppgifter.

Under 2021 har nya arbetssätt börjat tillämpas för ärenden kopplade till hanteringen av uppbörd och första delen av ärenden i klareringsverksamheten. Tullverkets samtliga större ärendetyper beräknas vara över flyttade i slutet av 2024.

För varje ärendetyp som hanteras enligt det nya arbetssättet ser vi betydande effekter i verksamheten. Handläggningstiden har kortats och hanteringen sker på ett mer enhetligt och transparent sätt, vilket även underlättar prioriteringar och möjliggör ett flexibelt användande av tillgängliga resurser.

Införande av e-arkiv

Syftet med att Tullverket inför ett e-arkiv är att bevara och tillgängliggöra digital information över tid utifrån arkivförfattningar, EU:s dataskyddsförordning (GDPR), registerlagstiftning och verksamhetsbehov. I vissa fall är e-arkiv en förutsättning för att kunna avveckla äldre system.

Basplattan för systemet eArkiv har varit i drift sedan december 2018 och nödvändig vidareutveckling pågår under 2020–2022. Anslutning av cirka 30 verksamhetssystem och informationsmängder till eArkiv kommer att ske successivt under 2020-talet.

Åtgärder gällande dataskyddsbestämmelser för tulldatalagen

Under 2021 har ett arbete startat för att identifiera och åtgärda brister som finns i Tullverkets datasystem utifrån dataskyddsbestämmelserna. Genom detta säkerställs att hanteringen av de uppgifter som omfattas av tulldatalagen är förenlig med EU:s dataskyddsförordning (GDPR) och tillhörande lagstiftning. Åtgärderna genomförs löpande under de kommande åren och beräknas vara slutförda i slutet av 2023.

Åtgärder gällande överföring av personuppgifter till tredjeland

Med anledning av EU-domstolens avgörande under 2020 i det så kallade Schrems II-målet har Tullverket inventerat befintliga avtal för att säkerställa att överföringar av personuppgifter till tredjeland sker på laglig grund.

Inventeringen resulterade i att vissa avtal sagts upp eller inte förlängts. En del pågående anskaffningar har fått startas om eftersom kraven behövs kompletteras. Varje identifierat avtal med någon form av tredjelands överföring av personuppgifter har också kategoriserats för att underlätta det fortsatta arbetet för att minimera

delning av personuppgifter till tredjeland. Förutom identifieringen av tredjelandsöverföring av personuppgifter i befintliga avtal har arbetet också medfört att kravarbete vid anskaffning blivit tydligare och en generell och kvalitativ förbättring av avtalsförvaltningen.

Ökad analysförmåga

I Tullverket pågår ett arbete för att utveckla effektivare lösningar för informationshantering och förbättra underrättelseverksamhetens analysförmåga. Underrättelseverksamheten måste kunna lagra en ökande datamängd och sedan analysera rätt data. Dessutom behöver arbetsmetoder och systemstöd utvecklas för att minska manuellt arbete. Se även kapitlet Underrättelseverksamheten, sidan 25.

En konsekvens av Tullverkets inriktningsbeslut under 2021 om att prioritera utvecklings- och förvaltningsportföljen var att detta arbete för att förstärka Tullverkets analys förmåga har skjutits på framtiden.

Vidareutveckling av beslutstöd

Beslutsstöd är ett samlingsbegrepp av olika datadrivna analysmetoder för att stödja effektivt beslutsfattande, främst genom bearbetning och visualisering av stora informationsmängder. Beslutsstödsportalen är ingången till Tullverkets gemensamma och kvalitetssäkrade rapporter och visualiseringar vilka har tagits fram för olika typer av uppföljning, analys och statistik. De innehåller uppgifter om uppbörd, tillståndshantering, förebyggande och motverkande av brottslighet, in- och utförelse, beslag, produktivitet, kompetensförsörjning samt ekonomi. Beslutsstödet vidareutvecklas kontinuerligt och nya informationsmängder tillhandahålls löpande för att stödja verksamhetens nya och förändrade behov av uppföljning, analys och statistik.

Under 2021 har antalet datarapporter ökat. Ett mer proaktivt analysarbete kan nu genomföras av de stora informationsmängderna i de lämnade tulldeklarationerna för att bland annat upptäcka större risker för uppbördsbortfall. I arbetet med att följa upp en korrekt användning av olika tillstånd hos företagen har beslutsstöd lett till både en effektivare och mer enhetlig ärendehantering vilket innebär en mer

rättssäker handläggning och bidrar till en ökad konkurrensneutralitet mellan tillståndshavarna.

Uppbörd och garantier

Under 2021 har ett nytt system och en ny e-tjänst för hantering av företagens garantier inom uppbördsverksamheten tagits i drift. Tjänsten underlättar företagets hantering av garantier och Tullverkets övervakning.

I nästa steg av utvecklingen, som startade 2021, kommer nya it-stöd för hantering av EU-reskontra och fordran tas fram. Det totala arbetet för området kommer att pågå till 2025. En verksamhetsförändring med stöd av nya uppbörds- och garantisystem medför att Tullverket kan hantera garantier enligt kraven i EU:s gemensamma tullagstiftning men ska även minska riskerna för fel i redovisningen till EU, kostnaderna för administrativa misstag och de genom snittliga ledtiderna i indrivningsprocessen.

Gemensam digital ingång till Europa

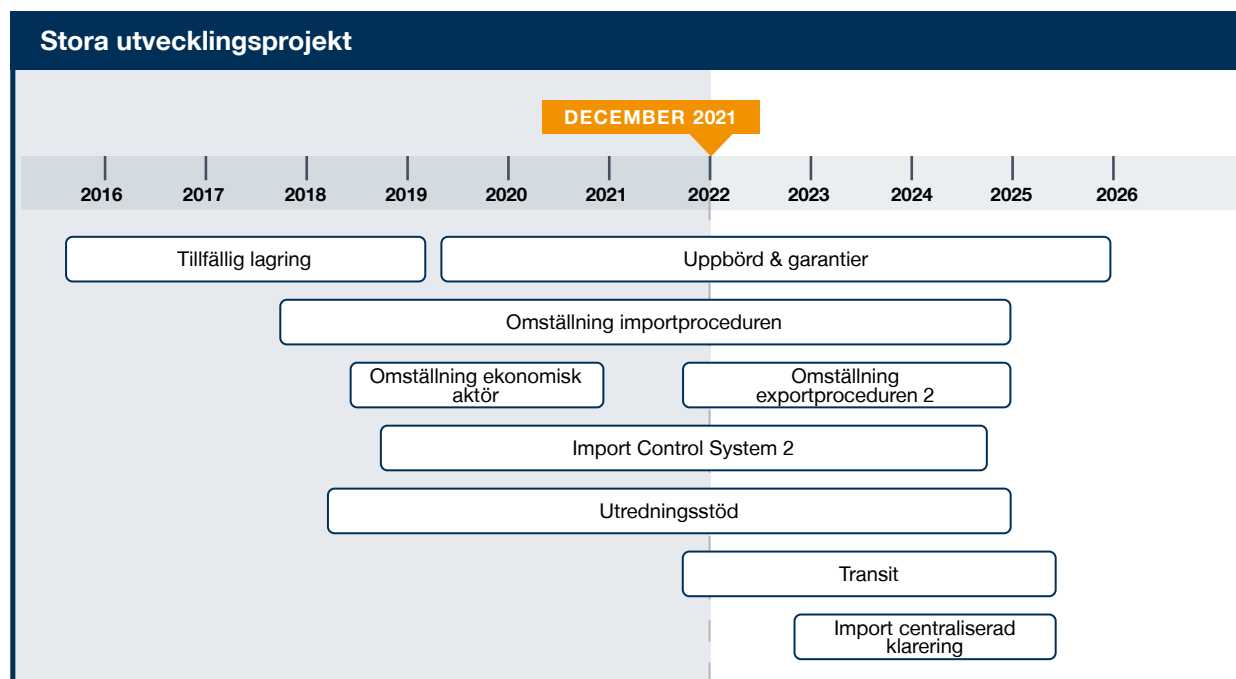
Tullverket är en av de myndigheter som regeringen givit i uppdrag² att utifrån sitt verksamhetsområde vara behörig myndighet enligt förordningen om en gemensam digital ingång samt de EU-rättsakter³ som har beslutats med stöd av förordningen. Införandet sker successivt till och med den 31 december 2023. Tullverket har säkerställt samtlig funktionalitet i etappen till och med 31 december 2021 för portalen youreurope.eu.

Det innebär att Tullverket

- tillhandahåller information i sidorna på tullverket.se i enlighet med bilaga 1 och kvalitetskraven i förordningen
- tillhandahåller webbstatistik och återkoppling från användarna för sidorna på tullverket.se som är länkade till den gemensamma digitala ingången
- har lämnat den information som behövs till Sveriges nationella samordnare för en gemensam digital ingång, Myndigheten för digital förvaltning.

2) Regeringsbeslut I2020/03233.

3) Europaparlamentet och rådets förordning (EU) nr 1024/2012 om inrättande av en gemensam digital ingång samt hjälp- och problemlösningstjänster.

Större framtida utmaningar

Utifrån krav på olika typer av regelefterlevnad kommer Tullverket de kommande fyra åren att stå inför om fattande förändringar inom flera områden. Samtidigt är flera omfattande it-stöd gamla och behöver bytas ut. Sammantaget kommer detta att uppta största delen av kapaciteten i Tullverkets utvecklings- och förvaltnings verksamhet. Tullverket arbetar löpande med att omhänderta nya innovationer och på så sätt hitta nya sätt att effektivisera verksamheten. Under 2021 har detta arbete varit tvunget att prioriteras ned och behovet kommer därför att bli än större under kommande år.

EU initierar stora digitaliseringsprojekt för att skapa en enhetlig elektronisk tullhantering vilket inte bara är ett tvingande krav utan även centralt för att vi ska kunna förbättras inom underrättelse-, uppbörds- och kontrollverksamheterna. Utvecklingen av en elektronisk tullhantering kommer att pågå under flera år framöver. Det primära effektmålet är att leva upp till lagkraven i den nya tullagstiftningen vilket inte kommer att innebära någon större effektivisering av verksamheten. För ändringen är komplex eftersom den omfattar många nya lagkrav, har starka beroenden till den gemensamma EU-planen samt har stor påverkan på

både verksamheten och näringslivet. Eftersom det är en successiv ersättning av system under en relativt lång period leder detta också till ökade förvaltningskostnader.

Inom den brottsutredande verksamheten har Tullverket behov av viktiga teknikinvesteringar för att upprätthålla en effektiv samverkan med Polismyndigheten som inlett ett omfattande tekniklyft. Till underrättelseverksamheten kommer Tullverket framöver att behöva stärka analysförmågan och då särskilt förmågan att analysera stora mängder data. Det är nödvändigt för att kunna hantera den stora ökningen av tulldeklarerationer och säkerställa en korrekt uppbörd.

Inom de kommande åren kommer Tullverket att behöva upphandla nya verksamhetssystem inom olika administrativa områden. Det gäller till exempel löne- och ekonomisystem.

Investeringsbudget

Tullverket redovisar större verksamhetsinvesteringar som överstiger 20 miljoner kronor fram till 2022 inklusive övriga kostnader av Tullverkets hela utvecklingsportfölj.

Sedan lämnad budget har en omfördelning skett för att i så hög grad som möjligt efterleva åtaganden enligt tullkodex. Detta har under

året bland annat inneburit senareläggning av investeringar i delar inom Uppbörd & garantier och Omställning exportproceduren med avvikelser i form av minskat utfall i investeringsbudgeten som följd.

Avvikelsena i investeringsbudgeten i övrigt består i huvudsak av följande orsaker:

- ICS 2 har fått förstärkt budget på grund av ökad omfattning i slutskedet och ökade kostnader i samband med driftsättningen av fas 1 samt en tidigare lagd start av fas 2.
- Genomförandet av Omställning importproceduren är mer omfattande än vad tidigare beräkningar visat och har därför fått förstärkt budget.

Större avvikelser 2021 är följande:

- Programmet Elektronisk tull fick under året ökad budget för att bättre kunna möta tidskraven i tullkodex.
- ICS2 överskred budget på grund av ökad omfattning i slutskedet och ökade kostnader i samband med driftsättningen av fas 1 samt en tidigare lagd start av fas 2.
- Genomförandet av Import är mer omfattande än vad tidigare beräkningar visat.
- Tidpunkten för start av Export blev senarelagd från början till slutet av 2021.

Extern medfinansiering

Tullverket har under 2021 deltagit i följande utvecklingsarbeten med finansiering från EU:s ramprogram för forskning och innovation, Horizon:

- Projektet BorderSens⁴ ska ta fram en prototyp till ett fältinstrument som med hög träffsäkerhet ska kunna detektera narkotika och narkotikaprekursorer. Projektet påbörjades 2019 och pågår till 2023. Projektfinansieringen för Tullverket är 23 000 euro.

- Projektet Profile⁵ avser vidareutveckling av förmågan för hantering av hot och risker inom den internationella leveranskedjan för varor. Tullverket ansvarar för ett arbetspaket som syftar till att förbättra riskhanteringen vid import och export med stora datakällor mellan Norge och Sverige samt moderna metoder för data analys. Tullverkets finansieringsandel i projektet är 220 640 euro. Projektet startade den 1 augusti 2018 och avslutades i december 2021.
- Tullverket har deltagit i en rådgivande kommitté inom projektet Aligner⁶ som påbörjades 2021.

Genom det nya finansiella instrumentet för inköp av tullkontrollutrustning för ges Tullverket och andra tullmyndigheter i EU möjlighet att söka om medel för inköp av olika typer av utrustning för tullkontroll vid gränsövergångar och för inköp av analysinstrument till laboratorium. Tullverket har medverkat i förberedelserna i utarbetande av nationella program för fonden för EU:s inre säkerhet och instrumentet för gränsförvaltning och visering för perioden 2021–2027.

Beredskapsarbete

Tullverket har arbetat med att bygga upp en förmåga inom civilt försvar sedan regeringsbeslutet 2015 om att återuppta en sammanhängande planering för totalförsvaret. Tullverket är en av de bevakningsansvariga myndigheterna som därmed har ett utökat ansvar och har numera en krigsorganisation med operativ förmåga.

Under 2021 har pandemin påverkat även denna del av verksamheten. Tullverkets fokus har varit att genomföra planerade åtgärder som inte gick att genomföra 2020. Det handlar främst om utbildningsinsatser för att bibehålla och utveckla vår förmåga inom civilt försvar. Tullverket har även deltagit i en rad olika övningar tillsammans med främst Försvarsmakten och MSB. Under 2021 har även Tullverkets kvarvarande aktiviteter i Totalförsvarsövning 2020 slutförts.

4) Border detection of illicit drugs and precursors by highly accurate electrosensors.

5) Profile Data Analytics, Data Sources, and Architecture for Upgraded European Risk Management.

6) Artificial Intelligence Roadmap for Policing and Law Enforcement.

Tabell 62

Investeringsbudget per objekt ^{a)} (tkr)	Totalt	Ack. utfall	2020 Prognos	2020 Utfall	2021 Budget	2021 Utfall
Verksamhetsinvesteringar per objekt						
Tillfällig lagring	66 309	58 618	0	0	0	0
Omställning av importproceduren	74 972	25 043	17 240	21 108	16 818	24 629
Omställning ekonomisk aktör	37 001	29 687	3 186	6 910	0	0
Import Control System 2	35 177	5 492	11 357	8 855	3 988	10 545
Omställning exportproceduren, fas 2	62 063	0	3 370	0	14 857	2 381
Utredningsstöd	117 229	40 076	18 359	17 173	19 059	17 384
Uppbörd & garantier	51 248	1 697	8 669	7 934	11 278	6 683
Övrigt (<20 000 tkr)	300 311	0	57 115	38 365	57 605	30 856
Fordon	140 750	0			26 000	19 393
Förändringar av lokaler	128 003	0			18 550	7 269
IT-investeringar (immateriella och materiella)	271 945	0			57 352	35 865
Övriga materiella anläggningstillgångar	106 032	0	147 398	134 001	33 108	34 325
Summa utgifter för investeringar	1 391 041	160 613	266 694	234 347	258 614	189 331
Finansiering						
Lån i Riksgäldskontoret	923 232	50 276	203 846	198 762	185 640	153 573
Bidrag	15 000	12 000	0	6 218	3 000	0
Anslag	452 809	98 337	62 848	29 367	69 974	35 758
Summa finansiering	1 391 041	160 613	266 694	234 347	258 614	189 331

a) Totalen och ackumulerat utfall är hämtat från regleringsbrevet och har inte justerats för eventuella skillnader mellan prognos 2020 och utfall 2020 eller budget 2021 och utfall 2021.

Från regleringsbrevet är raderna fordon, förändringar av lokaler, IT-investeringar och övriga materiella anläggningstillgångar nya dvs. vi redovisar mer i tabellen än tidigare år. Därför är motsvarande utfall lagt endast på en rad 2020.

För att bredda området till att inte bara omfatta Tullverkets roll inom det civila försvaret utan även krisberedskap i stort och för att bygga upp en hållbar struktur för såväl kontinuitetshandling som ledningsförmåga i kris, inrättades 2021 en beredskapsfunktion med en beredskapschef. Arbetet pågår med att utveckla funktionen även om pandemin har påverkat takten negativt.

Hållbarhet och miljö

Under 2021 har Tullverket tagit fram en hållbarhetspolicy⁷ och fem nya miljömål. Policyn uttrycker avsikterna med hållbarhetsarbetet medan målen visar inriktningen för miljöarbetet de kommande tre åren. Policy och mål uttrycker centrala delar av Tullverkets bidrag till hållbar utveckling i enlighet med hållbarhetsmålen i

Agenda 2030 och de svenska miljökvalitetsmålen. Tullverkets nya miljömål⁸ avser perioden 2021–2023 och speglar fyra prioriterade områden; klimat, avfall, anskaffningar och Tullverkets kontrollverksamhet.

8) STY 2020-632, beslut Tullverkets miljömål 2021–2023.

7) STY 2021-202, Tullverkets hållbarhetspolicy.

Foto: Michelle Eriksson

Kompetensförsörjning

Anställda

Under de senaste åren har Tullverkets medarbetare blivit fler.¹ Vid årets slut hade Tullverket 2 312 medarbetare. Totalt har 137 nya medarbetare anstälts under 2021. 114 personer (70 män och 44 kvinnor) avslutade sin anställning och 42 av dessa var pensionsavgångar.²

Personalomsättningen är 5 procent³ vilket är lägre än genomsnittet i staten där personalomsättningen är 9,8 procent. Medelåldern för Tullverkets medarbetare är 46 år för kvinnor och 45 år för män. Tullverkets medarbetare är jämnt fördelade mellan könen, 50 procent kvinnor och 50 procent män. Av de som nyanställdes under 2021 var 53 procent kvinnor jämfört med 43 procent förra året.

En målsättning inom kompetensförsörjningen

är att utifrån Tullverkets förutsättningar kunna hantera både omfattande rekrytering, utbildning och handledarskap med bibehållen kvalitet. Det finns en viss fördröjning i de förstärkningar vi gör. Som exempel har de 109 nya medarbetare som anställdes under 2020 nu genomgått en 12 månader lång utbildning och de har under 2021 börjat arbeta i kontrollverksamheten.

Även när det gäller chefer har Tullverket en relativt jämn könsfördelning sett till myndigheten i sin helhet, 56 procent män och 44 procent kvinnor. Däremot är fördelningen mer ojämn inom vissa avdelningar som exempelvis kontrollavdelningen där endast 30 procent av cheferna är kvinnor och tullkriminalavdelningen där 33 procent av cheferna är kvinnor. Under året har Tullverket påbörjat ett arbete för att få fler kvinnor intresserade av chefsroller i de verksamheterna. Det är ännu för tidigt att utvärdera arbetet som kommer att fortgå även under nästa år.

1) Mellanskillnaden mellan antal anställda i december 2020 och december 2021.

2) Exklusive visstidsanställningar.

3) Personalomsättningen får vi fram genom att dela antalet avgångar med genomsnittet antal anställda under året, det vill säga 114/2 294.

Attraktiv arbetsgivare

Intresset för Tullverket som arbetsgivare är överlag stort vilket bekräftas av antalet sökande som under 2021 uppgick till nästan 13 900 stycken (cirka 11 500 ansökningar 2020). Av de sökande var 54 procent män och 45 procent kvinnor.

Den positiva bilden bekräftas även av Kantar Publics Anseendemätning som visar att Tullverket stärkt sitt arbetsgivarvarumärke bland allmänheten. Andelen svarande som instämmer i påståendet att de skulle vilja arbeta för eller tipsa en god vän att arbeta för Tullverket ökade från 30 till 37 procent under 2021. Det är långt över snittet på 24 procent för myndigheter.

Samma nöjda inställning till Tullverket som arbetsgivare visar avgångsenkäten till anställda som slutat. I enkäten svarar 94 procent att de kan rekommendera andra att börja arbeta på Tullverket. Det man främst har uppskattat är intressanta och meningsfulla arbetsuppgifter, variation i arbetet, möjlighet att ta ansvar, arbetskamrater samt stämning på arbetet.

Vi har dock märkt av en ökad konkurrens om arbetskraften och vi har haft svårigheter att både attrahera och behålla vissa kompetenser, inte minst inom it-området och olika slags specialistfunktioner. Detta har lett till att vissa planerade insatser har fått senareläggas. En åtgärd för att säkerställa kompetensförsörjningen till it-avdelningen är att Tullverket valt att er-

Tabell 63

Antal anställda Tullverket	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019 ^{a)}	2020	2021	Förändring 2020–2021
Totalt	2 122	2 096	2 012	2 057	2 032	1 961	2 071	2 122	2 294	2 312	1%
– varav kvinnor	1 014	1 013	977	1 018	1 014	988	1 035	1 059	1 134	1 162	2%
– varav män	1 108	1 083	1 035	1 039	1 018	973	1 036	1 063	1 160	1 150	-1%

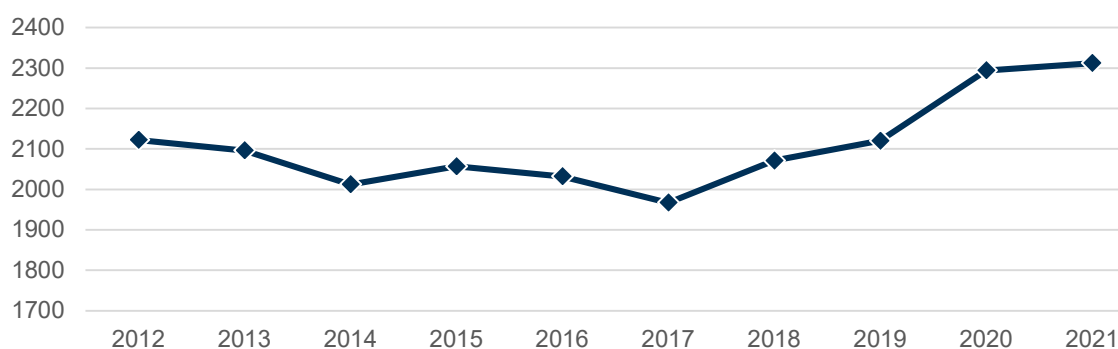
a) Data för 2019 är korrigerade och skiljer sig därför från vad som redovisades i årsredovisningen för 2019.

Tabell 64

Chefer i Tullverket	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Totalt	238	246	238	-3%
– andel kvinnor i procent	45,0%	42,3%	44,1%	2
– andel män i procent	55,0%	57,7%	55,9%	-2

Diagram 17

Antal anställda

bjuda en mer långtgående möjlighet till flexibel arbetsplats för medarbetare inom it. I övrigt har personal lånats ut internt från annan verksamhet för att hantera ett högt inflöde, exempelvis i Tullsvär.

För att bibehålla Tullverkets starka arbetsgivarvarumärke har satsningen på att synas på sociala medier fortsatt, framför allt på LinkedIn och Instagram. På LinkedIn har antalet följare ökat från 18 000 till närmare 23 500 under året. På grund av pandemin har Tullverket däremot inte deltagit vid rekryteringsmässor i samma utsträckning som tidigare, men planerar för deltagande under 2022.

Praktik i staten

Tullverket har en treårig plan för genomförande av nio stycken praktikplatser under tiden för regeringsuppdraget Praktik i staten.

Pandemin har inneburit vissa utmaningar med att planera och genomföra praktik när mycket arbete har skett på distans, men vi har ändå lyckats ta emot två praktikanter under året. Den ena fick anställning hos en annan arbetsgivare under praktiken och avslutade därför sin praktik hos oss. Den andra praktikanten har fått sin praktik förlängd med tre månader. Responsen från praktikanterna har varit god och de har sett värdet i praktiken för att komma vidare i arbetslivet.

Implementering av ny organisation

Inom kompetensförsörjningen har ett stort fokus varit att skapa förutsättningar för att ha en kontrollverksamhet som är inriktad både på det illegala och legala flödet, vilket också är en av intentionerna med omorganisationen och en viktig del i Tullverkets kontrollstrategi. Under året har därför en ny gemensam grundutbildning för kontrollavdelningen tagits fram och 35 medarbetare har påbörjat den. Det pågår också arbete med att ta fram anpassade grundutbildningar för de tre andra operativa avdelningarna.

En annan åtgärd för att implementera den nya organisationen har varit att stödja utvecklingen och effektiviseringen av operativa ledningsgrupper eftersom både konstellationerna i operativa ledningsgrupper och de organisatoriska strukturerna förändrats.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har fortsatt att minska under året, och uppgår vid årets slut till 2,9 procent vilket är en låg nivå. Sjukfrånvaron för anställda i staten som helhet under 2020 var 3,8 procent.⁴ Sjukfrånvaron i Tullverket är högre bland de äldre anställda men sjukfrånvaron har minskat under 2021 för såväl de i åldersgruppen över 50 år som åldersgruppen 30–40 år. Däremot ser vi en liten ökning för åldersgruppen under 30 år. Den längre sjukfrånvaron ligger på en fortsatt låg nivå.

En del i förklaringen är sannolikt efterlevnad av restriktioner under pandemin där Tullverkets medarbetare följt allmänna råd och rekommendationer om att hålla avstånd och stanna hemma vid symtom med mera, oavsett om man arbetat på arbetsplatsen eller i hemmet. En annan förklaring är vårt systematiska arbete för att fånga tidiga tecken på ohälsa i syfte att förebygga längre sjukfrånvaro.

Inför att rekommendationen om hemarbete lättades under hösten planerades och genomfördes en successiv återgång till arbetsplatsen. Den successiva återgången omfattade även fortsatta smittskyddsåtgärder, vilket bidrog till att förebygga smittspridning.

Utöver ordinarie utbildningar inom området arbetsmiljö och hälsa har särskilda utbildningsinsatser genomförts om ergonomi i samarbete med företagshälsovård samt seminarium om tidiga tecken på ohälsa i samarbete med Partsrådet.

Pandemin

När smittspridningen i landet tog ny fart i slutet av 2020 beslutade Tullverket att återinföra en nationell stab den 25 januari 2021. Staben avslutades den 31 maj 2021 och den ordinarie verksamheten tog över hanteringen av frågor kopplade till pandemin.

Under den period som arbete bedrevs i den nationella staben under 2021 hanterades många olika frågor och ärenden. Många övergripande frågor hade redan förberetts och handlagts under 2020 års stabsarbete och detta förenklade det fortsatta arbetet. Under perioden för den nationella staben 2021 har inriktningen varit att säkra fortsatt genomförande av Tullverkets

4) Uppgifter för 2021 finns ännu inte tillgängliga.

Tabell 65

Sjukfrånvaro	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 ^{a)}	2019	2020	2021
Kvinnor	3,9	3,9	4,4	5,4	5,2	5,2	4,5	4,7	4,1	3,6
Män	2,5	2,4	2,5	2,7	2,3	2,3	2,6	2,6	3,0	2,1
Totalt	3,2	3,1	3,4	4,0	3,7	3,8	3,5	3,7	3,5	2,9

a) Data för 2018 är korrigerade och skiljer sig därför från vad som redovisades i årsredovisningen för 2018.

Tabell 66

Andel långtidssjuka (60 dagar eller mer) ^{a)}	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 ^{b)}	2019	2020	2021
	42,50%	44,60%	47,90%	53,00%	53,90%	53,70%	50,10%	53,35%	46,56%	46,92%

a) Uppgift om fördelning mellan kvinnor och män saknas.

b) Data för 2018 är korrigerade och skiljer sig därför från vad som redovisades i årsredovisningen för 2018.

Tabell 67

Sjukfrånvaro i procent per åldersgrupp ^{a)}	2019	2020	2021
-29 år	1,8	1,8	2,1
30-49 år	3,0	3,4	2,6
50 år -	4,7	4,0	3,4

a) Uppgift om fördelning mellan kvinnor och män saknas.

Diagram 18

Sjukfrånvaro i procent per åldersgrupp

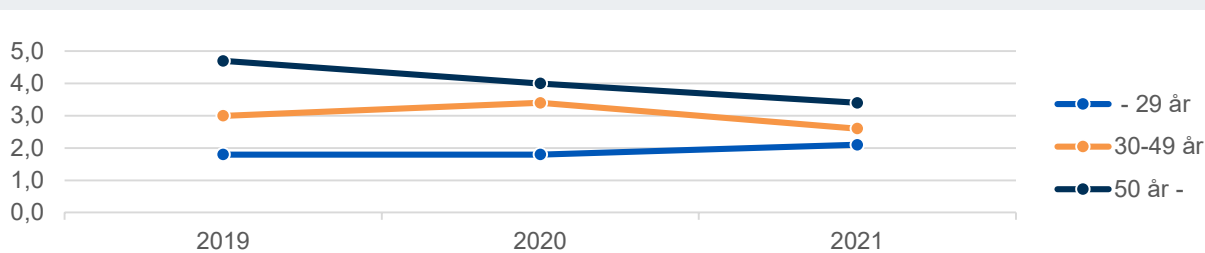
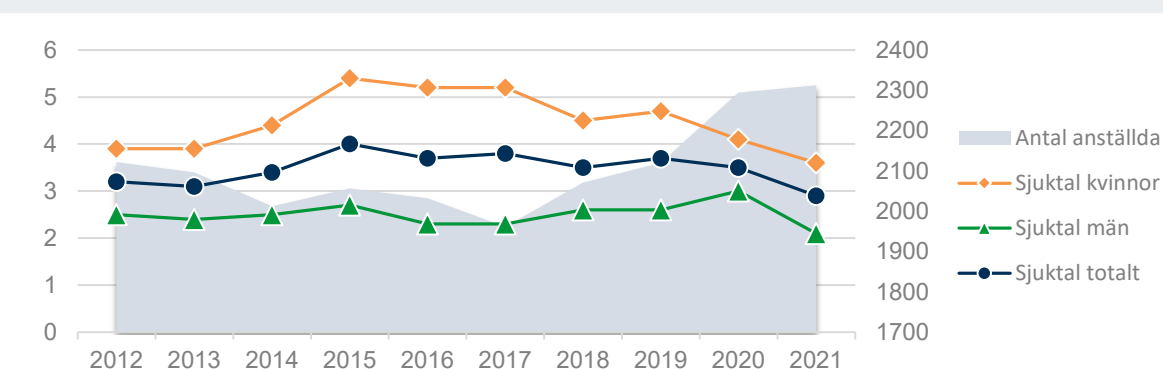

Diagram 19

Sjukfrånvaro i procent, totalt och per kön, antal anställda totalt

uppdrag, skapa förutsättningar för minskad smittspridning samt säkra arbetsmiljön och hälsan för alla medarbetare oavsett var arbetet sker.

Tullverkets operativa kontrollverksamhet har fortsatt att anpassa sin verksamhet med anledning av de förändringar som skett i varu- och resandeflödet.

Under året har vi säkerställt att Tullverket har tillräckligt med skyddsutrustning. Vi införde även möjligheten att använda munskydd som ett ytterligare komplement till vår ordinarie skyddsutrustning som består av andningsskydd, skyddsglasögon och engångshandskar.

Under våren stöttade Tullverket Polismyndigheten vid inresekontroller med anledning av kravet på negativt covid-test för inresa från vissa länder. Detta arbete skedde vid vissa gränsorter i polisregion nord, Bergslagen och Stockholm.

Under i stort sett hela året har den personal som arbetsmässigt haft möjlighet att arbeta hemifrån fortsatt med det. En viss återgång till arbetet skedde från oktober när 25 procent av personalen var på arbetet. Från mitten av november ökades närvaron på kontoret till 50 procent fram till att rekommendationen om arbete hemifrån återinfördes i december.

Tullverket har haft en låg sjukfrånvaro under året. Trots den pågående pandemin har Tullverket kunnat utföra sina arbetsuppgifter och uppdrag på ett bra sätt.

Hållbart arbetsliv

Pandemin har medfört nya erfarenheter och perspektiv till området hållbart arbetsliv, inte minst när det gäller digitalisering och digital förmåga. Drygt hälften (cirka 52 procent) av medarbetarna har i huvudsak utfört sina arbetsuppgifter hemifrån under året som gått.

Några positiva effekter som uppmärksammats är stärkta förutsättningar för att kombinera arbete och fritid. I syfte att i ett längre perspektiv skapa förutsättningar för flexibilitet beslutades under våren om en inriktning om flexibel arbetsplats. Den gör det möjligt för en medarbetare att arbeta på annan plats än i Tullverkets lokaler upp till två dagar per vecka. På så sätt kan vi fortsätta att utveckla vår verksamhet, utföra vårt uppdrag, ta ansvar som arbetsgivare och samtidigt skapa förutsättningar för ett mer flexibelt och hållbart arbetsliv.

Under hösten har chefer och medarbetare bjudits in till seminarier på temat hållbart arbetsliv i ämnen som rör hälsa vid skiftarbete och hela arbetslivet, gränsdragning mellan arbete och fritid, ergonomi och den digitala hjärnan.

Ett annat steg mot ökad hållbarhet är att Tullverket har fastställt en mer proaktiv partsgemensam inriktning för att kunna använda partsgemensamma omställningsmedel för kompetensåtgärder som inte är planerade i verksamheten eller ordinarie budget. Nu fokuserar arbetet på att möta den snabba förändringstakten genom att utveckla verksamheten och förbereda medarbetarna på förändringar. Tidigare låg fokus på att undvika uppsägningssituationer.

För att främja god hälsa lämnar Tullverket ett motionsbidrag om 3 000 kronor per år och medarbetarna har också möjlighet att under en timme per vecka ägna sig åt aktiv friskvård på betald arbetstid.

Foto: iStock

Mätmetoder

Källdata

Alla källor för redovisade data är Tullverkets om inte annat anges.

Tidsserier

Resultaten redovisas så långt som möjligt i historiska treårsserier. I vissa fall redovisas även samma data i tioårsserier som är placerade i tabellbilagan.

Fördelning av kostnader, intäkter och tid

För att få en mer rättvisande bild av hur kostnaderna, intäkter och tiden är fördelad redovisar Tullverket så stor del av Tullverkets kostnader som möjligt till den operativa verksamheten.

Metod för fördelning av utfall av kostnader per del av verksamhet

- för löner är fördelat utifrån antalet registrerade timmar per process
- för lokaler har fördelats utifrån hur personalen är placerad och vilken process de huvudsakligen arbetar i
- för kompetensutveckling har fördelats utifrån de kurser som bedrivits under året och vilken process kurserna avser
- för utveckling har fördelats utifrån de utvecklingsprojekt som bedrivits under året och vilken process utvecklingen syftar till
- för förvaltningskostnader har fördelats utifrån förvaltningen som bedrivits under året och vilken process förvaltningen avser

- för avskrivningar har fördelats utifrån en fördelningsnyckel utifrån hur investeringarna sett ut de senaste fem åren
- för övriga kostnader är redovisade i den process som de är konterade i
- för ledning och stöd har fördelats i proportion till operativa processernas ekonomiska storlek.

Tullverket delar in den operativa verksamheten som fullgör uppgifterna i följande delar:

- Kontrollverksamhet, processen fysisk kontroll och 75 % av processen klarera varor och transportmedel.
- Uppbördsverksamhet, processerna följa upp operatör och ärende, hantera tillstånd och 25 % av processen klarera varor och transportmedel.
- Underrättelseverksamhet, processen analysera och selektera.
- Tullkriminalverksamhet, processen hantera brott.

Metod för fördelning av intäkter per verksamhetsdel.

- Intäkterna har fördelats på samma sätt som kostnaderna.

Metod för fördelning av timmar per verksamhetsdel.

- Utfallet av alla timmar är hämtat ur systemet Insikt (Agresso tid) den 19 januari 2022.
- Timmarna för utveckling och förvaltning är fördelade utifrån information från programkontoret respektive it-avdelningen om hur kostnaderna är fördelade.
- Timmar för ledning och stöd är fördelade till operativ verksamhet i proportion till deras storlek.

Volymmer

Tullverket redovisar volymer avseende ärendebeslut till privatpersoner eller företag. Tullverket redovisar också volymer avseende delmoment i ärendehandläggning och faktisk myndighets-

utövning, exempelvis kontroller, resultat av kvalitetssäkring och genomströmningstider.

Styckkostnad för ärende

Tullverkets redovisning av styckkostnader för ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden i enlighet med kraven i FÅB görs i avsnitten Kontrollverksamheten, Uppbördsverksamheten och Brottsutredningsverksamheten. Tullverket redovisar även styckkostnader för fysiska kontroller samt efterkontroller.

Genom att dela kostnaden för varje operativ del av verksamheten (process) med antalet timmar för samma process får vi timkostnaden per process. Denna timkostnad används sedan för att räkna ut styckkostnaden för ärenden i respektive process. Det görs genom att multiplicera timkostnaden för hela processen med antal timmar för respektive ärende för att få en totalkostnad per ärende. Sedan divideras denna totalkostnad med antalet ärenden för att erhålla styckkostnaden netto per ärende.

Bedömningsgrunder

Tullverkets bedömning av måluppfyllelse i årsredovisningen bygger på utveckling av resultatindikatorer och vidtagna åtgärder. Bedömningsnivåerna är antingen tillfredsställande eller inte tillfredsställande.

Skattefelet

Skattefelsmodellen

Tullverket använder en modell i form av en effektkedja¹, för att redovisa hur de åtgärder som vidtagits bidrar till att minska skattefelet. Fokus i modellen ligger på tre så kallade skattefelsfaktorer som Tullverkets åtgärder kan påverka. De tre faktorerna är förutsättningar att göra rätt, upplevd risk för upptäckt samt motivation och förtroende och det finns indikatorer kopplade till varje faktor. Tullverket genomför åtgärder som utgör vägledning och attitydpåverkan, strukturutveckling eller kontroller. Modellen ger inget stöd för beräkning av storleken av skattefelet.

1) VER 2021-1551 Tullverkets skattefelsmodell.

Förutsättningar att göra rätt

Bedömningen av åtgärdernas påverkan görs med stöd av följande indikatorer:

- Företagens upplevelse av information och vägledning i Tullverkets återkommande kundundersökning mot företagskunder (NKI-undersökning): Index för totalt antal respondenter i frågeområdet information och vägledning i enkäten.
- Andel tulldeklarationer som ändrats av Tullverket
- Genomsnittlig väntetid för telefonsamtal hos den externa kundtjänsten Tullsvär.

Upplevd upptäcktsrisk

Bedömningen av åtgärdernas påverkan på skattefelsområdet görs med stöd av följande indikatorer:

- Antal tulldeklarationer kontrollerade genom informationskontroll respektive varuundersökning
- Företagens uppfattning om fusk och konkurrens i Tullverkets återkommande kundundersökning mot företag (NKI-undersökning): Andel respondenter som svarat ja på frågan om det är troligt att Tullverket skulle upptäcka om ett företag i deras bransch fuskade med tullavgifter. Andel respondenter som svarat ja på frågan om deras företag i stor utsträckning är utsatta för konkurrens från företag i branschen som fuskar.

Motivation och förtroende

Bedömningen av påverkan görs med stöd av följande indikatorer:

- Anseendeindex i Kantar Publics årliga undersökning av allmänhetens anseende för svenska myndigheter
- Nöjdhetsindex i Tullverkets återkommande undersökning hos företagskunder (NKI-undersökning). NKI är ett sammanfattade värde som baseras på svaren på följande tre frågor i undersökningen:
 - o Nöjdhetsindex med Tullverket?

- o Hur väl uppfyller Tullverket förväntningarna?
 - o Hur väl motsvarar Tullverket den perfekta myndigheten?
- Andel klagomål på bemötande av skriftliga klagomålsärenden som inkommit till Tullverket under året.

Beräkning av tullfelet

Tullverket har i samarbete med Statistiska centralbyrån (SCB) under 2016 tagit fram en modell för att beräkna mörkertalet i deklarerade varuflödet. Modellen innebär att diskrepans avseende underrapporterad information i Intrastat² även kan antas föreligga vad avser import i Extrastat³. Beräkningsmodellen uppdaterades 2021 med importvärden och data från 2019. Tullverket gör därefter en beräkning av tullfelet baserat på det totala tullvärdet under året samt genomsnittlig tullsats genom följande metod:

Genomsnittlig tullsats får genom att den influtna tullen delas med varuimportens värde. Varuimportens värde hämtas från SCB och Influten uppbörd – tull från Tullverket.

Varuimportens värde multipliceras med mörkertalets andel enligt SCB:s beräkning för att få ett mörkertal i kronor.

Det teoretiska tullfelet i kronor fås genom att multiplicera mörkertalet i kronor med den genomsnittliga tullsatsen.

Kvalitetsmätning

Tullverket mäter varje år slumpmässigt kvaliteten på de uppgifter som företagen lämnar i samband med import. Resultatet av mätningen följs upp och insatser genomförs för att minska konstaterade avvikelser. Resultatet används också för att bedöma skattefelets förändring.

För deklarerade värden mindre än 170 tkr sker ett obundet slumpmässigt urval av 50 deklarerade värden varje under augusti 2020 till juli 2021. För deklarerade värden över 170 tkr har det slumpmässiga urvalet av mellan 300–500

2) Intrastat är ett statistiksystem för uppgiftsinsamling om varuhandeln inom EU.

3) Extrastat är ett statistiksystem som omfattar av Tullverket lämnade uppgifter om import och export till länder utanför EU.

deklarationer valts ut vid tre tillfällen under året: 15 januari, 15 maj och 15 augusti 2021. Totalt utvaldes 1 200 deklarerationer varav 1 191 stycken granskades vilket innebär att bortfallet i mätningen blev 0,75 procent, se vidare Slutrapport Kvalitetsmätningen 2021, dnr KTR 2021-5.

Samhällsnytta

Tullverkets beräkning av samhällsnytta utgår från en modell som presenterades i SOU 1998:18 "En Gräns – en myndighet". Utifrån SOU-modellen har Tullverket år 2000 i samverkan med andra myndigheter vidareutvecklat en anpassad modell. Båda modellerna beräknar samhällsnytta på beslagtagna narkotika och på beslagtagna alkohol och tobak. Det samhällsekonomiska värdet av narkotika är baserat på en uppskattning av samhällets kostnader för missbruket med hänsyn taget till gatupriser, missbrukardoser och FN:s skadeindex.

Det samhällsekonomiska värdet av beslagtagna alkohol och tobak är baserat på skattebortfallet enligt schablonvärdena i 3 § lag (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m.

I Tullverkets modell från år 2000 beräknas samhällsnyttovärdet på fler preparat, till exempel

LSD, ecstasy, kat, narkotiska läkemedel och dopningsmedel. Vid beräkning av samhällsnytta är det fastställda samhällsnyttovärdet per substans detsamma som år 2000. Värdet för narkotika och dopningspreparat har inte justerats men nya preparat som ansetts intressanta att följa har fått ett värde utifrån likartade substanser som tidigare beräknats.

Värdet för beslagtagna alkohol och tobak (skattebortfallet) har justerats över tid enligt gällande skattebestämmelser. I samhällsnyttovärdet ingår inte skattebortfallet för beslagtagna och omhändertagna alkohol och tobak utan det redovisas separat.

Redovisning av beslag

Från och med 2021 räknar Tullverket inte med återlämnade och hävda beslag. Förändringen påverkar framför allt utfallet av punktskattevaror, vapen och farliga föremål.

Regeringsuppdrag

Förteckningen innehåller uppdrag som redovisats vid andra tidpunkter än vid årsredovisningen.

Diarienummer	Beslut	Uppdrag	Senaste datum för redovisning	Redovisat
STY 2015-903	Ju2015/09669/SSK Fi2019/04080/S3	Planeringsansvisningar för det civila försvaret	2021-02-22	2021-02-18
STY 2018-102	Ju2018/00780/PO	Handlingsplan maa Schengen-utvärderingen i Sverige 2017	De tidsramar som följer av art 16 i F (EU) 1053/2013	
STY 2019-412	Ju2019/02044/PO	Samordna genomförandet av EU:s interoperabilitetsförfordningar	2021-10-01 2024-03-29	2021-11-24
STY 2019-814	Ju2019/03980/PO	Kraftsamla för att öka samhällets förmåga att hantera explosiva varor m.m.	2021-11-30	2021-11-26
STY 2020-90	Ju2020/00378/PO	Uppdrag till Polismyndigheten att vidta åtgärder rörande kompetensförsörjning och kompetensutveckling avseende bekämpning av it-relaterad brottslighet	2020-10-01	2020-10-01
STY 2020-408	Ju2020/02483/PO	Näringsverksamhet kopplad till organiserad brottslighet	2021-10-01	2021-10-01
STY 2020-409	Fi2020/02991/S3	Felaktig bokföring kopplad till organiserad brottslighet	2021-10-01	2021-10-01
STY 2020-431	Ju2020/02484/SSK Ju2016/02406/SSK	Uppdrag till MSB att anskaffa och tillhandahålla tjänster för mobil datakommunikation till användare av Rakel-systemet	2021-03-01	2021-02-12
STY 2020-742	A2020/02583	Praktik för personer med funktionsnedsättning	2021-04-01	2021-03-31
STY 2020-760	Fi2020/04960	Fortsatt praktik för nyanlända arbetssökande	2021-04-01	2021-03-31
STY 2020-777	Ju2020/04658	Anvisningar för det civila försvaret för försvarsbeslutsperioden 2021-2025	2021-10-01	2021-09-27
STY 2020-789 STY 2020-790	Fö2016/00864 Fö2017/00850 F52019/01291 F52020/01269	Inriktning för en sammanhängande planering för totalförsvaret	2021-09-01	2021-09-27

Internrevision

Internrevisionens uppdrag är att utifrån en analys av verksamhetens risker självständigt granska om ledningens interna styrning och kontroll är utformad så att Tullverket med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål och uppfyller kraven i 3 § myndighetsförordningen.¹

Genomförda granskningar under 2021 har avsett

- styrning av kontroller avseende uppbörd och restriktioner i post- och kurirflödet
- styrning och kontroll av fordonshanteringen
- kontroller i transiteringsflödet
- hantering av risken för korruption i samband med ansökan och beslut om tillstånd
- intern styrning och kontroll vid hantering av kreditkort där Tullverket har betalningsansvar
- uppföljande granskning av kontroller inom tullfri import av vissa vapen och militär utrustning.

Internrevisionen följer årligen upp status för beslutade åtgärder med anledning av lämnade rekommendationer. Enligt internrevisionens bedömning finns en väl fungerande process inom Tullverket för att hantera rekommendationerna och vidta åtgärder.

¹ Myndighetsförordning (2007:515), Internrevisionsförordning (2006:1228) t.o.m. SFS 2018:1344.

Intern styrning och kontroll

Processen

Tullverkets process för intern styrning och kontroll är implementerad i hela verksamheten¹. Varje avdelning genomför riskanalys för sitt ansvarsområde enligt arbetsordning eller andra delegationsbeslut. Tullverkets väsentliga risker samlas i den riskanalys som genomförs i generaltulldirektörens ledningsgrupp. Väsentliga risker som identifieras i avdelningarnas riskanalyser eskaleras till generaltulldirektören.

Uppföljning av risker sker dels inom avdelningarna, dels i samband med tertialuppföljningen. Ledningsgruppen följer upp och justerar riskanalysen för de väsentliga riskerna minst två gånger per år. I samband med framtagande av verksamhetsplanen under hösten görs samtidigt en bedömning av vilka risker som är väsentliga för kommande år. De flesta av de

beslutade åtgärderna har följts upp i samband med verksamhetens tertialuppföljning.

Riskhantering

Tullverket har under 2021 hanterat tio väsentliga risker. Samtliga ingick i verksamhetsplanen för 2021 där även aktiviteter fanns som utgjorde åtgärder för att minimera riskerna.

1. Risk att Tullverket inte uppfyller kraven i föreskrifterna (MSBFS 2020:6) om informationssäkerhet för statliga myndigheter.

Risken hanteras genom att införa ett förbättrat ledningssystem (LIS) i enlighet med ISO/IEC 27000. Tullverkets informationssäkerhetspolicy² samt Intern regel om styrning och

1) Intern regel om Tullverkets process för intern styrning och kontroll (STY 2019-436).

2) STY 2021-94.

ledning av informationssäkerhet³ har beslutats. Koordinatorer för informationssäkerhet och data-skydd har utsetts för varje avdelning. Utbildning av dessa är påbörjad men kommer att fortsätta under 2022. Incidentövningar har genomförts i något mindre omfattning än planering på grund av pandemin.

2. Risk att verksamhetsutveckling inte leder till nödvändiga effekter.

Risken har hanterats genom en översyn av Tullverkets utvecklingsverksamhet och styrningen av densamma. Efter tertial 1 beslutades att risken i denna formuleringen inte längre utgjorde någon väsentlig risk.

3. Oklar prioritering och brist på långsiktig målbild försämrar leveransförmågan inom utveckling och förvaltning.

Status för respektive utvecklingsprogram följs upp varje tertial och i slutet av året var övervägande andel av projekten i fas. Under året minskades risken genom besluten om inriktning av utvecklingsportföljen och om åtgärder för att hantera utvalda portföljsfrågor. Dessa beslut innebar en tydlig omprioritering vilket i och för sig leder till att nya risker uppstår men dessa anses accepterade. Riskvärdet sänktes därför efter tertial 2 men risken kommer fortsätta att övervakas under 2022.

4. Tullverket kan inte bedriva kritisk verksamhet vid allvarlig störning.

Tullverket tillsatte en beredskapschef i början av året. Det planerade omtaget av arbetet med Tullverkets kontinuitetshandling fick dock senareläggas till 2022 på grund av svårigheter att rekrytera ytterligare resurser. Risken kvarstår och planerade åtgärder fortsätter under 2022.

5. Risk att Tullverket inte efterlever regelverket för hantering av personuppgifter.

Tullverket har undersökt samtliga datasystem för att säkerställa en korrekt efterlevnad av data-skyddsbestämmelserna. Bristerna har åtgärdats successivt. Endast en mindre del åtgärder har fått

senareläggas som följd av beslutet om inriktning av portföljen. Dessa åtgärder hanteras under 2022.

6. Risk att Tullverkets hantering av ärenden inte överensstämmer med kommissionens tolkning av tullagstiftningen vilket kan leda till administrativa misstag.

Under året har det genomförts workshoppar i de operativa verksamheterna för att öka kunskapen om risken för administrativa misstag. Utveckling av riskprofiler har påbörjats men kommer fortsätta under 2022. Under 2022 kommer även arbetet att utveckla förmågan att upptäcka varor som inte har deklarerats samt minska risken att systemen automatklarerar fel att fortsätta.

7. Risk att det förekommer korruption och andra oegentligheter i Tullverket.

Inom samtliga avdelningar genomförs löpande diskussioner och samtal vid APT samt i medarbetarsamtal. Under 2021 genomfördes en insats med fokus på statliga värdegrunden har genomförts inom samtliga avdelningar. Åtgärder har vidtagits för att minska risken för felaktigheter i samband med händelser som är kopplade till representation, konferenser och gåvor. Förutom ökad information till medarbetarna har kontrollåtgärder genomförts genom förtydliganden i ekonomiadministrations-systemet samt att ekonomiavdelningen genomför särskilda kontroll av regelefterlevnad. Ett arbete har påbörjats för att utreda hur Tullverket generellt ska förstärka arbetet med regelefterlevnad för att minska risken för brister i detta avseende. Av den interna utredningsgruppens (IUG) ärenden under 2021 har två lett till anmälningar till personalansvarsnämnden (PAN). PAN har fattat tre beslut i tre ärenden under 2021 varav ett om uppsägning och ett om disciplinpåföljden varning. I ett fall beslutade nämnden att avskrika fråga om avsked sedan medarbetaren valt att själv säga upp sin anställning efter under-rättelsen om prövning av avsked. Under året har ett arbete skett för att säkerställa att Tullverket kan uppfylla kraven i den nya lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden (visselblåsarlagen).

3) STY 2021-97.

8. Risk att Tullverket inte kan övervaka varuflödet från Storbritannien korrekt.

Vid de kontrolloperationer som genomförts under året har extra fokus varit på Storbritannien. Den förväntade ökningen av ansökningar om tillstånd från företagen har inte uppstått. Däremot ökade trycket på frågor till Tullsvaret i större omfattning än förväntat vilket ledde till orimligt långa svarstider för våra kunder vilket hanterades med extra resurstillskott. Riskens ansågs hanterad och utgick efter tertial 1 då den istället ersattes med följande risk:

Tullverket tillhandahåller inte tillräcklig information och god service så att allmänhet och företag har goda förutsättningar för att kunna fatta långsiktiga och hållbara beslut.

Risken hanterades dels genom ett framtagande av en servicestrategi som kommer färdigställas i början av 2022 samt en översyn av kundmötesfunktionen.

9. Vi når inte önskad nivå i säkerhetsskyddsarbetet.

Arbetet med att ta fram en strategisk plan för utveckling och styrning av säkerhetsskyddsarbetet för tre år kommer att fortsätta under 2022. En övergripande nulägesanalys och säkerhetsskyddsanalys har påbörjats under året och kommer att fortsätta under 2022. En anpassning av de interna reglerna till förändringarna i lagstiftningen har påbörjats och kommer likaså att fortsätta under nästkommande år

10. Beslut fattas av obehörig person pga diskrepens mellan arbetsordning och attest- och behörighetsstyrning.

Vid beslutet om att genomföra organisationsändringen per den 1 januari 2021 var det inte möjligt att genomföra samtliga nödvändiga förändringar i systemstöden på grund av att förändringar till följd av att brexit behövde prioriteras. Under första kvartalet 2021 hanterades risken genom att Tullverket beslutade om tillfälliga atteststrätter och behörighetsstyrning under perioden 1 januari–1 april 2021. Arbetet med de riskreducerande åtgärderna följdes upp kontinuerligt till dess organisationsförändringen

var helt genomförd även i systemstöden och då risken inte längre förelåg. Risken utgick därför efter tertial 1.

Extern tillsyn

Europeiska revisionsrätten (ECA) har granskat Tullverkets bokföring och lämnat synpunkter på Tullverkets hantering av vissa periodiseringar samt aggregeringar i förhållande till tullkodexens bestämmelser. Rapporten från ECA lämnas i början av 2022.

Tullverket har under 2022 lämnat svar till kommissionen avseende de två kvarstående punkterna från den under 2020 genomförda granskningen där kommissionen hade synpunkter på bokföringsdatum för vissa deklarationer. Tullverket ser över sina arbetsrutiner avseende gäldenärsutredningar och det arbetet beräknas vara klart senast 30 april 2022.

Tullverket har även lämnat svar till kommissionen på oavslutade punkter angående användning och utökning av riskprofiler vad gäller granskningen 2019 avseende undervärdering av textilier och skor från Kina. I det framtida riskprofilsystemet kommer det vara möjligt att mer ändamålsenligt utvidga riskprofiler. Systemet kommer driftsättas i mars 2022 och kommissionen anser att punkterna kvarstår som öppna till dess. Kommissionen avslutade däremot granskningarna 2018 avseende import av solpaneler samt 2017 avseende slumpkontroller i transiteringsförfarandet med förbehåll om framtida kontroller av det nya systemet.

Integritetsskyddsmyndigheten inledde i juni 2020 en granskning med anledning av en personuppgiftsincident som Tullverket anmält.⁴ Tullverket lämnade det senaste yttrandet i december 2021. Något beslut i ärendet har ännu inte meddelats.

Riksarkivet inspekterade under 2020 arkivvården i Tullverket och meddelade förelägganden inom sex områden. Tullverket redovisade vidtagna åtgärder till Riksarkivet i maj 2021 varefter Riksarkivet ansåg åtgärderna tillräckliga och avslutade ärendet.

Arbetsmiljöverket genomförde sex stycken arbetsmiljöinspektioner under 2020. Samtliga

4) VER 2020-933.

ärenden avslutades under 2020 eller 2021 efter att Tullverket lämnat kompletterande uppgifter.⁵ Det genomfördes inga inspektioner under 2021.

Justitiekanslern (JK) inledde ett särskilt tillsynsärende i slutet av 2020 avseende brist i skyldigheten att omedelbart underrätta Transportstyrelsen om nedläggning av ärende rörande ett beslut om omhändertagande av körkort efter misstänkt rattfylleri.⁶ JK meddelade i beslut i ärenden i mars 2021 och ansåg att det inte fanns underlag för någon annan bedömning än att det aktuella dröjsmålet berott på ett förbiseende i det enskilda fallet. JK såg positivt på Tullverkets påbörjade arbetet för att förhindra att brister i underrättelseskyldigheten uppstår framöver. JK fann inte skäl att göra några uttalanden i övrigt.

Diskrimineringsombudsmannen (DO) inledde ett tillsynsärende om en anmälan i slutet av 2019 från en person som ansåg sig ha blivit utsatt för direkt diskriminering i samband med en tullkontroll och kroppsbesiktning. I december 2021 beslutade DO att utredningen inte gav stöd för att Tullverket har överträtt diskrimineringsförbudet för offentligt anställda.

5) PER 2020-49, 2020-141, 2020-336, 2020-364, 2020-379, 2020-380.

6) STY 2020-610.

Bedömning

Tullverket tolkar 2 kap. 8 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag avseende intygande av brister i intern styrning och kontroll enligt följande.

I anslutning till intygandet ska redovisning ske i punktform av väsentliga brister i intern styrning och kontroll. Med brist i intern styrning och kontroll avses att processen för intern styrning och kontroll inte fungerat. Med brist i intern styrning och kontroll avses inte brist i resultat. Brister i resultatet redovisas i årsredovisningens resultatredovisning. Inte heller avses med brist i intern styrning och kontroll risker av väsentlig betydelse. Hanteringen av väsentliga risker har redovisats i avsnittet ovan. Tullverket anser inte att det förelegat väsentliga brister i intern styrning och kontroll under 2021 och redovisar därför inte några sådana i samband med intygandet.

Finansiell redovisning

Sammanställning av väsentliga uppgifter (tkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Låneram i Riksgälden					
beviljad	525 000	455 000	400 000	370 000	325 000
utnyttjad (per bokslutsdatum)	463 780	438 758	367 166	305 154	288 416
Kontokredit hos Riksgälden					
beviljad	190 000	50 000	100 000	100 000	100 000
maximalt utnyttjad	-	-	-	-	-
Räntekontot					
räntekostnader ^{a)}	-	10	591	1 058	898
ränteintäkter	-	-	-	-	-
Avgiftsintäkter som disponeras av myndigheten					
belopp i regleringsbrevet	140	180	205	245	605
utfall	7 753	13 022	6 413	5 582	5 030
Avgiftsintäkter som ej disponeras av myndigheten					
belopp i regleringsbrevet	560	590	340	1 100	2 000
utfall	-4 053	6 938	1 234	1 705	2 680
Förvaltningsanslag					
beviljad kredit	68 398	63 690	59 402	55 862	52 318
utnyttjad kredit	-	-	-	-	-
anslagssparande	63 678	39 387	48 050	69 969	31 671
EU-anslag					
beviljad kredit	511 917	477 678	579 074	527 669	618 025
utnyttjad kredit	480 845	297 561	-	-	-
anslagssparande	-	-	307 974	197 725	379 803
Antal årsarbetskrafter ^{b)}	2 083	2 024	1 895	1 828	1 757
Medelantalet anställda	2 294	2 236	2 112	2 045	1 981
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 034	1 004	992	982	932
Årets kapitalförändring	25 948	-70 990	56 744	208 055	748 671
Balanserad kapitalförändring	383 739	454 729	397 985	189 930	-558 741

a) Från början av 2020 har det varit 0% ränta. Åren 2019, 2018 och 2017 har räntekontot haft minusränta, därav en räntekostnad. Under 2019 har en ränteintäkt på 6 tkr, beroende på anslagsindragning, påverkat beloppet.

b) Årsarbetskrafter beräknad enligt ESV:s allmänna råd till 2 kap. 4 §.

Resultaträkning (tkr)		2021-01-01 – 2021-12-31	2020-01-01 – 2020-12-31
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		2 275 674	2 140 454
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	not 1	7 753	13 022
Intäkter av bidrag		3 134	8 037
Finansiella intäkter	not 2	14	112
Summa Verksamhetens intäkter		2 286 575	2 161 625
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	not 3	-1 601 171	-1 501 071
Kostnader för lokaler		-161 345	-165 702
Övriga driftskostnader	not 4	-391 805	-366 134
Finansiella kostnader	not 2	-1 351	-2 541
Avskrivningar och nedskrivningar	not 5, 6	-130 903	-126 177
Summa Verksamhetens kostnader		-2 286 575	-2 161 625
Verksamhetsutfall		0	0
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	not 7	-4 053	6 938
Skatteintäkter m.m.		8 270 217	7 014 042
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamheten	not 8	-8 240 216	-7 091 970
Saldo Uppbördsverksamhet		25 948	-70 990
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av Sveriges tullavgift till EU		5 302 456	5 074 346
Sveriges tullavgift till EU inom systemet för gemenskapernas egna medel		-5 302 456	-5 074 346
Saldo Transfereringar		0	0
Årets kapitalförändring	not 9	25 948	-70 990

Balansräkning (tkr)			
Tillgångar		2021-12-31	2020-12-31
Immateriella anläggningstillgångar not 5			
Balanserade utgifter för utveckling		203 908	185 770
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		9 382	12 349
Summa Immateriella anläggningstillgångar		213 290	198 118
Materiella anläggningstillgångar not 6			
Förbättringsutgifter på annans fastighet		22 628	22 836
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		247 332	240 103
Summa Materiella anläggningstillgångar		269 960	262 939
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga fordringar	not 10	41	41
Summa Finansiella anläggningstillgångar		41	41
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 373	431
Fordringar hos andra myndigheter		40 648	31 621
Uppbördsfordringar	not 11	407 088	381 481
Övriga kortfristiga fordringar	not 12	65	222
Summa Kortfristiga fordringar		449 174	413 755
Periodavgränsningsposter			
Företbetalda kostnader	not 13	104 054	91 590
Upplupna bidragsintäkter	not 14	230	321
Övriga upplupna intäkter	not 15	61	0
Summa Periodavgränsningsposter		104 345	91 911
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	not 16	424 845	397 770
Summa Avräkning med statsverket		424 845	397 770
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgälden		405 606	277 300
Kassa och bank		191	186
Summa Kassa och Bank		405 797	277 486
Summa tillgångar		1 867 452	1 642 020

Balansräkning (forts.)			
Kapital och skulder		2021-12-31	2020-12-31
Myndighetskapital	not 17		
Statskapital		402	64
Balanserad kapitalförändring		383 739	454 729
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	not 9	25 948	-70 990
Summa Myndighetskapital		410 089	383 803
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	not 18	6 395	7 732
Övriga avsättningar	not 19	10 257	8 108
Summa Avsättningar		16 652	15 840
Skulder m.m.			
Lån i Riksgälden	not 20	463 780	438 758
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		63 219	50 336
Leverantörsskulder		195 682	108 409
Övriga kortfristiga skulder	not 21	24 926	23 835
Övriga kortfristiga skulder, uppbörd	not 22	3 678	650
Depositioner	not 23	489 995	438 653
Summa Skulder m.m.		1 241 280	1 060 641
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	not 24	161 199	152 305
Upplupna kostnader, uppbörd		167	509
Oförbrukade bidrag	not 25	22 716	17 763
Övriga förutbetalda intäkter	not 26	15 349	11 159
Summa Periodavgränsningsposter		199 431	181 736
Summa kapital och skulder		1 867 452	1 642 020

Redovisning mot inkomstitlar (tkr)						
Inkomstitel	Benämning			Beräknat belopp	2021	2020
			not 27			
9411	0	11	Mervärdesskatt		869 892	565 210
9424	0	13	Tobaksskatt		101 989	39 076
9424	0	15	Skatt på vissa nikotinhaltiga produkter		1 363	884
9425	0	13	Skatt på etylalkohol		2 526	17 096
9425	0	23	Skatt på vin och andra jästa produkter		5 225	5 073
9425	0	33	Skatt på mellanklassprodukter		9	3
9425	0	43	Skatt på öl		9 331	1 502
9428	0	13	Allmän energiskatt, bensin		538	384
9428	0	23	Allmän energiskatt, oljeprodukter m.m.		8 403	85 954
9428	0	33	Allmän energiskatt, övriga bränslen		9 809	130
9428	0	53	Koldioxidskatt, bensin		308	219
9428	0	63	Koldioxidskatt, oljeprodukter m.m.		7 652	72 466
9428	0	73	Koldioxidskatt, övriga bränslen		4 833	546
9428	1	12	Svavelskatt		4	4
9432	0	12	Skatt på plastbärkassar		6 895	8 860
9438	0	12	Kemikalieskatt		52 619	24 884
9452	0	13	Skatt på annonser och reklam		24	34
9471	0	11	Tullmedel		7 118 524	6 238 257
9472	0	13	Privatinförsel av tobak och alkohol		127	119
9472	0	21	Övrigt, dvs. räntor m.m. Tullverket	not 28	5 234	1 468
9811	0	12	Skattetillägg		27 008	17 627
9821	0	12	Förseningsavgifter		1 090	883
2397	0	42	Dröjsmålsränta hos Tullverket	530	220	417
2712	0	6	Bötesmedel		253	75
2714	4	21	Transporttillägg		1 289	1 170
2811	3	16	Övriga inkomster av statens verksamhet		5 051	9 629
Summa redovisat mot inkomstitel					8 240 216	7 091 970

Redovisning mot anslag (tkr)

Anslag	In- gående över- förings- belopp	Årets tilldelning enligt reglerings- brev	Om- disponerade anslags- belopp	Utnyttjad del av medgivet över- skridande	In- dragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Ut- gående över- förings- belopp
UTGIFTSOMRÅDE 3								
SKATT, TULL OCH EXEKUTION								
1:2 Tullverket								
Anslagspost 1 Tullverket (Ram)	39 387	2 299 964				2 339 351	2 275 673	63 678
UTGIFTSOMRÅDE 27								
AVGIFTEN TILL EUROPEISKA UNIONEN								
1:1 Avgiften till Europeiska unionen								
Anslagspost 3 Tullavgift (Ram)	-297 561	5 119 172				4 821 611	5 302 456	-480 845
Summa	-258 174	7 419 136				7 160 962	7 578 129	-417 167

FINANSIELLA VILLKOR**1:2 Tullverket, ap 1**

Anslagskrediten för ap 1 är 68 398 tkr.

Tullverket ska från anslaget betala kostnaderna för en av Finansdepartementet utsedd tjänsteman stationerad vid Sveriges ständiga representation vid EU i Bryssel. Kostnaderna uppgick 2021 till 2 957 tkr.

Av anslaget får högst 10 000 tkr användas med anledning av särskilda krav från EU-kommissionen på grund av att Tullverket underlåtit att betala in traditionella egna medel. Detta ska dock inte gälla krav på egna medel till följd av beslut som ligger utanför Tullverkets kontroll. År 2021 har 1 655 tkr belastat anslaget.

Av anslaget får högst 13 014 tkr användas för abonnemangsavgift för RAKEL. Avgiften betalas till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Under 2021 har 13 014 tkr används till avsett ändamål.

1:1 Tullverket, ap 3 Tullavgift

Anslagskrediten för ap 3 är 511 917 tkr.

Anslagsposten ska användas för att finansiera utgifter för Sveriges avgift till EU-budgeten avseende tullar.

Finansieringsanalys	2021	2020
DRIFT		
Kostnader not 29	-2 156 391	-2 031 606
Finansiering av drift		
Intäkter av anslag	2 275 673	2 140 454
Intäkter av avgifter och andra ersättningar not 30	5 174	11 657
Intäkter av bidrag	3 134	8 037
Övriga intäkter	14	112
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av drift</i>	2 283 995	2 160 260
<i>Ökning (-) av kortfristig fordringar</i>	-22 246	5 284
<i>Ökning (+) av kortfristiga skulder</i>	118 659	43 984
Kassaflöde från/till drift	224 017	177 922
INVESTERINGAR		
Investering i finansiella tillgångar	0	29
Investering i materiella tillgångar	-93 748	-126 772
Investering i immateriella tillgångar	-60 895	-71 991
<i>Summa investeringsutgifter</i>	-154 643	-198 734
Finansiering av investeringar		
Lån i Riksgälden	258 419	196 783
- amorteringar	-233 397	-125 192
Försäljning av anläggningstillgångar	3 848	1 701
<i>Bidragsmedel som erhållits för investeringar</i>	2 929	0
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar</i>	31 799	73 292
<i>Förändringar av kortfristiga fordringar och skulder</i>	0	0
Kassaflöde från/till investeringar	-122 844	-125 442
UPPBÖRDSVERKSAMHET		
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av myndigheten	-4 053	6 938
Intäkter av uppbörd	8 270 218	7 014 042
Förändringar av kortfristiga fordringar och skulder	28 265	133 940
<i>Inbetalningar i uppbördsverksamhet</i>	8 294 430	7 154 920
<i>Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet</i>	-8 240 216	-7 091 970
Kassaflöde från/till uppbördsverksamhet	54 214	62 950
TRANSFERERINGSVERKSAMHET		
Utbetalda avgifter till EU-budgeten	-5 302 456	-5 074 346
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	0	0
<i>Utbetalningar i transfereringsverksamheten</i>	-5 302 456	-5 074 346
Finansiering av transfereringsverksamhet		
Medel som erhållits från statens budget för transfereringar	5 302 456	5 074 346
<i>Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamhet</i>	5 302 456	5 074 346
Kassaflöde från/till transfereringsverksamhet	0	0
Förändring av likvida medel	155 387	115 430
Likvida medel vid årets början	675 255	559 825
Ökning (+) av kassa och bank	5	3
Ökning (+) av tillgodohavande Riksgälden	128 306	44 690
Ökning (+) av avräkning med statsverket	27 076	70 737
Summa förändring av likvida medel	155 387	115 430
Likvida medel vid årets slut	830 642	675 255

Noter Belopp anges i tkr, om inget annat anges.

Uppgifter om insynsrådet

Redovisning av utbetalda skattepliktiga ersättningar och värdet av förmåner till ledande befattningshavare, som utsetts av regeringen, och insynsrådets ledamöter. Uppdrag i styrelser eller råd i andra statliga myndigheter eller aktiebolag anges i kursiv stil under respektive person.

Ledande befattningshavare	2021	2020
Charlotte Svensson, generaltulldirektör <i>Ledamot i eSam Ledamot i Samverkansrådet mot organiserad brottslighet Ledamot i Samverkansrådet mot terrorism</i>	1 481 tkr	1 291 tkr
Fredrik Holmberg, överdirektör <i>Styrelsemedlem i Spelinspektionen Ledamot i Kustbevakningens insynsråd</i>	1 155 tkr	1 170 tkr
Insynsrådets ledamöter		
Marie Carlsson, avdelningschef, Skatteverket	3,8 tkr	1,5 tkr
Robert Lönn, skatteexpert, Svenskt Näringsliv	3,8 tkr	3 tkr
Linus Magnusson, Compliance Director Nordic, KGH Customs services	3,8 tkr	3 tkr
Carina Person, regionpolischef, Polismyndigheten	5,7 tkr	
Joakim Brandberg, chefsjurist, Läkemedelsverket	5,7 tkr	
Håkan Svaleryd, avdelningschef, Naturvårdsverket <i>Ledamot i Ekonomistyrningsverkets ekonomi- och kontrollerråd</i>	5,7 tkr	
Thomas Häggström, överåklagare, Åklagarmyndigheten <i>Ledamot i Polismyndighetens anställningsnämnd</i>	5,7 tkr	
Sultan Kayhan, riksdagsledamot (S) Stockholms kommun	5,7 tkr	
Joar Forsell, riksdagsledamot (L) Stockholms kommun	5,7 tkr	
Helena Bouveng, riksdagsledamot (M) Jönköpings län	5,7 tkr	1,5 tkr
Annika Wahlfried Wikingsson, strategisk rådgivare, Kustbevakningen <i>Ledamot i Statens överklagandenämnd</i>	3,8 tkr	3 tkr
Ledamöter som avgått		
Anna Siverstig, överste, Försvarsmakten		3 tkr
Kristina Ohlsson, områdeschef, Livsmedelsverket		1,5 tkr
Per Anders Lorentzon, senior advisor, Sydsvenska Industri-och handelskammaren		3 tkr
Patrik Lundqvist, riksdagsledamot (S) Gävleborgs län		1,5 tkr

Tilläggsupplysningar

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Redovisningen följer god redovisningssed i enlighet med förordning (2000:606) om myndigheters bokföring.

Värderingsprinciper

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar tas upp till de belopp varmed de beräknas inflyta. Som osäkra fordringar bedöms främst fordringar som förfallit till betalning den 31 oktober 2021 och som därefter inte reglerats eller delbetalats. Fordringar som bedöms osäkra bokförs i årsredovisningen som befarad förlust. Skulder har värderats till anskaffningsvärde om inte annat anges i not. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs enligt ESV:s allmänna råd till 5 kapitlet 12 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag.

Värdering av uppbördsfordringar

Vid värde reglering av uppbördsfordringar har Tullverket använt sig av dels en individuell värdering av fordringar, dels en kollektiv värdering. Den individuella värderingen avser de fordringar som har beviljats uppskjuten verkställighet. Dessa ärenden värderas utifrån om säkerhet har ställts eller inte.

Metoden för att göra den kollektiva värderingen utgår från att fordringar äldre än 6 månader värderas till 0 kr, resterande anses som säkra fordringar.

Värde- och säkerhetshandlingar

Tullverket har, i Tulldatasystemets säkerhetssystem, registrerade värde- och säkerhetshandlingar som uppgår till 1 934 176 tkr. Värdehandlingarna utgörs framför allt av bankgarantier, pantförskrivning och borgensförbindelser. Värde- och säkerhetshandlingarna nyttjas i de fall företag inte kan fullgöra sina åtaganden.

Periodavgränsningsposter

I de fall faktura eller motsvarande inkommit efter fastställd brytdag (2022-01-05) eller om fordrings- eller skuldbeloppet inte är exakt när bokslutet upprättas, redovisas beloppen som periodavgränsningsposter. Beloppsgränsen i bokslutet 2021 för periodavgränsningsposter är 50 tkr.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsvärdet och skrivs av enligt en linjär avskrivningsmetod utifrån den bedömda livslängden. I anskaffningsvärdet inkluderas samtliga direkta hänförliga kostnader.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Immateriella tillgångar av typen licenser och liknande rättigheter	3 år
Andra datorer (t.ex. servrar).....	3 år
Kringutrustning till datorer.....	5 år
Möbler och vitvaror ^{a)}	5 år
Immateriella tillgångar, egenutvecklade	5 år
Teknisk utrustning	5 år
Fordon	5 år
Djur	5 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	5 år
Mobil skanner	10 år

Värdegränser för definition av anläggningstillgångar

Immateriella tillgångar av typen utveckling	1 000 000 kr
Immateriella tillgångar av typen licenser för dataprogram	100 000 kr
Förbättringsutgifter på annans fastighet	100 000 kr
Övriga anläggningstillgångar ^{a)}	25 000 kr

a) Möbler klassificeras som anläggningstillgång om de anskaffats vid ett tillfälle för möblering av till exempel nya lokaler och värdet överstiger 100 000 kronor. Enskilda möbler som har ett anskaffningsbelopp över 25 000 kr och har en livslängd på minst 5 år klassificeras som anläggningstillgång.

Avsättning för pensioner

I enlighet med Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 4 kap 2 § i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag har avsättning för pensioner redovisats till det försäkringstekniska värdet av pensionsåtaganden beräknade med ledning av den beräkningsmodell som Statens tjänstepensionsverk använder.

Not 1	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2021	2020
	Offentligrättsliga avgifter	0	19
	Kontroll av päls av katt och hund	2	12
	Kontroll av sälprodukter	0	3
	Kontroll av exportbidragsgods ^{a)}	0	0
	Övrig uppdragsverksamhet	14	50
	Avgifter enl. 4 § avgiftsförordningen	2 068	1 116
	Reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar	2 579	1 365
	Försäkringsersättningar	0	8 985
	Övriga ersättningar	3 090	1 472
	Summa	7 753	13 022

a) Intäkterna avser bidragsberättigad jordbruksexport. Enligt regleringsbrevet har Tullverket i uppdrag att utföra kontroller av bidragsberättigad jordbruksexport. Tullverket medges i regleringsbrevet undantag från 5 § första stycket avgiftsförordningen (1992:191).

Not 2	Finansiella intäkter och kostnader	2021	2020
	Finansiella intäkter		
	Ränta på lån hos Riksgälden	0	18
	Övriga finansiella intäkter	14	94
	Summa	14	112
	Finansiella kostnader		
	Ränta på räntekonto hos Riksgälden	0	10
	Räntekostnader avseende EU-administrativa kostnader	1 278	0
	Periodisering räntekostnader avseende EU-administrativa kostnader	0	2 442
	Övriga räntekostnader	50	68
	Övriga finansiella kostnader	23	21
	Summa	1 351	2 541

Sedan 2020-01-08 har räntan för räntekonto och lån hos Riksgälden varit 0 %.

Not 3	Kostnader för personal	2021	2020
	Lönekostnader för personal (exklusive AG-avgifter)	1 075 753	1 015 941
	Arvode till insynsrådet	55	22
	Ej anställd personal	2 379	2 895
		1 078 187	1 018 858
	Övriga personalkostnader	522 984	482 213
	Summa	1 601 171	1 501 071

Jämförelsesiffror för 2020 har justerats.

Not 4 Övriga driftskostnader

I *Övriga driftskostnader* ingår reaförluster vid försäljning/utrangeringar av anläggningstillgångar med 618 tkr (föregående år 5 424 tkr då en krockskadad mobil skannerbil utrangerades).

Not 5 Immateriella tillgångar	2021	2020
Utvecklingsarbete, egen utveckling		
<i>Anskaffningsvärden</i>		
Ingående balans	538 034	473 273
Årets anskaffningar	56 721	64 761
Utgående balans	594 755	538 034
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
Ingående balans	-352 265	-310 861
Årets avskrivningar	-38 582	-41 404
Utgående balans	-390 847	-352 265
Licensavgifter för datorprogram		
<i>Anskaffningsvärden</i>		
Ingående balans	121 202	114 482
Årets anskaffningar	4 174	7 229
Årets utrangeringar/försäljningar	-19 481	-509
Utgående balans	105 895	121 202
<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
Ingående balans	-108 853	-99 791
Årets avskrivningar	-6 936	-9 571
Årets utrangeringar/försäljningar	19 276	509
Utgående balans	-96 513	-108 853
Bokfört värde	213 290	198 118

Under 2021 har nedskrivningar gjorts av ett utvecklingsprojekt med totalt 701 tkr.

Utvecklingsprojekt ICS inklusive air cargo security har nedskrivits med 701 tkr. Orsaken är att projektet tagit fram funktionalitet som inte kommer att ingå i den tillgång som projektet slutligen levererat.

Not 6	Materiella tillgångar	2021	2020
	Förbättringsutgifter på annans fastighet		
	<i>Anskaffningsvärden</i>		
	Ingående balans	37 674	25 558
	Årets anskaffningar	6 453	14 195
	Årets utrangeringar/försäljningar	-10 298	-2 079
	Utgående balans	33 829	37 674
	<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
	Ingående balans	-14 838	-11 552
	Årets avskrivningar	-6 389	-5 318
	Årets utrangeringar/försäljningar	10 026	2 032
	Utgående balans	-11 201	-14 838
	Transportmedel, maskiner och inventarier		
	<i>Anskaffningsvärden</i>		
	Ingående balans	585 815	505 144
	Årets anskaffningar	87 633	112 577
	Årets utrangeringar/försäljningar	-48 783	-31 906
	Utgående balans	624 665	585 815
	<i>Akkumulerade avskrivningar</i>		
	Ingående balans	-345 712	-302 020
	Årets avskrivningar	-78 995	-69 885
	Årets utrangeringar/försäljningar	47 374	26 193
	Utgående balans	-377 333	-345 712
	Bokfört värde	269 960	262 939

Not 7 Uppbördsverksamheten

Under rubriken *Uppbördsverksamhet* redovisas skatteuppbörd, offentligrättsliga avgifter och liknande ekonomiska händelser där Tullverket uppbär och redovisar medel för statens räkning.

Intäkter är belopp som debiterats och *Medel som tillförts statens budget* belopp som inlutit och redovisats mot inkomstittalar i statsbudgeten.

Avgifter som uppbärs för andra myndigheters räkning redovisas inte i Tullverkets utan i respektive myndighets resultaträkning.

Fordringar som lämnats till Kronofogden för indrivning kvarstår inte som intäktsbokförda hos Tullverket utan skrivs av i resultaträkningen i samband med överföring till Kronofogden. Redovisningsansvaret för dessa fordringar övertas av Kronofogden, som även redovisar inlutna medel direkt mot statsbudgeten.

Intäkter av avgifter och andra avgifter m.m. som inte disponeras utgörs av dröjsmålsränta, bötesmedel och sanktionsavgifter.

Not 8 Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	2021	2020
Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna ej disponeras		
<i>Offentligrättsliga avgifter</i>		
Dröjsmålsränta, ink.titel 239704 ^{a)}	160	363
Bötesmedel, ink.titel 2712	253	75
Sanktionsavgifter, ink.titel 2714	-4 485	6 500
Förrättningsavgift, ink. titel 2811	19	0
Summa	-4 053	6 938

Under 2020 debiterades ett ärende på 5,5 mnkr i transporttillägg som senare överklagades. Motparten fick rätt i domstol och Tullverket har därför avskrivit tullräkningen under 2021. Detta förklarar det negativa beloppet för sanktionsavgifter under 2021.

Ingen av avgifterna har något ekonomiskt mål.

a) Dröjsmålsränta debiteras vid för sen betalning av tull och annan skatt enligt tullagen (2000:1281). Avgiften utgör en sanktion som inte motsvaras av någon uppkommen kostnad.

Not 9 Årets kapitalförändring

Saldo från Uppbördsverksamheten består av skillnaden mellan den uppbörd och de avgifter m.m. som debiterats respektive inbetalts under året. Inbetald uppbörd är de medel som tillförts statsbudgeten och redovisats mot inkomsttitel. Saldot från uppbördsverksamheten återspeglar i stort förändringen av uppbördsfordringarna.

Not 10 Andra långfristiga fordringar

Avser depositioner för förhyrningar utomlands.

Not 11 Uppbördsfordringar	2021	2020
Uppbördsfordringar	1 108 530	1 191 399
Indrivningsärenden	-429 682	-445 863
Värdereglering	-271 760	-364 055
Summa	407 088	381 481

Fordringar som lämnats till Kronofogden för indrivning ligger kvar på kontot för uppbördsfordringar samtidigt som kontot för indrivningsärenden krediteras.

Tullverket ställer varje måndag ut tullräkningar för uppbörden för alla varor som importerats kalenderveckan tre veckor dessförinnan. Tullräkningen förfaller normalt till betalning fredagen den fjärde veckan från importtillfället eller närmast följande bankdag om fredagen är en röd dag/helgdag. De faktorer som har störst betydelse för hur stora uppbördsfordringarna är vid en viss tidpunkt, som vid årsskiftet, är om det är två veckors utställda tullräkningar som inte förfallit till betalning eller en veckas utställda tullräkningar.

Uppbördsfordringarna minskar med närmare 7 % under 2021. Att fordringarna minskar under året, trots att den debiterade uppbörden ökat, visar på att företagen har haft en stor betalningsvilja. Avseende indrivningsärenden minskar fordringar under indrivning under året med 3,6 %. Inga större enskilda fordringar har förts över till indrivning under 2021 vilket säkerställt att fordringarna totalt minskar.

Not 12 Övriga kortfristiga fordringar	2021	2020
Fordringar/förskott hos anställda	49	147
Kontantkassor	15	15
Förbetalda kontantkort	1	60
Summa	65	222

Not 13 Förutbetalda kostnader	2021	2020
Förutbetalda hyreskostnader	31 857	28 489
Service- och underhållsavtal, underhållslicenser	72 197	63 101
Summa	104 054	91 590

Not 14 Upplupna bidragsintäkter	2021	2020
Fordringar på statliga myndigheter	55	67
Fordringar på övriga organisationer	175	254
Summa	230	321

Not 15 Övriga upplupna intäkter	2021	2020
Ej fakturerade intäkter	61	0
Summa	61	0

Not 16 Avräkning med statsverket

Avräkning med statsverket utgör dels mot statsbudgeten redovisade inkomster som ej motsvaras av insättningar på Statens centralkonto i Riksbanken (SCR), dels uttag från SCR som ej motsvaras av redovisade utgifter i statsbudgeten. Även skillnader mellan tillräntekontot tillförda anslagsmedel och det anslagsbelopp som avräknats mot statsbudgeten under året ingår i posten.

	2021	2020
Uppbörd		
Ingående balans	437 029	374 083
Redovisat mot inkomsttitel	-8 240 216	-7 091 970
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	8 294 425	7 154 917
Fordringar avseende uppbörd	491 238	437 029
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	0	0
Redovisat mot anslag	5 302 456	5 074 346
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-5 302 456	-5 074 346
Fordringar/skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	0	0
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-39 387	-48 050
Redovisat mot anslag	2 275 673	2 141 688
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-2 299 964	-2 133 025
Återbetalning av anslagsmedel	0	0
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-63 678	-39 387
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	0	1 235
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	0	-1 235
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	0	0
Övriga fordringar /skulder på statens centralkonto i Riksbanken		
Ingående balans	127	-235
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	8 747 335	7 499 286
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-5 758 208	-5 418 353
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	-2 991 969	-2 080 571
Övriga fordringar på statens centralkonto i Riksbanken	-2 715	127
Saldo	424 845	397 770

Not 17 Myndighetskapital

Förändring av myndighetskapitalet	Statskapital	Balanserad kapitalförändring anslagsfin. verksamhet	Balanserad kapitalförändring uppbörd	Kapitalförändring enligt RR	Summa
Utgående balans 2020	64	-10	454 739	-70 990	383 803
A Ingående balans 2021	64	-10	454 739	-70 990	383 803
Föregående års kapitalförändring			-70 990	70 990	0
Årets kapitalförändring				25 948	25 948
Konst från Statens Konstråd	338				338
B Summa årets förändring	338	0	-70 990	96 938	26 286
C Utgående balans 2021	402	-10	383 749	25 948	410 089

Not 18 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

2021

2020

De *utgående avsättningarna* utgör i sin helhet avsättningar för delpension.

Ingående avsättning	7 732	9 315
Årets pensionskostnad	2 054	1 414
Årets pensionsutbetalning	-3 391	-2 997
Utgående avsättning	6 395	7 732

Not 19 Övriga avsättningar

2021

2020

Enligt kollektivavtal ska 0,3% av lönesumman avsättas för lokalt omställningsarbete om vilka lokala parter kan enas.

Ingående avsättning	8 108	6 151
Årets avsättningskostnad	3 214	3 037
Årets kompetensutvecklingsåtgärd	-1 065	-1 080
Utgående avsättning	10 257	8 108

År 2022 beräknas 1 200 tkr att nyttjas av avsatta medel.

Not 20 Lån i Riksgälden

2021

2020

Ingående balans	438 758	367 166
Nyupptagna lån under året	258 419	196 783
Amorteringar under året	-233 397	-125 191
Utgående balans	463 780	438 758
Beviljad låneram	525 000	455 000

Tullverket har en beviljad räntekontokredit på 190 miljoner kronor.

Not 21 Övriga kortfristiga skulder	2021	2020
Personalens källskatt	24 897	23 829
Övriga skulder	29	6
Summa	24 926	23 835

Not 22 Övriga kortfristiga skulder, uppbörd	2021	2020
Oreglerade utbetalningar via plusgiro	1 636	286
Medel under utredning TDS	2 039	361
Skuld till Trafikförsäkringsföreningen	3	3
Summa	3 678	650

Not 23 Depositioner	2021	2020
Depositioner, långfristiga	393 270	354 306
Depositioner, kortfristiga	96 725	84 347
Summa	489 995	438 653

Depositionerna utgörs i huvudsak av ställda säkerheter för kreditillstånd för tullärenden samt av andra liknande kontanta säkerheter i uppbördsverksamheten.

Antalet långfristiga depositioner har ökat jämfört med 2020 och även värdet har ökat. Från mitten av april 2021 har Tullverket ett nytt garantisystem som bl.a. medför att företagen skickar in fler ändringsansökningar om samlad garanti och ställer högre garantier för att importdeklarationerna inte ska stoppas vid klareringstillfället.

De kortfristiga depositionerna, som till största delen består av individuella garantier, har ökat vilket mestadels beror på brexit.

Not 24 Upplupna kostnader	2021	2020
Upplupna löner	10 375	8 721
Upplupna semesterlöner	86 611	80 646
Upplupna sociala kostnader	46 134	42 221
Upplupna räntor till EU	2 442	2 442
Övriga upplupna kostnader	4 394	6 585
Upplupen flexskuld	7 560	7 898
Skuld för sociala avgifter på flexskuld	3 683	3 792
Summa	161 199	152 305

Not 25 Oförbrukade bidrag	2021	2020
Utomstatliga	6 069	5 499
Inomstatliga ^{a)}	16 647	12 264
Summa	22 716	17 763

Oförbrukade bidrag består av erhållna förskott av bidrag för olika projekt som finansieras genom tilldelning från anslag som disponeras av andra myndigheter eller departement, eller genom bidrag från utomstatliga organisationer. Till den del dessa projekt ännu inte har genomförts har erhållna bidrag skuldbokförts.

a) Medlen förväntas tas i anspråk enligt följande:

– inom tre månader	758	16
– mer än tre månader till ett år	4 701	1 251
– mer än ett år till tre år	9 004	7 386
– mer än tre år	2 184	3 611
	16 647	12 264

Not 26 Övriga förutbetalda intäkter

Tullverket har erhållit hyresrabatter av hyresvärdar för några lokaler. Hyresrabatterna periodiseras över hyreskontraktens period.

Not 27 Redovisning mot inkomsttitlar

Kommentarer till uppbördsutfallet och beskrivning av faktorer som påverkat uppbörden för olika inkomsttitlar finns under rubriken Inbetald uppbörd, se sidan 54. I den här noten lämnas därför endast kortare kommentarer till de största förändringarna mellan åren. De sammanlagda uppbördsmedlen utgörs till största delen av Tullmedel (9471) och Mervärdesskatt (9411) och i år av även tobaksskatt. Den totala influtna uppbörden har ökat med 16,2 procent (1,1 mdkr).

De faktorer som har störst påverkan på storleken på Tullverkets uppbörd är varuimportens värde samt vilken typ av varor som importeras. Förändringen av den totala uppbörden överensstämmer inte alltid med förändringen av varuimportvärdet. Det beror på att tullsatserna för olika varor kan variera och att det till exempel finns förmånsbestämmelser och tullkvoter som påverkar vilken tull som ska betalas.

Tullmedel har ökat med 14,1 procent (880,3 mnkr) och en bidragande orsak till den ökade importen är att Storbritannien inte längre ingår i EU.

Tullverket debiterar mervärdesskatt från icke momsregistrerade importörer och i samband med efterkontroller. Mervärdesskatt som har inbetalts till Tullverket 2021 har ökat med 53,9 procent (305 mnkr). En bidragande orsak till årets ökning kan härröras till handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Storbritannien som har trätt i kraft.

Inbetald tobaksskatt har ökat med 161 procent (62,9 mnkr). Ökningen beror främst på två stora ärenden där totalt 100 mnkr influtit. Inkomsttiteln präglas av att det är relativt större importen som medför att tobaksskatt ska debiteras av Tullverket. Den större delen av importen sker med uppskovsförfarande, därför får enstaka ärenden stort genomslag.

Not 28 Övriga skatter m.m. på import	2021	2020
Återbetalningsränta	4 956	1 144
Extra inkomst	278	324
	5 234	1 468

Inkomsttiteln innehåller bland annat respiträntor, återbetalningsräntor och tullräkningsavgifter.

Not 29	Kostnader	2021	2020
	Kostnader enligt resultaträkningen	2 286 575	2 161 625
	<i>Justeringar:</i>		
	Av- och nedskrivningar	-130 903	-126 177
	Realisationsförlust	-618	-5 424
	Förändring avsättningar	1 337	1 582
	Kostnader enligt finansieringsanalysen	2 156 391	2 031 606

Not 30	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2021	2020
	Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt resultaträkningen	7 753	13 022
	<i>Justeringar:</i>		
	Realisationsvinst	-2 579	-1 365
	Intäkter av avgifter och andra ersättningar enligt finansieringsanalysen	5 174	11 657

Tabellbilaga

De mått, indikatorer och nyckeltal som redovisas i denna bilaga hämtas ur resultatredovisningen och följer samma kapitelindelning och tabellnumrering. Vissa tabeller i bilagan redovisar resultaten för tio år där resultatredovisningen enbart redovisar de tre senaste åren.¹

1) Tabell 31 i bilagan som redovisar resultatet för tio år återfinns inte i resultatredovisningen då de tre senaste åren redovisas i tabell 32.

Ekonomiskt resultat

Tabell 1

Tullverkets intäkter (tkr)	2019	2020	2021
Intäkter av anslag	1 988 605	2 140 454	2 275 673
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	6 413	13 022	7 753
Intäkter av bidrag	5 732	8 037	3 134
Finansiella intäkter	902	112	14
Totalt	2 001 652	2 161 625	2 286 575

Tabell 2

Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras (tkr)	+/- t.o.m. 2019	+/- 2020	Int. 2021	Kost. 2021	+/- 2021	Ack. +/- utgå. 2021	Budget
<i>Uppdragsverksamhet</i>							
Kontroll av päls av katt och hund	-32	-37	2	0	2	-67	95
Kontroll av handel med sälprodukter	-83	2	0	0	0	-81	45
Totalt	-115	-35	2	0	2	-148	140

Tabell 3

Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna inte disponeras (tkr)	Ink.tit.	+/- t.o.m. 2019	+/- 2020	Int. 2021	Kost. 2021	+/- 2021	Ack. +/- utgå. 2021	Budget
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>								
Dröjsmålsränta	2397	71 860	363	160	0	160	72 383	530
Avgift för tullkontroll eller annan tillämpning av tullagstiftningen	2811	-7	0	1	0	1	-6	30
Totalt		71 853	363	161	0	161	72 377	560

Tabell 4

Kostnadsfördelning per kostnadsslag (tkr)	2019	2020	2021
Kostnad för personal	1 401 133	1 501 072	1 601 171
Kostnad för lokaler	137 195	165 702	161 345
Övriga driftskostnader	342 129	366 134	391 805
Finansiella kostnader	-700	2 541	1 351
Avskrivningar och nedskrivningar	121 903	126 177	130 903
Totalt	2 001 660	2 161 626	2 286 575

Tabell 5

	2019			2020			2021		
	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Kostnader	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Kostnader	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Kostnader
Underrättelseverksamhet	293 063	1 923	294 987	307 812	3 045	310 857	364 451	1 746	366 197
Kontrollverksamhet	788 866	5 176	794 045	885 151	8 755	893 906	934 346	4 476	938 822
Uppbördsverksamhet	351 570	2 307	353 878	358 406	3 545	361 948	351 174	1 682	352 856
Brottsutredningsverksamhet	555 106	3 642	558 750	589 087	5 827	594 914	625 702	2 997	628 699
Totalt	1 988 605	13 047	2 001 660	2 140 456	21 171	2 161 625	2 275 673	10 901	2 286 575

Kontrollverksamheten

Tabell 6

	Antal				Timmar ^{a)}				Styckkostnad ^{b)}			
	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Kontroll av resenärer	21 048	19 507	26 872	38%	56 131	46 269	67 584	46%	2 283	2 085	2 165	4%
Kontroll av transportmedel	24 924	36 317	44 148	22%	104 735	137 192	153 104	12%	3 597	3 321	2 986	-10%
Kontroll av post, kurir- och fraktgods	18 759	25 539	23 390	-8%	21 571	31 197	31 547	1%	984	1 074	1 161	8%
Punktskattekontroller	2 636	7 972	6 748	-15%	8 898	18 770	19 806	6%	2 889	2 070	2 527	22%
Övriga tullkontroller	2 483	4 529	4 750	5%	12 461	15 231	16 762	10%	4 296	2 956	3 038	3%
Totalt	69 850	93 864	105 908	13%	203 796	248 659	288 803	16%	2 497	2 329	2 348	1%

a) Tullaspiranternas tid redovisas inte men antal kontroller redovisas.

b) Styckkostnaden är omräknad för 2019 och 2020 jämfört med årsredovisning 2020 eftersom vi har ändrat kostnadsfördelningen vilket medfört en annan timkostnad per verksamhetsområde.

Tabell 7

Träffprocent i fysiska kontroller	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021 i procentenheter
Totalt	16,4%	12,4%	11,8%	-0,6
<i>Per flöde:</i>				
– Kontroll av resenärer	13,5%	15,0%	15,8%	0,8
– Kontroll av transportmedel	6,0%	4,8%	4,3%	-0,5
– Kontroll av post-, kurir- och fraktgods	34,6%	24,0%	24,2%	0,2
– Punktskattekontroller	7,6%	4,1%	2,7%	-1,4

Tabell 8

Tulldeklarationer

	Antal				Timmar				Styckkostnad ^{a)}			
	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Importdeklaration	4 283 252	4 432 002	6 591 307	49%	85 387	98 153	109 984	12%	10,9	11,6	8,6	-26%
Transiteringsdeklaration	455 565	414 284	498 190	20%	35 798	37 267	38 933	4%	43,1	47,3	40,2	-15%
Exportdeklaration	3 595 019	3 846 037	6 558 462	71%	48 097	53 563	53 109	-1%	7,3	7,3	4,2	-43%
Totalt	8 333 836	8 692 323	13 647 959	57%	169 282	188 982	202 026	7%	61,3	66,3	52,9	-20%

a) Styckkostnaden är omräknad för 2019 och 2020 jämfört med årsredovisning 2020 eftersom vi ändrat kostnadsfördelningen vilket medfört en annan timkostnad per verksamhetsområde.

Tabell 9

Andel automatklarerade och manuellt klarerade import- och exportdeklarationer	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021 i procentenheter
Automatklarerade	90,1%	90,7%	93,4%	2,7
Manuellt klarerade	9,9%	9,3%	6,6%	-2,7

Tabell 10

Kontrollerade tulldeklarationer (antal)	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Informationskontroll ^{a)}	67 540	63 376	77 346	22%
Varuundersökning	2 437	4 140	4 541	10%

a) Omfattar dokument- och klareringskontroller.

Tabell 11

Samhällsnytta narkotika och dopningsmedel (mnkr)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Samhällsnytta	1 566	1 481	1 211	1 057	1 456	3 001	2 655	2 487	3 368	3 528	5%

Tabell 12

Antal beslag narkotika och dopningsmedel	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021 %	Förändring 2020–2021 Antal
Totalt	8 112	7 211	6 999	-3%	-212

Tabell 13

Beslagtagna mängder narkotika och dopningsmedel	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Heroin (kg)	6	3	22	3	31,33	37	71	60	22	1	-95%
Opium (kg)	4	13	14	7	11,75	4	6	34	10	13	21%
Amfetamin inkl. metamfetamin (kg)	172	255	139	175	101	368	198	334	221	332	50%
Kokain inkl. kokablad (kg)	28	36	32	84	45	97	488	43	216	261	21%
Cannabis (kg)	1 504	911	859	410	1 376	2 396	926	1 115	3 888	3 299	-15%
Kat (kg) ^{a)}	11 608	7 569	9 580	3 505	2 926	3 979	1 996	5 159	3 537	1 547	-56%
Ecstasy (tabl.)	20 241	19 493	6 085	19 057	27 051	12 769	34 798	61 260	17 148	25 499	49%
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (tabl.)	1 049 665	896 452	735 805	718 349	1 259 998	2 197 933	1 167 254	2 815 276	1 869 289	1 805 150	-3%
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (kg)	86	56	100	81	55	204	141	307	147	329	123%
Övrig narkotika inkl. narkotiska läkemedel (l)	28	13	22	52	6	15	66	90	164	45	-72%
Totalt narkotika (tabl.)	1 069 906	915 945	741 890	737 406	1 287 049	2 210 702	1 202 052	2 876 536	1 886 436	1 830 649	-3%
Totalt narkotika (kg)	13 408	8 843	10 746	4 265	4 545	7 086	3 826	7 052	8 042	5 781	-28%
Totalt narkotika (l)	28	13	22	52	6	15	66	90	164	45	-72%
Dopningsmedel (tabl.)	328 078	94 956	125 622	2 531 301	342 885	170 598	155 333	84 349	82 583	148 346	80%
Dopningsmedel (kg)	28	18	7	30	36	65	54	58	9	3	-64%
Dopningsmedel (l)	51	16	13	121	52	51	38	26	21	9	-55%

a) Varav torkad kat 4 575 kg 2019, 3 194 kg 2020 och 1 380 kg 2021.

Tabell 14

Antal beslag och omhändertaganden av alkohol och tobak	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Beslag alkohol	1 194	1 214	985	-19%
Beslag tobak	932	1 009	1 338	33%
Omhändertaganden alkohol och tobak	317	465	462	-1%
Totalt	2 443	2 688	2 785	4%

Tabell 15

Beslagtagna mängder alkohol och tobak	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Sprit (l)	43 858	75 048	68 110	70 510	80 345	89 297	31 731	46 758	73 697	68 179	-7%
Starköl (l)	328 169	338 381	428 918	368 796	439 693	328 995	210 245	214 722	214 187	124 509	-42%
Vin (l) ^{a)}	56 131	43 161	57 645	44 974	65 156	35 054	34 418	31 745	29 444	23 889	-19%
Cigaretter (st) ^{b)}	26 135 940	22 084 250	46 768 729	25 514 013	18 482 115	28 290 854	23 955 393	42 465 801	25 841 643	12 698 649	-51%
Övrig tobak (kg) ^{c)}	23 945	12 823	7 139	31 811	21 245	32 401	9 907	9 290	14 483	17 541	21%
Övrig tobak (l) ^{d)}							24	4	3	13	320%

a) I vin ingår alkohölsk: 1 534 liter 2019, 833 liter 2020 och 1 127 liter 2021.

b) I cigaretter ingår cigarrer och cigariller: 17 199 st 2019. Ny redovisning för 2020 där cigarrer och cigariller inte kan särskiljas från cigaretter.

c) I övrig tobak ingår snus, röktoak, vattenpiptobak och nikotinhaltiga produkter.

d) Vätska till e-cigaretter, ny redovisning från och med 2018.

Tabell 16

Omhändertagna mängder alkohol och tobak	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Sprit + alkohläsk (l)	11 955	14 585	20 180	38%
Vin + cider (l)	20 161	28 866	19 080	-34%
Starköl (l)	130 335	147 247	139 598	-5%
Cigaretter (st)	93 370	118 995	64 920	-45%
Tobak (kg)	9 048	995	1 363	37%

Tabell 17

Beslag av vapen och explosiva varor	Antal beslag			Mängd			Enhet
	2019	2020	2021 ^{a)}	2019	2020	2021 ^{a)}	
Skjutvapen	49	56	52	58	142	85	st
Start- och gasvapen ^{b)}	18	27	23	23	50	30	st
Vapendelar ^{c)}	27	29	27	307	247	165	st
Explosiva varor	25	46	113	5 888	10 528	22 138	st
	2	1	0	1	0,02	0	kg
Andra vapen, ammunition m.m. ^{d)}	1 519	857	1 677	15 847	39 437	9 420	st

a) Exklusive hävda (återlämnade) beslag.

b) Som kan konverteras till skjutvapen.

c) Vapendelar som omfattas av 1 kap. 3 § vapenlagen (1996:67).

d) I föregående årsredovisningar redovisades explosiva varor, vapendelar samt start- och gasvapen under andra vapen, ammunition m.m., därför har en justering gjorts för 2019–2020.

Tabell 18

Vapen och explosiva varor, övriga avvikelser ^{a)}	Antal sändningar			Mängd			Enhet
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	
Andra vapen, ammunition m.m. ^{b)}	12	1	1	42 318	6 000	3 186	kg
Explosiva varor	21	23	23	134	333	1 357	st
	1	0	8	640	0	83 436	kg

a) Under avvikelser redovisas upptäckta avvikelser i samband med kontroll men där beslag inte görs.

b) Andra vapen, ammunition m.m. inkluderar farliga föremål.

Tabell 19

Antal ingripanden med anledning av immaterialrätt eller produktsäkerhet	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Produktsäkerhet, antal ingripanden	81	216	174	-19%
Immaterialrätt, antal ingripanden	327	356	338	-5%
Immaterialrätt, antal artiklar	60 591	56 742	12 945	-77%

Tabell 20

Beslag av andra restriktionsvaror	Antal beslag			Mängd			Enhet
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	
Läkemedel m.m.	257	447	426	300 310	134 125	62 901	st
	99	72	37	248	19	3	l
	159	46	23	173	95	38	kg
	132	80	46	3	3	7	kg
Hälssofarliga varor	7	2	57	28	35	182	l
	78	58	32	123 603	1 181	758	st
Sprutor och kanyler	294	189	192	39 112	31 106	18 861	st
Utrotningshotade djur, växter och produkter av dessa, inkl. Cites ^{a)}	0	1	5	0,0	0,7	14 572	kg
	46	21	20	6 970	2 189	2 551	st
Levande djur	5	1	6	93	2	32	st
	112	31	50	3 338	201	3 535	kg
Livsmedel	2	3	2	798	1 590	2	l
	0	6	3	0	431	5	st
	25	16	10	4 835	16 175	5 155	l
Övriga varor ^{b)}	20	4	2	468	14	1	kg
	8	4	7	327	441	294	st
Totalt	1 244	981	918				

a) Av mängden i kilo under 2021 står ett beslag för 14 570 kg. Beslaget gäller teak från Myanmar som är förbjudet att importera enligt FLEGT timmerförordning. Beslaget är återlämnat till importör med försäljningsförbud.

b) Under övriga varor redovisas mineraliska och kemiska produkter, plast- och gummivaror, läder- och skinnvaror samt narkotikaprekursorer. Från 2020 redovisas endast mineraliska och kemiska produkter samt narkotikaprekursorer p.g.a. ny indelning av varukategorier i Tullmålsjournalen från den 1/1 2020.

Tabell 21

Stoppade varor efter tullkontroll	Antal avvikelser			Mängd			Enhet
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	
Läkemedel m.m.	272	290	401	4 468	23 458	10 503	kg
Avfall ^{a)}	58	56	55	763 037	569 594	626 666	kg
Växter samt produkter av djur och växter, inkl. Cites ^{b)}	10	14	21	79	25 892	85 720	kg
Levande djur	7	7	7	7	9	34	st
Livsmedel	42	66	95	145 717	234 665	370 812	kg
Övriga varor ^{c)}	98	292	128	298 615	1 046 729	196 059	kg
Totalt	487	725	707				

a) Endast export.

b) Inkluderar avvikelser i kraven på sundhetscertifikat som intygar att sändningen uppfyller krav på att växter, växtprodukter och andra föremål inte för med sig reglerade växtskadegörare.

c) Övriga varor redovisas endast som kg. Av redovisade avvikelser för 2020 står fordon för 150 avvikelser på 956 056 kg. Fordon är borttagna för 2021.

Uppbördsverksamheten

Tabell 22

Tillståndsansökningar	Antal				Timmar				Styckkostnad ^{a)}			
	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
	3 073	2 328	2 245	-4%	61 504	64 457	61 998	-4%	13 009	18 136	18 309	1%

a) Styckkostnaden är omräknad för 2019 och 2020 jämfört med årsredovisningen 2020 eftersom vi ändrat kostnadsfördelningen vilket medfört en annan timkostnad per verksamhetsområde.

Tabell 23

Genomströmningstid tillståndsansökningar	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Andel tillståndsansökningar som handläggs inom lagstadgad tid	99,3%	99,9%	99,7%	-0,2
Genomsnittlig genomströmningstid för ursprungssintyg (dagar)	21	20	28	40%
Genomsnittlig genomströmningstid för ansökningar om samlad garanti (dagar)	43	46	42	-9%

Tabell 24

Efterkontroller	Antal				Timmar				Styckkostnad ^{a)}			
	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021	2019	2020	2021	Förändring 2019–2020	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Revisioner	153	140	153	9%	41 465	44 164	44 845	2%	195 129	211 985	221 587	5%
Eftergranskningar	240	296	241	-19%	14 473	19 865	18 002	-9%	43 419	45 099	56 473	25%
Totalt	393	436	394	-10%	55 938	64 029	62 848	-2%	238 548	257 084	278 060	8%

a) Styckkostnaden är omräknad för 2019 och 2020 jämfört med årsredovisningen 2020 eftersom vi ändrat kostnadsfördelningen vilket medfört en annan timkostnad per verksamhetsområde.

Tabell 25

Revisioner	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Genomsnittlig genomströmningstid (antal dagar)	137	151	143	-5%
Andel revisioner som resulterat i ändringar (%)	82%	84%	78%	-6 procentenheter

Tabell 26

Genomströmningstid ärenden med begäran om ändring (antal dagar)	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
	12	15	16	7%

Tabell 27

Kvalitet i importdeklarationer	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021 i procentenheter
Andel eftergranskade ärenden i kvalitetsmätningen som är helt korrekta; skattat ^{a)}	84,5%	85,7%	87,0%	1,3
Andel riktiga och fullständiga deklarerationer ur uppbördssynpunkt; skattat ^{a) b)}	96,0%	96,0%	95,4%	-0,6
Andel riktiga och fullständiga deklarerationer ur handelsstatistisk synpunkt i mätningen ^{c)}	86,97%	86,62%	86,57%	-0,05
Skattad andel rätt debiterad uppbörd ^{a) d)}	98,36%	98,98%	97,85%	-1,13

a) Skattningen är en beräkning som förhåller sig till den totala uppbörden respektive totalt antal deklarerationer för helåret.

b) Konfidensintervallet 2021 för andel riktiga och fullständiga deklarerationer ur uppbördssynpunkt är $\pm 1,5\%$.

c) Med uttrycket "i mätningen" menas att procentsatsen baseras på det faktiska antalet granskade deklarerationer i mätningen för aktuellt år.

d) Konfidensintervallet 2021 för skattad andel rätt debiterad uppbörd är $\pm 1,09\%$.

Tabell 28

Överklagade ärenden i uppbördsverksamheten	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021 i procentenheter
Andel överklagade ärenden som lett till ändrat beslut vid domar	8%	13%	9%	-4

Tabell 29

Debiterad uppbörd (tkr), totalt samt fördelat på avgiftsslag	2019		2020		2021		Förändring 2020–2021
	tkr	%	tkr	%	tkr	%	
Tull	6 859 637	87,6%	6 169 294	89,6%	7 161 627	87,5%	16,1%
Skatt	937 696	12,0%	658 314	9,6%	991 383	12,1%	50,6%
Avgifter	29 844	0,4%	54 232	0,8%	32 115	0,4%	-40,8%
Totalt	7 827 178		6 881 840		8 185 125		18,9%

Tabell 30

Debiterat efter kontroller ^{a)} (tkr)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Initialkontroller	21 439	10 167	32 591	17 076	112 711	43 425	239 004	51 594	39 884	55 280	39%
Punktskattekontroller	6 791	9 799	3 576	1 806	2 149	2 189	233	134	444	735	66%
Efterkontroller	4 250 154	102 424	73 875	105 455	65 226	111 769	748 296	93 947	209 848	90 096	-57%
– varav tullrevisioner	1 872 988	83 207	34 726	23 508	44 873	45 374	731 380	59 596	188 074	64 604	-66%
Totalt debiterat	4 278 384	122 390	110 042	124 337	180 086	157 383	987 533	145 675	250 176	146 111	-42%

a) Avser debiteringar av tull, skatt (exklusive moms) och andra avgifter (ej tulltillägg).

Tabell 31

Inbetald uppbörd ^{a)} (tkr)										Förändring 2020–2021
2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
64 448 912	57 383 606	58 790 129	11 060 781	6 849 648	6 992 987	7 795 396	7 730 014	7 091 970	8 240 216	16,2%

a) Tabellen visar inbetald uppbörd som Tullverket redovisar mot inkomsttitel.

Tabell 32

Inbetald uppbörd fördelat på inkomsttitlar (tkr)						Förändring 2020–2021
Benämning	Inkomsttitel	2019	2020	2021		
Tullmedel	9471	6 838 013	6 238 257	7 118 524		14,1%
Mervärdesskatt	9411	803 169	565 210	869 892		53,9%
Tobaksskatt	9424	2 074	39 960	103 352		158,6%
Alkoholskatt	9425	56 799	23 674	17 091		-27,8%
Energiskatter	9428	-13 091	159 704	31 545		-80,2%
Kemikalieskatt	9438	28 273	24 884	52 619		111,5%
Skattetillegg ^{a)}	9811	9 201	17 627	27 009		53,2%
Övrigt ^{b)}	–	5 578	22 654	20 184		-10,9%
Totalt		7 730 016	7 091 970	8 240 216		16,2%

a) Under inkomsttiteln Skattetillegg redovisas tulltillägg.

b) Under Övrigt redovisas inkomsttitlarna 2397, 2712, 2714, 2811, 9432, 9452, 9472 och 9821.

Tabell 33

Andel fastställda tullar, skatter och avgifter som inte har betalats till Tullverket ^{a)}	2012	2013	2014	2015	2016	2017 ^{b)}	2018 ^{b)}	2019 ^{b)}	2020 ^{b)}	2021 ^{b)}	Förändring 2020–2021
		0,86%	0,18%	0,18%	0,19%	0,23%	0,21%	0,18%	0,30%	0,44%	0,20%

a) Här redovisas det som inte inbetalats vid tidpunkten för årsbokslutet.

b) Tullräkningar som har VI kod i TDS är inte medräknade. Koden omfattar ärenden där deklaranten har fått anstånd eller uppskjutande av genomförande av beslut om tull i avvaktan på dom. Även tullräkningar med BP kod i TDS är exkluderade. I de ärendena har Tullverket beslutat om en senare betalningsdag i samband med uppdelad betalning.

Tabell 34

Slutliga uppbördsförluster ^{a)} fördelat per avgiftsslag (tkr)				Förändring 2020–2021
	2019	2020	2021	
Tull	326	129	12 200	9 357%
Skatt	7 020	77 611	2 931	-96%
Avgifter	3 390	6 566	4 806	-27%
Totalt	10 736	84 306	19 937	-76%

a) Tullverkets definition av uppbördsförluster är de ärenden som har avskrivits under året.

Tabell 35

Inbetalat till EU-kommissionen för så kallade administrativa misstag (tkr)	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
	326	1 100	1 655	50%

Tabell 36

Skattebortfall alkohol- och tobaksbeslag ^{a)} (tkr)	2012										Förändring 2020–2021
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Skattebortfall	113 933	98 739	129 120	153 553	119 097	164 125	84 144	122 850	110 234	88 620	-20%

a) Endast beräknad på beslagtagen mängd, inte omhändertagna punktskattevaror där punktskatten antingen efterskänks eller debiteras.

Tabell 37

Indikatorer för skattefelsfaktorerna	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Förutsättningar att göra rätt				
Företagens upplevelse av information och vägledning (index)	NA	NA	69	0%
Andel riktiga och fullständiga deklarationer ur uppbördssynpunkt; skattat	84,6%	96,0%	95,4%	-0,6 procentenheter
Antal deklarationer som ändrats av Tullverket (styck)	7 616	7 460	9 971	34%
Genomsnittlig väntetid hos Tullsvaret (minuter)	04:26	04:46	10:35	+5:49
Upplevd upptäcktsrisk				
Antal tulldeklarationer kontrollerade genom informationskontroll (styck)	65 540	63 376	77 346	22%
Antal tulldeklarationer kontrollerade genom varuundersökning (styck)	2 437	4 140	4 541	10%
Andel företag som anser det troligt att Tullverket upptäcker fusk	NA	NA	74,0%	
Andel företag som anser sig vara utsatta för konkurrens från företag som fuskar	NA	NA	12,0%	
Motivation och tillit				
Kantar Publics anseendeindex (index)	35	39	40	3%
NKI (nöjd-kund-index)	NA	NA	74	
Andel klagomål på bemötande	51%	39%	46%	7 procentenheter

Tabell 38

Resultatindikatorer för skattefelet	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Debiterat efter kontroller (kr)	145 675	250 176	146 111	-42%
Andel revisioner som resulterar i ändringar	82%	84%	78%	-6 procentenheter
Skattat tullfel avseende mörkertal i deklarationer (tkr)	131 974	120 398	137 388	14%
Skattat bruttoppbördsfelet avseende tull i kvalitetsmätning	1,634%	1,001%	1,192%	0,191 procentenheter

Brottsutredningsverksamheten

Tabell 39

Brottsutredningar	Antal				Timmor				Styckkostnad netto ^{b)}			
	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Antal förundersökningar ledda av Tullverket (T-FU) ^{a)}	8 329	6 810	7 466	10%	71 160	83 738	89 296	7%	5 844	8 374	8 109	-3%
– varav antal narkotika-brottsutredningar ledda av Tullverket	5 168	4 646	4 254	-8%	50 680	56 092	54 321	-3%	6 708	8 222	8 658	5%
Antal förundersökningar ledda av allmän åklagare (A-FU) ^{a)}	2 248	1 968	1 264	-36%	229 155	258 505	279 907	8%	69 725	89 452	150 140	68%
– varav antal narkotika-brottsutredningar ledda av allmän åklagare	540	488	473	-3%	176 686	212 023	229 831	8%	223 803	295 876	329 441	11%
Totalt	10 577	8 778	8 730	-1%	300 315	342 243	369 203	8%	19 421	26 551	28 673	8%

a) Omfattar tid direkt kopplad till utredningsarbete.

b) Styckkostnaden är omräknad för 2019 och 2020 jämfört med årsredovisning 2020 eftersom vi har ändrat kostnadsfördelningen vilket medfört en annan timkostnad per verksamhetsområde.

Tabell 40

Slutförda förundersökningar av brott	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Antal strafförelägganden utfärdade av Tullverket	1 225	1 151	1 655	35%
Antal till Åklagarmyndigheten slutredovisade förundersökningar	2 427	2 153	1 965	-9%
Tullverkets egna stämningsansökningar	32	38	39	3%
Totalt	3 684	3 342	3 659	9%
Andel slutredovisade förundersökningar av inledda förundersökningar ^{a)}	35%	38%	42%	4
Lagföringskvot ^{b)}	70%	69%	62%	-7

a) Avser antal slutredovisade förundersökningar, strafförelägganden och Tullverkets egna stämningsansökningar.

b) Källa: Åklagarmyndigheten. Ny mätmetod där vi räknar alla brottsmisstankar som Åklagarmyndigheten fattat ett positivt lagföringsbeslut om under innevarande år, oavsett när de kom in till Åklagarmyndigheten. Omräknat utfall enligt ny mätmetod för 2019 och 2020.

Tabell 41

Genomströmningstid brottsutredningar	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Genomsnittlig genomströmningstid för ärenden på brottsutredning ^{a)}	103	115	115	0%

a) Antal dagar ärenden varit på utredning, dvs. tiden från utredningen inleds till utredningen är klarmarkerad och överlämnad till åklagarmyndigheten, strafföreläggande utfärdats eller annan administrativ åtgärd.

Tabell 42

Förundersökningar av enkel beskaflenhet	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021 i procentenheter
Andel förundersökningar av enkel beskaflenhet med högst 140 dagars genomströmningstid ^{a)}	89%	90%	89%	-1
Antal öppna ärenden av enkel beskaflenhet äldre än 140 dagar	533	376	527	151

a) Avser ärenden där Tullverket har rätt att leda förundersökningen och där utredning är klar, dvs. är avslutad eller har lagakraftvunnen dom.

Tabell 43

Inventering av beslagsärenden	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021 i procentenheter
Andel beslagsärenden utan avvikelser	97,5%	98,4%	98,3%	-0,1

Tabell 44

Antal utslagna/allvarligt skadade kriminella nätverk ^{a)}	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Narkotikasmuggling	10	9	18	15	16	12	17	13	26	16	-38%
Alkoholsmuggling	0	0	1	1	2	2	0	4	2	5	150%
Tobaksmuggling	0	1	2	1	0	2	1	0	2	1	-50%
Övrigt	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	-
Totalt	10	11	22	17	18	16	18	17	30	22	-27%

a) Arbetet med att skada och slå ut nätverk sträcker sig över årsskiftet vilket påverkar jämförbarheten mellan åren.

Tabell 45

Antal identifierade kriminella nätverk	2019	2020	2021	Förändring 2019–2020
Narkotikasmuggling	29	49	29	-41%
Alkoholsmuggling	5	4	6	50%
Tobaksmuggling	3	4	1	-75%
Övrigt	0	0	1	-
Totalt	37	57	37	-35%

Tabell 46

Förverkat värde vid utbyte av brott	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Antal domar	24	24	28	17%
Förverkat värde (tkr)	13 110	8 534	7 703	-10%

Tabell 47

Antal personer lagförda för grova brott	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Antal personer	147	150	152	171	159	143	155	217	216	207	-4%
Antal fängelseår	501	520	485	487	464	447	512	668	746	648	-13%
Genomsnittligt antal fängelseår	3,4	3,5	3,2	2,8	2,9	3,1	3,3	3,1	3,5	3,1	-9%

Tabell 48

Rattfyllerikontroller	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Antal genomförda rattfyllerikontroller	82 302	18 647	15 930	-15%
Antal inledda förundersökningar rattfylleri	457	228	428	88%
– varav rattfylleri under påverkan av alkohol	373	117	233	99%
– varav grovt rattfylleri under påverkan av alkohol	25	23	33	43%
– varav rattfylleri och grovt rattfylleri under påverkan av narkotika	59	88	162	84%
Antal till Åklagarmyndigheten slutredovisade förundersökningar rattfylleri	297	139	126	-9%

Förtroende och samma villkor

Tabell 49

Tillgänglighet till import- och exportsystem	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021 i procentenheter
	99,97%	99,83%	99,83%	0

Tabell 50

Antal samtal till it-support ^{a)}	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
	6 733	6 230	7 014	13%

a) Systemet saknar uppgifter om fördelning per kvinnor och män.

Tabell 51

Antal frågor till Tullsvär ^{a)}	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
E-post ^{b)}	19 306	15 053	19 731	31%
Telefonsamtal	82 970	88 355	105 958	20%
Totalt	102 276	103 408	125 689	22%

a) Systemet saknar uppgifter om fördelning per kvinnor och män.

b) Fram till och med 2019 räknades följdfråga som nytt ärende. Mätmetoden ändrades 2020 varför resultatet inte är jämförbart med 2019.

Tabell 52

Genomsnittlig väntetid i Tullsvär (minuter)	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021 Minuter
	05:12	04:51	10:35	+05:44

Tabell 53

Anseendeindex	2019	2020	2021
<i>Källa: Kantar Public</i>			
Totalt	35	39	40
– bland kvinnor	40	43	48
– bland män	32	35	34

Tabell 54

Klagomål och skadeståndsärenden	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Totalt antal	184	259	234	-10%
– varav antal klagomål	95	127	109	-14%
– varav avseende bemötande	48	50	50	0%
– andel bemötande av klagomål	51%	39%	46%	7 procentenheter

Tabell 55

Klagomåls- och skadeståndsärenden avseende fysisk kontroll	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021 i procentenheter
Andel skriftliga klagomål och skadestånd avseende fysiska kontroller	0,16%	0,18%	0,15%	0,06

Tabell 56

Klagomål och skadestånd – fördelat per kön	2019				2020				2021			
	Kvinnor	Män	Juridisk person	Totalt antal ^{a)}	Kvinnor	Män	Juridisk person	Totalt antal ^{a)}	Kvinnor	Män	Juridisk person	Totalt antal ^{a)}
Antal	51	115	18	184	45	155	50	259	45	155	25	234
– varav andel på bemötande	31%	67%	2%	27%	24%	70%	4%	19%	28%	68%	4%	21%
– varav andel vid fysisk kontroll	28%	65%	7%	59%	16%	60%	20%	64%	19%	69%	9%	68%

a) Inklusive ärenden med okänt kön.

Tabell 57

Kontroller per trafikflöde	2019			2020			2021 ^{a)}		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Buss vid landgräns	34%	66%	343	39%	61%	216	34%	66%	438
Flyg	30%	70%	1 544	28%	72%	1 081	27%	73%	1 907
Färja	21%	79%	443	18%	82%	299	15%	85%	519
Personbil vid landgräns	15%	85%	496	16%	84%	1 109	17%	83%	1 548
Personbil vid färja	13%	87%	790	15%	85%	862	13%	87%	1 163
Buss vid färja	46%	54%	46	28%	72%	75	21%	79%	77
Tåg	13%	87%	211	18%	83%	80	21%	79%	284
Total fördelning	23%	77%	3 873	21%	79%	3 722	21%	79%	5 936

a) Punktmätning gjord under november.

Tabell 58

	2019				2020				2021			
	Kvinnor	Män	Okända	Antal	Kvinnor	Män	Okända	Antal	Kvinnor	Män	Okända	Antal
Buss	3%	21%	77%	235	4%	37%	59%	154	7%	40%	53%	189
Flyg	18%	73%	9%	446	16%	78%	6%	385	17%	76%	6%	1 284
Personbil	8%	79%	13%	1 146	8%	76%	16%	960	19%	72%	10%	2 198
Färja	7%	62%	31%	248	6%	53%	41%	223	6%	67%	27%	472
Persontåg	4%	53%	43%	391	8%	38%	54%	233	7%	55%	38%	481
Post	19%	60%	21%	5 329	20%	57%	23%	4 121	19%	64%	17%	4 143
Övrigt	19%	71%	11%	4 046	19%	71%	10%	3 929	19%	70%	12%	3 784
Totalt andel	17%	65%	18%		17%	64%	18%		17%	68%	15%	
Totalt antal	1 969	7 700	2 172	11 841	1 743	6 433	1 829	10 005	2 191	8 501	1 859	12 551

a) Observera att i tabellen kan flera personer vara misstänkta för samma brott.

Tabell 59

Antal lagföringsbeslut^{a)} av tullåklagare

Källa: BRÅ, Sveriges officiella kriminalstatistik

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Totalt	1 145	1 676	1 519	1 142	1 204	1 575	1 321	1 010	1 226	1 155
– varav kvinnor	130	187	151	103	142	163	172	132	147	110
– varav män	1 015	1 489	1 368	1 039	1 062	1 412	1 149	878	1 079	1 045

a) Med lagföringsbeslut avses fällande domslut i tingsrätten, godkänt strafföreläggande eller åtalsunderlåtelse.

Tabell 60

Dömda för grova brott, fördelat per kvinnor och män	2019		2020		2021		Förändring 2020–2021 i procentenheter
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	
Kvinnor	23	10,6%	12	5,6%	20	9,6%	4,1
Män	194	89,4%	204	94,4%	188	90,4%	-4,1
Totalt	217	100,0%	216	100,0%	208	100,0%	

Tabell 61

Påföljder fördelade per kvinnor och män	2019			2020			2021		
	Totalt antal	Andel kvinnor	Andel män	Totalt antal	Andel kvinnor	Andel män	Totalt antal	Andel kvinnor	Andel män
Annan påföljd	192	13%	88%	259	12%	88%	287	21%	79%
Dagsböter	453	11%	89%	976	9%	91%	1 142	9%	91%
Frikänd	118	19%	81%	77	18%	82%	168	27%	73%
Fängelse	298	15%	85%	365	16%	84%	559	12%	88%
Penningböter	8	0%	100%	138	9%	91%	272	14%	86%
Totalt	1 069	13%	87%	1 815	11%	89%	2 428	13%	87%

Verksamhetsutveckling

Tabell 62

Investeringsbudget per objekt ^{a)} (tkr)	Totalt	Ack. utfall	2020 Prognos	2020 Utfall	2021 Budget	2021 Utfall
Verksamhetsinvesteringar per objekt						
Tillfällig lagring	66 309	58 618	0	0	0	0
Omställning av importproceduren	74 972	25 043	17 240	21 108	16 818	24 629
Omställning ekonomisk aktör	37 001	29 687	3 186	6 910	0	0
Import Control System 2	35 177	5 492	11 357	8 855	3 988	10 545
Omställning exportproceduren, fas 2	62 063	0	3 370	0	14 857	2 381
Utredningsstöd	117 229	40 076	18 359	17 173	19 059	17 384
Uppbörd & garantier	51 248	1 697	8 669	7 934	11 278	6 683
Övrigt (<20 000 tkr)	300 311	0	57 115	38 365	57 605	30 856
Fordon	140 750	0			26 000	19 393
Förändringar av lokaler	128 003	0			18 550	7 269
IT-investeringar (immateriella och materiella)	271 945	0			57 352	35 865
Övriga materiella anläggningstillgångar	106 032	0	147 398	134 001	33 108	34 325
Summa utgifter för investeringar	1 391 041	160 613	266 694	234 347	258 614	189 331
Finansiering						
Lån i Riksgäldskontoret	923 232	50 276	203 846	198 762	185 640	153 573
Bidrag	15 000	12 000	0	6 218	3 000	0
Anslag	452 809	98 337	62 848	29 367	69 974	35 758
Summa finansiering	1 391 041	160 613	266 694	234 347	258 614	189 331

a) Totalen och ackumulerat utfall är hämtat från regleringsbrevet och har inte justerats för eventuella skillnader mellan prognos 2020 och utfall 2020 eller budget 2021 och utfall 2021.

Från regleringsbrevet är raderna fordon, förändringar av lokaler, IT-investeringar och övriga materiella anläggningstillgångar nya dvs. vi redovisar mer i tabellen än tidigare år. Därför är motsvarande utfall lagt endast på en rad 2020.

Kompetensförsörjning

Tabell 63

Antal anställda Tullverket	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019 ^{a)}	2020	2021	Förändring 2020–2021
Totalt	2 122	2 096	2 012	2 057	2 032	1 961	2 071	2 122	2 294	2 312	1%
– varav kvinnor	1 014	1 013	977	1 018	1 014	988	1 035	1 059	1 134	1 162	2%
– varav män	1 108	1 083	1 035	1 039	1 018	973	1 036	1 063	1 160	1 150	-1%

a) Data för 2019 är korrigerade och skiljer sig därför från vad som redovisades i årsredovisningen för 2019.

Tabell 64

Chefer i Tullverket	2019	2020	2021	Förändring 2020–2021
Totalt	238	246	238	-3%
– andel kvinnor i procent	45,0%	42,3%	44,1%	2
– andel män i procent	55,0%	57,7%	55,9%	-2

Tabell 65

Sjukfrånvaro	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 ^{a)}	2019	2020	2021
Kvinnor	3,9	3,9	4,4	5,4	5,2	5,2	4,5	4,7	4,1	3,6
Män	2,5	2,4	2,5	2,7	2,3	2,3	2,6	2,6	3,0	2,1
Totalt	3,2	3,1	3,4	4,0	3,7	3,8	3,5	3,7	3,5	2,9

a) Data för 2018 är korrigerade och skiljer sig därför från vad som redovisades i årsredovisningen för 2018.

Tabell 66

Andel långtidssjuka (60 dagar eller mer) ^{a)}	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018 ^{b)}	2019	2020	2021
	42,50%	44,60%	47,90%	53,00%	53,90%	53,70%	50,10%	53,35%	46,56%	46,92%

a) Uppgift om fördelning mellan kvinnor och män saknas.

b) Data för 2018 är korrigerade och skiljer sig därför från vad som redovisades i årsredovisningen för 2018.

Tabell 67

Sjukfrånvaro i procent per åldersgrupp ^{a)}	2019	2020	2021
–29 år	1,8	1,8	2,1
30–49 år	3,0	3,4	2,6
50 år –	4,7	4,0	3,4

a) Uppgift om fördelning mellan kvinnor och män saknas.

Årsredovisningens undertecknande

Jag bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 22 februari 2022

Charlotte Svensson
Generaltulldirektör

Tullverket

Box 27311, 102 54 Stockholm
Telefon: 0771-520 520
tullverket.se